

**Planul de Management Integrat al sitului Natura 2000 ROSPA0032,
ROSCI0067 Deniz Tepe si al ariei naturale protejate de interes national
Dealul Deniz Tepe (cod IV.70)**

CAPITOLUL 1 INTRODUCERE ȘI CONTEXT	4
1.1 SCURTĂ DESCRIERE A PLANULUI, SCOPULUI ȘI OBIECTIVELOR SALE.....	4
1.2 SCOPUL ȘI CATEGORIA ARIEI PROTEJATE	4
1.3 BAZA LEGALĂ PENTRU ARIA PROTEJATĂ ȘI PENTRU PLAN	5
1.4 PROCESUL ELABORĂRII PLANULUI	6
1.5 PROCEDURA DE MODIFICARE ȘI ACTUALIZARE A PLANULUI	6
1.6 PROCEDURA DE IMPLEMENTARE A PLANULUI	6
CAPITOLUL 2 DESCRIEREA ARIEI PROTEJATE	6
2.1 INFORMAȚII GENERALE	6
2.1.1 Localizare	Error! Bookmark not defined.
2.1.2 Proprietatea terenurilor și drepturile de management	7
2.1.3 Resursele pentru management și infrastructură.....	8
2.2 MEDIUL FIZIC	8
2.2.1 Geologia.....	8
2.2.2 Geomorfologia.....	8
2.2.3 Hidrologia	9
2.2.4 Clima	10
2.2.5 Soluri, subsoluri	11
2.3 MEDIUL BIOTIC	12
2.3.1 Flora și comunitățile de plante	13
2.3.2 Fauna	17
2.3.3 Habitate și ecosisteme.....	22
2.3.4 Peisaj.....	24
2.4 INFORMAȚII SOCIO-ECONOMICE ȘI CULTURALE: PERSPECTIVĂ ISTORICĂ	26
2.4.1 Folosința și managementul terenurilor în trecut	26
2.5 INFORMAȚII SOCIO-ECONOMICE ȘI CULTURALE: SITUAȚIA PREZENTĂ.....	26
2.5.1 Comunități locale: informații socio-economice.....	26
2.5.2 Factori interesați.....	27
2.5.3 Folosința actuală a terenurilor	28
2.5.4 Facilitățile pentru activități educative	28
2.5.5 Utilizare și facilități pentru turism-recreere	28
CAPITOLUL 3 EVALUARE: VALORI, AMENINȚĂRI ȘI STRATEGII	30
3.1 SPECII, HABITATE, ECOSISTEME ȘI PEISAJE	30
3.1.1 Valori și oportunități.....	30
3.1.2 Amenințări și probleme	48
3.1.3 Strategie de management	52
3.2 EVALUARE CULTURALĂ	67
3.2.1 Valori și oportunități.....	67
3.2.2 Amenințări și probleme	67

3.2.3	Strategie de Management	68
3.3	EVALUAREA ACTIVITĂȚILOR RECREATIVE ȘI TURISMULUI	68
3.3.1	Valori și oportunități	68
3.3.2	Amenințări și probleme	68
3.3.3	Strategie de management	69
3.4	EVALUARE PENTRU EDUCAȚIE ȘI CONȘTIENȚIZARE PUBLICĂ	69
3.4.1	Valori și oportunități	69
3.4.2	Amenințări și probleme	70
3.4.3	Strategie de management	70
3.5	EVALUAREA MANAGEMENTULUI SITULUI	70
3.5.1	Valori și oportunități	70
3.5.2	Amenințări și probleme	71
3.5.3	Strategie de management	72
CAPITOLUL 4	SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT	72
4.1	SCOPUL PLANULUI DE MANAGEMENT	72
4.2	PROGRAME, SUB-PROGRAME ȘI OBIECTIVE	72
4.3	PLANUL DE ACTIVITĂȚI PENTRU PLANUL DE MANAGEMENT INTEGRAT	75
CAPITOLUL 5	PLAN DE MĂSURI SITURI NATURA 2000	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL 6	PLANUL DE MONITORIZARE a IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT	Error! Bookmark not defined.

INDEX DE TABELE

TABEL 1	OBIECTIVE DE MANAGEMENT PENTRU REZERVAȚIA NATURALĂ DEALUL DENIZ TEPE	5
TABEL 2	SITUAȚIA JURIDICĂ A TERENURILOR AFERENTE SITULUI NATURA 2000 DENIZ TEPE	7
TABEL 3	REȚEAUA HIDROGRAFICĂ	9
TABEL 4	SUPRAFAȚA ȘI PONDAREA TIPURILOR DE SOL	12
TABEL 5	SPECIILE ȘI COMPARTIMENTELE BIOTICE DE INTERES COMUNITAR MENȚIONATE ÎN FORMULARUL NATURA 2000	12
TABEL 6	LISTA COMPLETĂ A SPECIILOR DE PĂȘĂRI IDENTIFICATE ÎN TEREN ÎN ROSPA0032 DENIZ TEPE	17
TABEL 7	STATUTUL DE PROTECȚIE AL SPECIILOR DE MAMIFERE ȘI REPTILE	20
TABEL 8	STATUTUL DE PROTECȚIE AL SPECIILOR DE INTERES COMUNITAR	22
TABEL 9	COMUNITĂȚILE LOCALE DIN JURUL ARIEI PROTEJATE	27
TABEL 10	UTILIZAREA TERENURILOR DIN SITUL NATURA 2000 DENIZ TEPE	28
TABEL 11	VIZIUNE DE ANSAMBLU ASUPRA TEMELOR ȘI A OBIECTIVELOR PLANULUI INTEGRAT DE MANAGEMENT	72

1 CAPITOLUL 1 INTRODUCERE ȘI CONTEXT

1.1 SCURTĂ DESCRIERE A PLANULUI, SCOPULUI ȘI OBIECTIVELOR SALE

Planul de Management Integrat al sitului Natura 2000 ROSPA0032, ROSCI0067 Deniz Tepe și al ariei naturale protejate de interes național Dealul Deniz Tepe constituie documentul oficial prin care se reglementează desfășurarea tuturor activităților de pe cuprinsul acestei arii naturale protejate, de către custozii acestei arii protejate.

Planul de Management Integrat se vrea documentul referință, esențial pentru activitatea de administrare a sitului Natura 2000 Deniz Tepe și folositor pentru cei ce sunt interesați de inițierea și desfășurarea activităților pe teritoriul acestuia și în vecinătatea sa.

Acțiunile din Planul de Management Integrat sunt menite să limiteze impactul activităților care se desfășoară în afara sitului, asupra ecosistemelor din acesta și să susțină dezvoltarea durabilă în comunitățile înconjurătoare. Aceste acțiuni au fost elaborate în conformitate cu legislația națională privind zonele protejate și cu reglementările legislației în domeniu, în general.

Elaborarea acestui Plan de Management Integrat are la bază informația științifică existentă despre valorile naturale ale sitului, reglementările legislației în domeniu și consultarea factorilor interesați.

Planul cuprinde un set de strategii și de acțiuni necesare pentru îndeplinirea pe termen lung a obiectivului sitului.

Planul cuprinde 4 secțiuni principale:

Capitolul 1: Introducere. Definește cadrul legal și administrativ pentru situl Natura 2000 ROSPA0032, ROSCI0067 Deniz Tepe și aria naturală protejată de interes național Dealul Deniz Tepe.

Capitolul 2: Descriere. Furnizează descrierea mediului fizic, biodiversitatea, peisajele, istoria, folosirea pământului și condițiile socio-economice locale. Descrierile sunt susținute de informații detaliate și de hărți.

Capitolul 3: Evaluare. Acest capitol descrie valorile sitului Natura 2000 Deniz Tepe, principalele amenințări cu care se confruntă și stabilește strategiile de management pe care le vor adopta custozii sitului Natura 2000 ROSPA0032, ROSCI0067 Deniz Tepe și ariei naturale protejate de interes național Dealul Deniz Tepe pe următorii 5 ani.

Capitolul 4: Plan operațional. Acest capitol definește planul detaliat pe 5 ani pentru administrarea ariei protejate în vederea desfășurării activității prin abordarea acesteia pe termen lung. **Acesta cuprinde 6 programe principale (teme), fiecare având câte un obiectiv, o serie de sub-programe și grafice de acțiuni. (a se vedea Tabelul nr.1)**

1.2 SCOPUL ȘI CATEGORIA ARIEI PROTEJATE

Conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, Anexa nr.1, art. d), j) și k) privind scopul și regimul de management al categoriilor de arii naturale protejate ce compun rețeaua națională de arii protejate, scopurile desemnării sitului Natura 2000 ROSPA0032, ROSCI0067 Deniz Tepe și a ariei naturale protejate de interes național Dealul Deniz Tepe sunt „protecția și conservarea unor habitate și specii naturale importante sub aspect floristic, faunistic, forestier, hidrologic, geologic, speologic, paleontologic, pedologic”, „conservarea, menținerea și, acolo unde este cazul, readucerea într-o stare de conservare favorabilă a speciilor de păsări și a habitatelor specifice, desemnate pentru protecția speciilor de păsări migratoare sălbatice, mai ales a celor prevăzute în anexele nr. 3 și 4 A”, și respectiv “contribuția semnificativă la menținerea sau restaurarea la o stare de conservare favorabilă a habitatelor naturale din anexa nr. 2 sau a speciilor de interes comunitar din anexa nr. 3 și care pot contribui astfel semnificativ la coerența rețelei "NATURA 2000" și/sau contribuie semnificativ la menținerea diversității biologice în regiunea ori regiunile biogeografice respective”.

În tabelul nr. 1 este prezentată importanța relativă a diverselor obiective ale managementului asociate rezervațiilor naturale (IUCN Categoria IVa). Definițiile și obiectivele de management pentru categoriile de zone protejate din România sunt enunțate în OUG nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Tabel 1 Obiective de management pentru Rezervația Naturală Dealul Deniz Tepe (în conformitate cu criteriile IUCN)

Obiective management	Dealul Deniz Tepe (Categoria IV)
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Obiectiv principal</i> 2. <i>Obiectiv secundar</i> 3. <i>Obiectiv opțional</i> 	
Protecția și conservarea unor habitate și specii naturale importante sub aspect floristic, faunistic, forestier, hidrologic, geologic, speologic, paleontologic, pedologic.	1
Cercetare științifică	2
Turism și relaxare	2
Instruire	2
Folosirea durabilă a resurselor naturale	2

1.3 BAZA LEGALĂ PENTRU ARIA PROTEJATĂ ȘI PENTRU PLAN

Conform Hotărârii de Guvern nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, situl Natura 2000 ROSPA0067 Deniz Tepe a fost desemnat “arie de protecție specială avifaunistică” cu o suprafață de 1900 ha.

Conform Ordinului nr. 1964 din 13 decembrie 2007 emis de Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice privind “instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România” situl Natura 2000 ROSCI0032 Deniz Tepe a fost desemnat “sit de importanță comunitară” cu o suprafață de 414 ha.

Conform Hotărârii de Guvern nr. 215/2005, Rezervatia Naturala Dealul Deniz Tepe (Rezervatie peisagistica), cod IV.70, a fost declarată arie protejată de interes național.

Situl Natura 2000 Deniz Tepe mai are, conform legislației naționale/internaționale în vigoare, și un alt statut de protecție: IBA Deniz Tepe RO101 (Criterii Bird Life: C1, C6).

Baza legală

- O.U.G. nr. 164/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195_2005 privind protecția mediului;
- O.U.G. nr. 154/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice;
- O.U.G. nr. 68/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice;
- O.U.G. nr. 114/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului;
- ORDIN nr. 19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvata a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar;
- Ordin nr. 1533/2008 privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administrării ariilor naturale protejate care necesită constituirea de structuri de administrare și a Metodologiei de atribuire a custodiei ariilor naturale protejate care nu necesită constituirea de structuri de administrare;
- Ordin nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturala protejata a siturilor de importanta comunitara, ca parte integranta a rețelei ecologice europene Natura 2000 in România;
- Legea nr. 58/1994 pentru ratificarea Convenției privind diversitatea biologică, adoptată la Rio de Janeiro, 5 iunie 1994. M.Of. nr. 199/02.08.1999;
- Legea nr. 13/1993 pentru ratificarea Convenției privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, Berna, 19.07.1979 - M.Of. nr. 62/25.03.1993;
- Legea nr. 5/2000 privind amenajarea teritoriului național - Secțiunea a III-a, zone protejate - M.Of. nr. 152/12.04.2000;

1.4 PROCESUL ELABORĂRII PLANULUI

Procesul de elaborare al Planului de Management Integrat

1. Elaborarea studiilor de inventariere fauna si flora care fundamenteaza masurile de management, privind inventarul speciilor si situatia habitatului;
2. Interpretarea rezultatelor studiilor
3. Formularea măsurilor de management general ale sitului
4. Consultarea publică a factorilor interesați, pentru a se asigura fezabilitatea și acceptarea Planului de Management Integrat;
5. Îmbunătățirea Planului de Management Integrat ca urmare a sesiunilor de consultare cu factorii interesați;
6. Aprobarea Planului de Management Integrat;
7. Multiplicarea și diseminarea Planului de Management Integrat;

1.5 PROCEDURA DE MODIFICARE ȘI ACTUALIZARE A PLANULUI

Pe baza reevaluării randamentului și monitorizării continue, modificările acțiunilor din plan se vor face înainte de elaborarea planului de lucru anual, astfel încât acțiunile planificate în fiecare an să poată fi adaptate în conformitate cu experiența acumulată în anii anteriori sau în funcție de schimbările contextului sau de noile cunoștințe dobândite.

În ultimul an de implementare a planului de management va avea loc o revizuire completă a îndeplinirii scopului și obiectivelor planului, iar aceasta va fi încorporată în următorul ciclu de planificare.

1.6 PROCEDURA DE IMPLEMENTARE A PLANULUI

2 CAPITOLUL 2 DESCRIEREA ARIEI PROTEJATE

2.1 INFORMAȚII GENERALE

2.1.1 LOCALIZARE

Dealul Deniz Tepe se afla in partea sud-estica a Podisului Nord Dobrogean, in interiorul Depresiunii Nalbant, care se invecineaza cu urmatoarele unitati de relief: la vest cu Platoul Niculitel, la nord cu Dealurile Tulcei, la est cu Colinele Uzun - Gavanele iar la sud cu culoarul Traian-Cerna-Babadag ce face trecerea catre subunitatea Podisul Babadag. Intrand in detaliu, situl Natura 2000 Deniz Tepe este delimitat de mai multe elemente geografice. Limita vestica este foarte clara, fiind reprezentata de Paraul Tăita intre Movila Soldatilor si Muchia Verde. Limita nordica este reprezentata de mai multe elemente: Intre Muchia Verde si canalul de irigatii de la sud de Movila Galbena limita urmareste un drum agricol pe o distanta de cca. 1km. Mai departe limita nordica urmareste canalul de irigatii dintre satul Lastuni si Dealul Deniz Tepe mai apoi un drum agricol ce face legatura dintre canalul de irigatii si paraul Hagilaru. Limita estica se individualizeaza in teren printr-un element antropic si anume canalul de irigatii ce urmareste cursul paraului Hagilar aflandu-se la vest de acesta. Limita sudica a ariei protejate este o limita ce nu urmeaza in teren o forma geografică naturală, ci o rețea de drumuri agricole ce fac legatura dintre canalul de irigatii de la est si paraul Tăita in regiunea Movilei Soldatilor.

Situl N2000 Deniz Tepe se afla la 5,7 km NE fata de Padurea Babadag si la 4,4 km NV fata de Lacul Babadag si respectiv limita RBDD. Administrativ, situl se afla pe teritoriul comunelor Mihail Kogalniceanu, Mihai Bravu si Nalbant din judetul Tulcea. Rezervatia naturala Dealul Deniz Tepe este integrata in totalitate intre limitele ROSCI0067 Deniz Tepe reprezentand 73.67% din suprafata acestuia. Rezervatia naturala se integreaza de asemenea in totalitate intre limitele ROSPA0032 Deniz Tepe reprezentand 16,05% din suprafata acestuia. ROSCI0067 Deniz Tepe se integreaza in totalitate intre limitele ROSPA0032 Deniz Tepe reprezentand 21.79% din suprafata acestuia.

Situl ROSCI0067 Deniz Tepe se află în regiunea de dezvoltare 2 SE, județul Tulcea: Comuna Mihai Bravu (<1%), Comuna Mihail Kogălniceanu (3%), cu o suprafață de 414 ha.

Situl ROSPA0032 Deniz Tepe se află în Regiunea de dezvoltare 2 SE, județul Tulcea: Comuna Mihai Bravu (14%), Comuna Mihail Kogălniceanu (6%), Comuna Nalbant (<1%) cu o suprafață de 1900 ha.

Din Tulcea, accesul se face pe DN22 Tulcea-Mihail Kogălniceanu-sat Lastuni. Din Constanta accesul se face tot pe DN22 Constanta-Babadag-Mihail Kogălniceanu. Din Bucuresti se ajunge pe ruta: A2 Bucuresti-Drajna, DN21 Drajna-Slobozia, DN2A Slobozia-Harsova, DN22A Harsova Nalbant. Situl N2000 Deniz Tepe se afla la cca. 5 km SE fata de DN22A si la 800 m vest fata de DN22.

Intreaga arie protejata se desfasoara intre urmatoarele coordonate:

- in vest: 28. 38' 45,232" E

- in nord: 45. 1' 6,802" N

- in est: 28. 42' 54,680" E

- in sud: 44. 58' 10,505" N

Conform analizei GIS, zona studiată se învecinează cu următoarele arii naturale protejate de interes comunitar:

- ROSPA0031 Delta Dunării și Complexul Razim-Sinoe – în S-SE la o distanță de aproximativ 3 km;
- ROSCI0065 Delta Dunării – în S-SE la o distanță de aproximativ 4 km;
- ROSPA0091 Pădurea Babadag – în SV la o distanță aproximativ 6 km;
- ROSCI0201 Podișul Nord Dobrogean – în SV la o distanță de aproximativ 6 km;
- ROSCI0060 Dealurile Agighiolului – în NE la o distanță de aproximativ 10 km;
- ROSPA0073 Măcin-Niculițel – în V-NV la o distanță de aproximativ 11 km.

În ceea ce privește relația cu ariile naturale protejate de interes național (parcuri naționale, parcuri naturale, rezervații, monumente ale naturii) și internațional (rezervații ale biosferei), ROSCI0067 Deniz Tepe se învecinează cu următoarele:

- Rezervația Biosferei Delta Dunării – în S-SE-E la o distanță de aproximativ 4 km;
- Rezervația Naturală Geologică Agighiol – în NE la o distanță de aproximativ 13 km;
- Rezervația Naturală Dealul Bujorului – în V-SV la o distanță de aproximativ 15 km;
- Rezervația Naturală Valea Oilor – în SV la o distanță de aproximativ 16 km;
- Rezervația Naturală Vârful Secarul – în SV la o distanță de aproximativ 22 km;
- Parcul Național Munții Măcinului – în NV la o distanță de aproximativ 24 km.

2.1.2 PROPRIETATEA TERENURILOR ȘI DREPTURILE DE MANAGEMENT

Situația juridică actuală pentru terenurile aflate în interiorul sitului Lunca Buzăului este sintetizată în tabelul 3. Datele provin de la Agenția Națională de Cadastru și Publicitate imobiliară ANCPI (2012), Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare-ISPIF, Primăriile Mihail Kogălniceanu, Nalbant, Mihai Bravu. Astfel, dintr-o suprafață totală de 1900ha, 637,15 ha (34%) sunt domeniu public iar 1262,66 ha (67%) aparțin persoanelor fizice.

Tabel 2 Situația juridică a terenurilor aferente sitului Natura 2000 Deniz Tepe

Nr. crt	Tarla	Parcela
Terenuri persoane fizice și juridice		
1	50	A 501
2	52	A 518
3	60	A 597
4	62	A 642
5	62	A 643
Terenuri domeniul public și privat		
6	51	A 514
7	52	P 519

8	58	P 583
9	59	P 591
10	60	P 596
11	62	A 623
12	62	P 625
13	62	NB 626
14	62	A 627
15	62	NB 628
16	62	NB 629
17	62	P 630
18	62	NB 631
19	62	A 632
20	62	A 633
21	62	P 634
22	62	NB 635

2.1.3 RESURSELE PENTRU MANAGEMENT ȘI INFRASTRUCTURĂ

Conform Ordinului MAPAM nr. 850/2003 privind procedura de încredințare a administrării sau de atribuire a custodiei ariilor naturale protejate, administrarea sitului Natura 2000 ROSPA0032, ROSCI0067 Deniz Tepe și aria naturală protejată de interes național Dealul Deniz Tepe a fost încredințată conform convenției de custodie nr. 0196/15.07.2010 încheiat între Societatea Ornitologică Română, Fundația Eco Pontica în calitate de custozi și Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice.

Managementul sitului Natura 2000 ROSPA0032, ROSCI0067 Deniz Tepe și aria naturală protejată de interes național Dealul Deniz Tepe (COD IV.70) se realizează de către custozii acestuia, Societatea Ornitologică Română și Fundația Eco Pontica.

În conformitate cu art. 18 alin. (1) lit. b) din OUG nr. 57/2007 cu modificările și completările ulterioare „Administrarea ariilor naturale protejate și a celorlalte bunuri ale patrimoniului natural aflate în rețeaua națională de arii naturale protejate se face, potrivit legii, prin: structuri de administrare special constituite, cu personalitate juridică și aflate în subordinea unor regii autonome, companii și societăți comerciale naționale, autorități ale administrației publice locale, servicii descentralizate ale administrației publice centrale, instituții științifice de cercetare și de învățământ din sectorul public și privat, muzee, organizații neguvernamentale, constituite potrivit legii și aflate în coordonarea metodologică a autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor”.

2.2 MEDIUL FIZIC

2.2.1 GEOLOGIA

În ceea ce privește structura geologică, Deniz Tepe reprezintă un depozit liasic aflat în zona axială a unui sinclinal denumit sinclinalul Telita, care urmărește depresiunea Nalbant de la Lacul Babadag în SE până în apropiere de satul Posta la NV. La est sinclinalul Telita se dezvoltă o cută anticlinală majoră, anticlinalul Uzun Bair, desfășurat tot pe direcție SE-NV între Lacul Razim și Dunare. În vest și sud limitele geologice a zonei Deniz Tepe sunt reprezentate de două falii respectiv: falia Valea Teilor-Iulia la vest și falia Traian-Cerna-Babadag la sud.

2.2.2 GEOMORFOLOGIA

Deniz Tepe făcând parte din unitatea Podisului Nord Dobrogean, evoluția sa paleogeografică este strâns legată de evoluția Orogenului Nord Dobrogean. Acesta se întinde spre nord până la marginea sudică a Deltei Dunării,

respectiv falia Sf. Gheorghe-Tulcea-Galati, spre sud limita este data de falia Peceneaga-Camena, spre est coboara spre Marea Neagra iar spre est se prelungeste dincolo de Dunare pe sub cuvertura sedimentara mai recenta sub forma asa numitului "promontoriu dobrogean". In modelarea formelor de relief alaturi de alcatuirea litologica unul dintre cei mai importanti factori sunt cei climatici. In evolutia Dobrogei de nord se deosebeste un prim stadiu cand aceasta facea parte din aceiasi arie geosinclinala ca si Dobrogea centrala. Inceputul acestui prim ciclu tectonomagmatic este marcat de un magmatism bazic initial care a pus in loc importante mase de material bazic. Acesta impreuna cu formatiunile sedimentare acumulate au fost metamorfozate in conditii de mezozona. Totodata a avut loc si un magmatism plutonic. Acest ciclu a fost atribuit unei orogeneze prebaikaliene. Ulterior dupa incheierea ciclului prebaikalian, Dobrogea de nord isi revia functia de geosinclinal in care s-au acumulat depozite de grosimi importante insotite de produsele unui vulcanism bazic. Totul a fost metamorfozat epizonal in orogeneza baikaliana. Desi in timpul celor doua orogeneze Dobrogea de nord a evoluat in conditii de geosinclinal la fel ca si Dobrogea centrala, fiecare dintre ele prezinta particularitati care presupun existenta unei bariere ce delimita domenii de sedimentare si structo-genetice diferite.

2.2.3 HIDROLOGIA

Reteaua hidrografica in cadrul sitului Natura 2000 Deniz Tepe este formata dintr-o retea permanenta si una, mult mai dezvoltata, temporara.

Reteaua permanenta este reprezentata in sit prin: Tăița, in extremitatea vestica a ariei si paraul Hagilar care atinge tangential limita nord-estica a sitului. Mai putem aminti si paraul Begeni, care se identifica cu limita nord-vestica a sitului pe o distanta de 350 m inainte de confluenta cu paraul Tăița.

Dealul Deniz Tepe reprezinta un interfluviu care desparte doua bazine hidrografice: bazinul raului Taița (Tăița si Begeni) si bazinul Teliței (Hagilar). Ambele bazine hidrografice au o rata de evacuare a materialelor de sub 0,4 t/ha/an.

Cei doi colectori principali din regiune au urmatoarele caracteristici:

Tabel 3 Rețeaua hidrografică

Râu	Lungime	Debit lichid	Debit solid	Volumul de apa(mediu)
Tăița	57 km	0.44 m ³ /s	0,51kg/s	14 mil m ³ /an
Talița	48 km	0,06 m./s	0,067 kg/s	1,98mil m./an

Repartiția scurgerii medii în timpul anului prezintă, de asemenea, unele particularități. In cazul celor doua rauri Telița si Taița, distribuția anotimpuală a scurgerii este mai uniformă: cele mai mari ponderi ale scurgerii medii revin anotimpurilor de iarnă (30%) și de vară (28%). Toamna și primăvara, cantitățile de apă rulate sunt egale (cca. 21% din volumul mediu anual). In ceea ce privește distribuția lunară a scurgerii medii sunt caracteristice două maxime, unul principal (în februarie), iar celălalt secundar, în lunile de vară (iunie, iulie). Minimul principal se produce în noiembrie, iar cel secundar, în aprilie.

Cele mai mari debite maxime care au fost .nregistrate pe raul Telița: 64 m³/s, .n iulie 1975 și Taița: 56,6 m³/s, în martie 1985. Viiturile in regiunea Deniz Tepe sunt de origine predominant pluvială și au cea mai mare frecvență în perioada caldă a anului. Se pot produce însă și viituri nivale, datorate topirii bruște a zăpezilor, precum și viituri mixte, îndeosebi primăvara. Cele pluviale sunt, de regulă, de tip singular, fiind generate de ploi torențiale. Viiturile mixte, rezultate din combinarea precipitațiilor lichide cu topirea zăpezilor, sunt de tip compus, cu mai multe unde. Viiturile produse pe râurile ce

dreneaza cele doua bazine hidrografice prezente in sit, se caracterizează prin timpi de creștere reduși, cuprinși, în medie, între mai puțin de 2 ore și 8 ore, iar durata lor totală oscilează între aproximativ 4 ore și 24 de ore. Timpii reduși de creștere, viteza ridicată de propagare și prezența „fronturilor” cu înălțimi de până la 1,5-2 m (Ujvari, 1972) determină caracterul distrugător al viiturilor ce antrenează cantități bogate de materiale solide. Selurile, ce apar pe văile cu scurgere intermitentă, au o concentrație foarte mare în aluviuni, ceea ce le conferă uneori aspectul unor torenți noroioși.

In interiorul sitului, sunt prezente numai cursuri de apa temporare, concentrate mai ales in

2.2.4 CLIMA

Dobrogea se individualizează pregnant, fiind cea mai caldă, cea mai uscată și, între unitățile naturale de dealuri și c.mpie, cea mai v. ntoasă regiune a țării. Circulația generală a atmosferei și circulațiile termo-barice de tip briză, joacă un rol important în geneza climei, conferind Dobrogei o individualitate distinctă. Astfel, circulația vestică sau zonală are, deasupra regiunii cercetate, o frecvență de circa 45%, iar circulația tropicală, cu cele două variante ale sale (maritimă și continentală), de 15%. Aceșora li se adaugă circulația polară (30%) și circulația de blocare (10%). Iarna distingem o circulație dinspre nord-est, care aduce, în Dobrogea aer polar continental și arctic, cu temperaturi reduse și precipitații slabe. Dar există și situații sinoptice când Depresiunea Mediteraneană înaintază spre Balcani, iar anticlonul din estul Europei se intensifică, aerul cald și umed tropical este pulsat la înălțime către nord-est, ceea ce face ca în zona de contact cu aerul polar continental deosebit de rece, adică în sud-estul României, să se producă ninsori abundente și viscole violente. Vara, deasupra Europei, se extinde într-o măsură mult mai mare Anticlonul Azorelor și se diminuează Depresiunea Islandeză. În estul extrem, acționează Depresiunea Sud-Vest-Asiatică. Acest câmp baric mediu favorizează advecția aerului polar oceanic de origine atlantică. Deplasarea fiind relativ lentă, aerul respectiv ajunge în Dobrogea, după ce interacțiunea cu suprafețele survolate l-au transformat, mărindu-i temperatura și diminuându-i umezeala.

Cele două tipuri mari de circulație dominantă în cele două semestre (rece și cald) ale anului joacă un rol important în formarea contrastelor climatice sezoniere ale Dobrogei. Dobrogea se află la limita climatului temperat de tranziție cu cel temperat semiarid, în care cantitățile de precipitații devin suficiente pentru dezvoltarea spontană a vegetației forestiere. Dovadă, faptul că asociațiile vegetale dominante, pe cea mai mare parte a suprafeței sale, sunt cele de stepă. De altfel, spațiul dobrogean este inclus în regiunile cu climat temperat semiarid și pe hărțile unora dintre clasificatorii

importanți ai climatelor terestre, precum W. G. Koeppen, L. S. Berg; G. T. Trewartha etc.

Temperatura aerului reprezintă un efect direct al radiației globale foarte ridicate din Dobrogea (122 kcal/cm.). Astfel această regiune se numără printre cele mai calduroase din țară, izoterma de 11. C traversând de la N la S întreg teritoriul.

Aceștea s-au diferențiat treptat, ajungând să aibă o evoluție separată. Situl Deniz Tepe se poziționează exact pe traseul acestei izoterme, aici înregistrându-se medii ale temperaturilor lunare între -1,5. C în luna ianuarie și 22,7. C în iulie. Folosim în lucrarea de față datele obținute de la stația meteorologică Tulcea, care se află la cea mai mică distanță de Deniz Tepe. În ceea ce privește temperaturile extreme înregistrate iarna și vara în zona Deniz Tepe aceștea s-au înregistrat între -27,2°C, în 1963 și 41,0°C în 2000. Așezarea sitului Deniz Tepe relativ în interiorul Dobrogei de nord influențează sesizabil unii parametri ai temperaturii aerului. Astfel, numărul mediu anual al zilelor de iarnă ($t_{max} \leq 0^{\circ}C$) este de 22,0; numărul mediu anual al zilelor cu îngheț ($t_{min} \leq 0^{\circ}C$) este de circa 85,2; numărul mediu anual al zilelor de vară ($t_{max} \geq 25^{\circ}C$) este de 92,5.

Precipitațiile atmosferice în zona Deniz Tepe sunt peste mediile din majoritatea regiunilor Dobrogei. Acest lucru se datorează apropierei față de "polul precipitațiilor" dobrogene, anume Munții Macin și Podisul Negru Voda unde precipitațiile medii anuale depășesc cu puțin 500 mm/an. Astfel Deniz Tepe se încadrează în arealul cu caderi de precipitații de 450 mm/an (458 mm/an la stația Tulcea). Recordul mediilor anuale al regiunii studiate de noi a fost măsurat la M. Kogalniceanu: 937,5 mm în 1897. Repartiția precipitațiilor medii lunare evidențiază o perioadă mai ploioasă la sfârșitul primăverii și începutul verii (luna cu cea mai mare cantitate medie fiind iunie), determinată de intensificarea convecției frontale (odată cu sporirea activității ciclonice) și termice (odată cu creșterea valorilor bilanșului radiativ). Regimul anual înregistrează un minim pluviometric centrat pe lunile ianuarie și februarie, regiunea fiind dominată în bună măsură de aerul polar continental dinspre nord și nord-est, cu conținut sărac de vapori de apă. În anii cu frecvență mare a timpului anticiclonic și advecției repetate de aer mai uscat, cantitățile de precipitații au scăzut substanțial, uneori sub jumătatea mediei anuale a perioadei de observații.

Stratul de zăpadă confirmă, la rândul său, superlativele climatice atribuite Dobrogei („cea mai caldă, cea mai uscată” etc.) prin valorile și regimurile diferiților lui parametri. Astfel, prima zi cu ninsoare se produce în Dobrogea

de Sud după 10 decembrie (adică mai târziu decât în oricare altă regiune a țării), iar ultima, între 10-20 martie (adică foarte devreme). Situația este similară și în cazul primei zile cu strat de zăpadă, care se înregistrează, în medie, după 20 decembrie, și al ultimei zile cu strat de zăpadă, care e, de regulă, anterioară datei de 1 martie. În intervalul respectiv, se

înregistrează în medie 10-15 zile cu ninsoare. Drept consecință, și numărul mediu anual al zilelor cu strat de zăpadă este cel mai mic din țară (sub 30 în jumătatea estică a Dobrogei și sub 40 în cea vestică). Grosimile medii decadice ale stratului de zăpadă sunt, firește, mai mici decât în restul țării (sub 5 cm în estul Dobrogei), dar în timpul viscozelor, troienele acumulate în areale adăpostite pot ajunge între 40 și 80 cm, fiind, de asemenea, mici, în comparație cu celelalte regiuni ale României.

, alături de temperatură și precipitații, al treilea element meteorologic esențial care particularizează clima Dobrogei. Din cauza situației sale geografice în raport cu mării curenți barici de acțiune atmosferică (mai ales Anticlonul Euro-Siberian sau Est-European și Depresiunea Mediteraneană), a reliefului relativ uniform și cu altitudini mici, a proximității Mării Negre și a dispunerii Carpaților Românești, Dobrogea și merită și calificativul de „cea mai vântoasă” regiune a țării (în sistemul de referință al regiunilor de deal și câmpie).

2.2.5 SOLURI, SUBSOLURI

Solurile prin caracteristicile sale cum ar fi structura sau textura influențează desfășurarea proceselor morfogenetice. Astfel, importante pentru noi sunt aspectele hidrofizice ale solului cum ar fi: coeziunea, porozitatea, permeabilitatea, capacitatea de înmagazinare a apei etc. În situl Deniz Tepe întâlnim mai multe tipuri de soluri, dispuse relativ concentric, desigur urmărind substratul diferit pe care s-a format și pantele existente în relief.

1) Litosolurile se întâlnesc în zonele superioare ale dealului Deniz Tepe, limita inferioară urmărind în general izohipsa de 100 m. Identificăm două regiuni cu o răspândire mare a litosolurilor și anume: zona înaltimilor principale culminând cu Dealul Mare (270 m) și o zonă aflată mai la nord corespunzând dealului Denia (165 m). În cadrul zonei de litosoluri, pe Deniz Tepe roca parentală ce apare la zi ocupă suprafețe foarte mari, solul propriu zis fiind nestructurat datorită ratei mari de eroziune de pe versanții abrupti pe care se întâlnesc. Textura solului este variată cu un schelet de roci silicatică.

2) Cernoziomuri carbonatice de pantă (castanii) sunt soluri carbonatice de culoare închisă, de obicei castanie, cu acumulare de humus calcic, slab alcaline, cu conținut rezidual de carbonat de calciu în orizontul de humus (superior), efervescentă la acidul clorhidric începând chiar de la suprafața sau de la 10-15 cm. Sunt formate prin întelenire stepică, pe depozite de loess. Structura în profunzime: 0-44 cm: brun castaniu cu eflorescente și pseudomicelii calcaroase în partea inferioară, lutos, prafuit, slab glomerular, graunos mijlociu rotunjit, graunți consistenti în stare uscată, afanat cu coprolite, crotovite dese, radacini ierboase, efervescentă puternică de la suprafața trecere treptată. Structura:

44-63cm: brun castaniu deschis cu eflorescente și pseudomicelii de

CaCO₃, lutos sau luto-nisipos, graunos mare până la dimensiunile unei alune, nestabil, dese crotovite și crotovite de culoare mai închisă, afanat, puține radacini, trecere clară.

63-114 cm: cenușiu - galbui cu pete, vinisoare și numeroase

concrețiuni albicioase dure de CaCO₃ de 0,5-1 cm diametru, luto-nisipos, bulgaros, friabil, rare crotovine, rare radacini.

sub 114 cm: loess galbui pal, luto-nisipos.

În arealul sitului studiat aceste soluri au o dezvoltare oarecum concentrică litosolurilor din partea superioară a dealului acoperind efectiv terenurile cu pajiste stepică. Hipsometric putem individualiza zona cernoziomurilor carbonatice de pantă de la Deniz Tepe între izohipsele de 120 și 50 m. În partea de NV a sitului unde pantă devine aproape inexistentă, profilul solului devine mai profund, dând naștere la un tip de sol numit: cernoziom castaniu carbonatic, cu conținut moderat de carbonați. Acest tip de sol se întinde spre NV până aproape de confluența dintre Tăița și Begeni (40 m. alt.).

3) Din clasa solurilor balane (kastanoziom) danubiano-pontice deosebim două tipuri: soluri balane (kastanoziomuri) tipice și închise. Ambele tipuri au același profil de sol cu diferența că aportul de humus din profilul superior al solurilor balane închise este mai mare. Acest tip se formează în depresiuni largi și la baza versanților lungi, la contactul dintre solurile balane tipice și cernoziomurile carbonatice. Soluri cu troficitate

submijlocie, slab alcaline, sarace in humus, cu circuit biologic activ si o buna capacitate de nitrificare, excesiv aprovizionate cu Ca, bine cu potasiu si slab cu fosfor. Conditii de consistenta si aeratii bune, dar formeaza usor crusta. Regim de umiditate foarte defectuos, caracterizat prin uscaciune estivala inaintata, frecvent chiar sub coeficientul de ofilire. Zona acestor soluri este influentata de vanturile foarte frecvente si destul de puternice, care accentueaza lipsa de umiditate prin spulberarea zapezii si intensificarea evapotranspiratiei. Structura:

0-36 cm: cenuziu-brun, cu pseudomicelii albicioase de calciu, luto-nisipos, glomerular, foarte slab stabil, agregatele structurale de desfac usor; in stratul arat bulgaros sau prafos, nestructurat; radacini ierboase, frecvente crotovine

36- 67 cm: brun galbui slab-cenuziu, cu pseudomicelii, luto-nisipos, fara structura definita, aglomerari slabe in cocolosi si bulgari ce se desfac foarte usor; foarte afanat, frecvente crotovine, rare radacini

67-135 cm: galbui cu pete mici albicioase din cauza aglomerarilor friabile de calciu, luto-nisipos, afanat, frecvente crotovine mai inchise la culoare

In situl Deniz Tepe solurile balane inchise sunt prezente in partea de S si V pe o zona lata de cca. 1500 metri ce face trecerea dintre cernoziomurile carbonatice din nord si solurile balane tipice din sud. Soluri balane tipice au o culoare mai deschisa sau "bălană" la suprafata, cenusie slab bruna la 0-20 cm, formate prin slaba intelenire stepica in partea cea mai uscata a zonei de stepa. In situl Deniz Tepe ele se intalnesc in extremitatea sudica si estica a acestuia, prelungindu-se in afara ariei protejate pana la Lacul Babadag.

4) Lacovistile salinizate sunt raspandite pe suprafete relativ reduse in interiorul sitului, mai ales de-a lungul albiei paraului Tăița. Lacovistile sunt soluri freatic hidromorfe formate in conditiile unui exces permanent sau temporar de umiditate. Au ca orizont diagnostic un orizont G (gleic), orizont mineral format la baza profilului de sol in conditii de exces de apa freatica manifestat cel putin o parte din an. Pe anumite zone se intalnesc si caractere de soloneț, acolo unde se gaseste un orizont natric in primii 100 cm de la suprafata solului.

Tabel 4 Suprafata și ponderea tipurilor de sol

Tipuri de sol	Suprafata (ha)	Ponderea (%)
Litosoluri	198,63	10,46
Cernoziomuri carbonatice de panta	373,4	19,66
Cernoziomuri castanii carbonatice	223,03	11,74
Soluri balane tipice	694,5	36,56
Soluri balane inchise	334,03	17,58
Lacovisti salinizate/solonetizate	76,67	4,03

2.3 MEDIUL BIOTIC

Formularul standard Natura 2000 al sitului ROSCI0067 Deniz Tepe nominalizează 2 tipuri de habitate prezente în sit: 62C0* *Stepe ponto-sarmatice* și 40C0* *Tufărișuri de foioase pontosarmatice*.

Situl a fost de asemenea declarat pentru protecția unor specii de floră de interes comunitar, *Campanula romanica*. De asemenea situl include 2 specii importante de floră: *Asparagus verticillatus* și *Festuca callieri*.

Tabel 5 Speciile și compartimentele biotice de interes comunitar menționate în Formularul Natura 2000

Compartimente biotice	Habitat/Specie de interes comunitar	
	Cod și/sau denumire științifică	Denumire vernaculară
Habitat Natura 2000	62C0* - Stepe ponto-sarmatice	

Compartimente biotice	Habitat/Specie de interes comunitar	
	Cod și/sau denumire științifică	Denumire vernaculară
	40C0* - Tufărișuri de foioase ponto-sarmatice	
Floră	2236 - <i>Campanula romanica</i>	Clopoțelul dobrogean
Reptile	1279 - <i>Elaphe quatuorlineata</i>	Balaur
Mamifere	1335 - <i>Spermophilus citellus</i>	Popândău

2.3.1 FLORA ȘI COMUNITĂȚILE DE PLANTE

Vegetația ariei protejate Deniz Tepe se caracterizează prin prezența a 10 asociații vegetale identificate pe baza a 27 de relevee fitocenologice, suprafața acestora fiind de aproximativ 405,37 ha (97,99% din suprafața sitului de importanță comunitară). Vegetația caracteristică ogașelor, ravenelor și rețelei de drumuri din cadrul zonei analizate nu a putut fi încadrată fitocenologic, suprafețele acestora reprezentând o pondere nesemnificativă (în total 2,01%). Din punct de vedere structural, asociațiile vegetale identificate se caracterizează prin particularități biologice și ecologice diferite, care le conferă originalitatea. Pe baza asociațiilor vegetale identificate s-a realizat corespondența habitatelor în conformitate cu terminologia utilizată la nivel național și european, distingându-se 6 habitate conform clasificării la nivel național și 3 habitate Natura 2000 (de interes comunitar). Șase asociații vegetale (*Agropyro brandzae-Thymetum zygioidi* Dihoru (1969) 1970, *Festucetum callierii* Șerbanescu 1965 apud Dihoru (1969) 1970, *Gymnospermio altaicae-Celtetum glabratae* M. Petrescu 2004, *Pruno spinosae-Crataegetum* (Soó 1927) Hueck 1931, *Sedo hillebrandtii-Polytrichetum piliferi* Horeanu et Mihai 1974 și *Stipetum capillatae* (Hueck 1931) Krausch 1961) au fost evaluate ca având o stare favorabilă de conservare, iar două (*Artemisio austriacae-Poëtum bulbosae* Pop 1970 și *Botriochloetum (Andropogonetum) ischaemi* (Kristiansen 1937) Pop 1977) au fost încadrate în categoria nefavorabilă total neadevătată.

Asociațiile vegetale din Rezervația Naturală Dealul Deniz Tepe (cod IV.70) fac parte din următoarele două categorii de vegetație:

a. vegetația ierboasă (pajiști și stâncării):

- *Sedo hillebrandtii-Polytrichetum piliferi* Horeanu et Mihai 1974;
- *Agropyro brandzae-Thymetum zygioidi* Dihoru (1969) 1970 (*Koelerio degeni-Thymetum zygioidis* Burduja et Horeanu (1973) 1976);
- *Festucetum callierii* Șerbănescu 1965 apud Dihoru (1969) 1970 (*Sclerantho-Festucetum callierii* Burduja et Horeanu 1976; *Sedo hillebrandtii-Festucetum callieri* Sârbu et al. 1997);
- *Stipetum capillatae* (Hueck 1931) Krausch 1961 (*Astragalo-Brometum stipetosum capillatae* Borza 1959);
- *Botriochloetum (Andropogonetum) ischaemi* (Kristiansen 1937) Pop 1977;
- *Artemisio austriacae-Poëtum bulbosae* Pop 1970,

b. vegetația arbustivă (tufărișuri):

- *Pruno spinosae-Crataegetum* (Soó 1927) Hueck 1931 (*Prunetum moldavicae* Dihoru (1969) 1970; *Rubo caesii-Prunetum spinosae* Rațiu et Gergely 1979);
- *Gymnospermio altaicae-Celtetum grabratae* M. Petrescu 2004.

2.1. *Sedo hillebrandtii-Polytrichetum piliferi* Horeanu et Mihai 1974

Sistematică. Asociația vegetală este inclusă în alianța *Pimpinello-Thymion zygoidei* Dihoru 1969, 1970 – asociație ce caracterizează vârfurile pietroase ale dealurilor dobrogene, fiind contaminată de un grup de specii balcano-pontico-aurice. Speciile caracteristice acestei alianțe vegetale sunt:

, *Dianthus pseudarmeria*, *Satureja caerulea*, *Pimpinella tragium ssp. lithophila*, *Scutellaria orientalis*, *Artemisia lerchiana*, *Ornithogalum amphibolum*,

Goniolimon besseranum, *Centaurea jankae*, *Gagea stovitzii* var. *callieri*, *Scorzonera mollis*. Alianța menționată mai sus este încadrată în ordinul *Festucetalia valesiaca* Br.-Bl. Et .-Bl. 1949 care cuprinde vegetația pășunilor și fânețelor continentale și subcontinentale.

Caracterizarea generală, cenotaxoni, caracteristici abiotice. Asociația este localizată numai pe stâncării, caracterizându-se printr-un xerofitism pronunțat și o mare bogăție de elemente pontice și submediteraneene. Pe relieful carstic de la Cheia și Gura Dobrogei se individualizează subasociația *alyssetosum saxatile* Horeanu et Mihai 1974. Dintre speciile cu abundență-dominantă mai ridicată se amintesc: *Festuca callieri*, *Campanula romanica*, *Melica ciliata*, *Asperula tenella*, *Crepis sancta* ș.a.

Correspondența cu sistemul de clasificare al habitatelor Natura 2000. Fără echivalență.

Correspondența cu sistemul de clasificare al habitatelor din România. Fără echivalență.

2.2. *Agropyro brandzae-Thymetum zygioidi* Dihoru (1969) 1970 (*Koelerio degeni-Thymetum zygioidis* Burduja et Horeanu (1973) 1976

Sistematică. Același ca și în cazul primei asociații.

Caracterizarea generală, cenotaxoni, caracteristici abiotice. Prezintă mare răspândire în Dobrogea (Podișurile Babadag și Casimcei), pe coastele și coamele dealurilor și platourilor pietroase, cu un strat superficial de sol, de pe substrat calcaros, șisturi verzi și cristaline. Pe substrat calcaros, pe lângă speciile caracteristice, *Thymus zygioides* și *Agropyron brandzae* se mai întâlnesc: *Koeleria lobata*, *Dianthus nardiformis*, *Satureja caerulea*, *Dianthus pseudarmeria*. Acoperirea generală a asociației este de 70- 80%. Speciile sunt adaptate condițiilor de xerofitism accentuat, prin îngroșarea bazei lăstarilor, prin sistemul radicular puternic dezvoltat și prin lipirea acestora de substrat. Subasociația *artemisietosum caucasicae* (Dihoru 1969, 1970) Popescu et Sanda 1992 se caracterizează prin următoarele specii: *Artemisia pedemontana* (*A. caucasica* auct. roman), *Alyssum montanum*, *Minuartia adenotricha* și *Minuartia glomerata*.

Correspondența cu sistemul de clasificare al habitatelor Natura 2000. Fără echivalență.

Correspondența cu sistemul de clasificare al habitatelor din România. Asociația vegetală are echivalență pentru habitatul R3417 – *Pajiști balcanice de Thymus zygioides și Agropyron brandzae*, fitocenozele cărui reprezentă un stadiu neîncheiat al vegetației xerofile din nordul Dobrogei, cu specii ponto-balcanice și taurice care populează dealurile pietroase din această provincie. Pe lângă speciile frecvent întâlnite și menționate pentru asociația vegetală echivalentă habitatului la nivel național R3417, se mai întâlnesc și numeroase specii saxicole care intră în structura acestor fitocenoze, realizând o acoperire slabă, uneori de numai 50-60%. Valoarea conservativă a habitatului la nivel național este moderată, dar poate fi și mare în habitatele unde sunt prezente speciile: *Moehringia jankae*, *Campanula romanica* și *Paeonia tenuifolia*.

2.3. *Festucetum callierii* Șerbănescu 1965 apud Dihoru (1969) 1970 (*Sclerantho-Festucetum callierii* Burduja et Horeanu 1976; *Sedo hillebrandtii-Festucetum callieri* Sârbu et al. 1997)

Sistematică. Același ca și în cazul primelor asociații.

Caracterizarea generală, cenotaxoni, caracteristici abiotice. Fitocenozele acestei asociații ocupă suprafețe apreciabile în Dobrogea (Podișurile Babadag și Casimcei). Speciile de diagnosticare ale asociației sunt: *Festuca callieri*, *Stachys angustifolia*, *Achillea kitaibeliana* și *Silene compacta*. Horeanu C. (1976) mai adaugă: *Arenaria rigida*, *Sedum caespitosum*, *Scleranthus perennis* pe calcarele de la Palazu Mic și chiar Podișul Casimcei (jud. Constanța).

Correspondența cu sistemul de clasificare al habitatelor Natura 2000. Fără echivalență.

Correspondența cu sistemul de clasificare al habitatelor din România. Asociația vegetală are echivalență pentru habitatul R3416 – *Pajiști balcanice de Festuca callieri, Sedum sartorianum ssp. hillebrandtii și Thymus zygioides*.

2.4. *Stipetum capillatae* (Hueck 1931) Krausch 1961 (*Astragalo-Brometum stipetosum capillatae* Borza 1959)

Sistematică. Asociația vegetală este inclusă în alianța *Festucion valesiaca* Klika 1931 (*Festucion rupicolae* Soó 1940 (1964); *Festucion sulcatae* Soó (1929) 1940) care grupează vegetația pajiștilor xerofile subcontinentale. Această alianță este încadrată în ordinul *Festucetalia valesiaca* Br.- .-Bl. 1949 care cuprinde vegetația pășunilor și fânețelor continentale și subcontinentale.

Caracterizarea generală, cenotaxoni, caracteristici abiotice. Este o asociație cu caracter expresiv stepic ce apare de regulă pe platouri, cornișe, coaste abrupte, cu înclinare mare a pantei (60°), aride, cu insolație puternică, bătute de vânt, cu alunecări frecvente de teren și erodate la suprafață, în treimea superioară a dealurilor. Se

instalează pe cernoziomuri de pantă, adesea puternic erodate, cu textura nisipoasă sau nisipo-lutoasă. Aceste pajiști, descendente ale vegetației stepice primare din perioada boreală, reprezintă insule relictare, relativ sărace în specii, condiționate microclimatic și edafic. Compoziția floristică a asociației se caracterizează prin predominarea elementelor xeroterme de nuanță pontico-continentală. Specia de recunoaștere, dominantă și consolidatoare a asociației este *Stipa capillata*. Dintre elementele de constanță maximă și cu atribut de codominanță se amintesc: *Festuca valesiaca*, *Botriochloa ischaemum*, *Thymus marschallianus*, *Euphorbia nicaeensis*, *Jurinea arachnoidea*. Caracterul regional al acestor fitocenoză nu justifică separarea de infracenetaxonii aparte (Sanda et al., 1998).

Correspondența cu sistemul de clasificare al habitatelor Natura 2000. Asociația vegetală are echivalență cu habitatul prioritar 6240* - *Pajiști stepice subpanonice*, care este întâlnit în pajiștile de stepă, dominate de *graminee cespitoase*, *camefite* și alte plante perene ale alianței *Festucion valesiaca* și altor cenotaxoni afini. Aceste comunități xeroterme sunt dezvoltate pe pante sudice, cu soluri având profil A-C, pe substrat stâncos și straturi sedimentare argilo-nisipoase îmbogățite cu pietriș. Aceste pajiști au origine parțial naturală, parțial antropogenică.

Correspondența cu sistemul de clasificare al habitatelor din România. Fără echivalență.

2.5. *Botriochloetum (Andropogonetum) ischaemi* (Kristiansen 1937) Pop 1977

Sistematică. Aceeși ca și în cazul asociației precedente.

Caracterizarea generală, cenotaxoni, caracteristici abiotice. Prezintă o largă răspândire în toată țara. Se dezvoltă pe versanții însoriți și erodați, cu soluri puțin evoluat. În structura acestor fitocenoză predomină elementele eurasiatice. Fitocenozele acestor suprafețe au o fizionomie caracteristică. Pe lângă speciile caracteristice alianței, ordinului și clasei: *Fragaria viridis*, *Dorycnium herbaceum*, *Sanguisorba minor*, *Scabiosa ochroleuca*, *Plantago lanceolata*, *Eryngium campestre*, *Festuca valesiaca*, *Euphorbia virgata*, *Hypericum perforatum* etc., se regăsesc și altele din Sisymbrietalia: *Carthamus lanatus*, *Verbena officinalis*, *Lactuca serriola*, *Erigeron annuus ssp. strigosus*, *Cephalaria transylvanica* etc., fapt ce demonstrează că aceste pajiști suferă un intens proces de ruderalizare. Suprafețele edificate de *Dichanthium ischaemum* sunt slab furajere și se instalează după asociațiile edificate de *Festuca valesiaca* sau *F. rupicola* prin degradarea acestora. Sunt cunoscute numeroase subasociații (Sanda et al., 1998, 1999), unele descrise cu caracter regional, ca: moldavicum, dobrogeticum, clisuricum etc.

Correspondența cu sistemul de clasificare al habitatelor Natura 2000. Aceeși ca și în cazul asociației precedente.

Correspondența cu sistemul de clasificare al habitatelor din România. Asociația are echivalență cu habitatul R3415 – *Pajiști-balcanice de Botriochloa ischaemum și Festuca valesiaca* care reprezintă pășunile de șes din stepă și silvostepă și pe dealurile din zona pădurilor de stejar, din Dobrogea, Muntenia și sudul Moldovei. Caracteristice pentru acest habitat sunt gramineele stepice, xerofile, care alcătuiesc etajul superior de 50-65 cm și cu acoperirea de 60-85%. Valoarea conservativă a acestui habitat la nivel național este redusă.

2.6. *Artemisia austriacae-Poëtum bulbosae* Pop 1970

Sistematică. Aceeși ca și în cazul asociației precedente.

Caracterizarea generală, cenotaxoni, caracteristici abiotice. Pajiștile secundare ale acestei asociații sunt rezultate cel mai adesea din degradarea celor de *Festuca valesiaca* în urma proceselor erozionale și a pășunatului intensiv. Alături de cele două specii codominante și edificatoare, *Artemisia austriaca* și *Poa bulbosa*, nucleul central al asociației este dominat de elementele alianței *Festucion valesiaca* și clasei *Festuco-Brometea*. Condițiile austere și gradul de degradare al fitocenozelor sunt reflectate și în bioformele asociației, efemerele depășind jumătate din numărul total de specii.

Numărul mare de subasociații semnalate (Sanda et Popescu 1998) reflectă stadiul actual de influență zoo-antropică suferită de aceste cenoză. Subasociația *saturejetosum caeruleae* (Cristurean et Țeculescu 1970) Sanda et Popescu 1998 cantonează o serie de specii rare din flora țării ca: *Allium saxatile*, *Coronilla scorpioides*, *Helianthemum salicifolium*, *Ononis pusilla*. Subasociația este cunoscută de la Hagieni, Dumbrăveni și Podișul Casimcea.

Correspondența cu sistemul de clasificare al habitatelor Natura 2000. Asociația are echivalență cu habitatul prioritar 62C0* - *Stepe ponto-sarmatice*, care constituie stepele câmpiilor, platourilor și dealurilor situate la vest de Marea Neagră, de Nistru și bazinele Transilvaniei și Traciei de nord, inclusiv al cursului inferior al Dunării, limitei sudice și văilor platoului podolic, platoului Rus Central, platoului Volgăi, Orenburg și Bachkiria. Acest habitat include tipuri de vegetație din alianțele *Festucion valesiaca*, *Stipion lessingiana*, *Agropyro-Kochion* și

Pimpinello-Thymion zygoidi.

Corespondența cu sistemul de clasificare al habitatelor din România. Asociația are echivalență cu habitatul R3420 – *Pajiști vest-pontice de Poa bulbosa, Artemisia austriaca, Cynodon dactylon și Poa angustifolia*, care ocupă terenurile plane, dar și pantele ușor înclinate din estul Munteniei (Bărăgan), Dobrogea, sudul Moldovei. Valoarea conservativă a habitatului la nivel național este redusă.

2.7. *Pruno spinosae-Crataegetum* (Soó 1927) Hueck 1931 (*Prunetum moldavicae*

Dihoru (1969) 1970; *Rubo caesii-Prunetum spinosae* Rațiu et Gergely 1979)

Sistematică. Asociația este inclusă în alianța *Prunion spinosae* Soó 1951 ale ordinului *Prunetalia spinosae* 1952. Acest ordin grupează tufărișurile marginilor de pădure și ale poienilor din păduri, precum și ale unor versanți uscați.

Caracterizarea generală, cenotaxoni, caracteristici abiotice. Tufărișurile de *Crataegus monogyna* și *Prunus spinosa* prezintă o largă răspândire, instalându-se de preferință în ochiurile de pădure, la limita dintre acestea și poienile din interior, în locurile defrișate și pe pante cu expoziție estică sau sudestică. Structura floristică a acestora este bogată și variată, drept rezultat al răspândirii fitocenozelor de la câmpie până la subcarpați. De aceea, fitocenozele din zona de câmpie și colinară prezintă numeroase specii ale claselor *Quercetea pubescentis-petraea* și *Festuco-Brometea*, care imprimă acestor grupări un caracter xerofil-termofil. Fitocenozele din zona colinară înaltă și din subcarpați abundă în speciile claselor *Quercu-Fagetea* și *Molinio-Arrhenatheretea*, de aceea caracterul acestora

este mai mezofil. De asemenea, sunt prezentate numeroase specii din clasele *Artemisietea* și *Stellarietea mediae*, drept efect al factorilor antropogeni. Dintre speciile mai frecvente ale acestor fitocenoze se numără: *Clinopodium vulgare*, *Viburnum lantana*, *Origanum vulgare*, *Cornus sanguinea*, *Evonymus europaeus*, *Rosa canina*, *Acer tataricum*, *Asparagus officinalis*.

Corespondența cu sistemul de clasificare al habitatelor Natura 2000. Întrucât are o răspândire largă ce depășește zona peripanonică, asociația vegetală nu este indicată pentru habitatul 40A0* - *Tufărișuri subcontinentale peripanonice*, chiar dacă această asociație este menționată pentru habitatul precizat (Gafta și Mountford, 2008). Asociația *Pruno spinosae-Crataegetum* (Soó 1927) Hueck 1931 întrunește condițiile de apartenență la habitatul prioritar 40C0* - *Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice* – habitat întâlnit în zona de stepă cu arbuști din regiunile pontică și sarmatică și ale teritoriilor adiacente din interiorul sau din afara zonei de limita estică a pădurilor de stejari, arțar tătäresc și a pădurilor subeuxinice, care fac parte din habitatul 91I0 – *Păduri stepice euro-siberiene cu Quercus spp.*

Corespondența cu sistemul de clasificare al habitatelor din România. Asociația are echivalență cu habitatul R3122 – *Tufărișuri ponto-panonice de porumbar (Prunus spinosa) și păducel (Crataegus monogyna)* întâlnit în Podișurile Dobrogei de Nord și Sud, câmpia și podișurile din Moldova de Nord și Sud, Câmpia și Podișul Transilvaniei, Câmpia Română, în silvostepă și zona pădurilor de stejari de câmpie. Acest habitat are valoare conservativă moderată la nivel național.

2.8. *Gymnospermio altaicae-Celtetum glabratae* M. Petrescu 2004

Sistematică. Asociația este inclusă în alianța *Syringo-Carpinion orientalis* Jakucs et Vida 1959 (Orneto-Columnion Borza 1958 n.n.) care grupează pădurile xeroterme, rupestre, bogate în specii continentale, cantonate pe roci calcaroase sau dolomitice. Această alianță face parte din ordinul *Fraxino orni-Cotinetalia* Jakucs 1960 (Orno-Cotinetalia Jakucs 1960) care cuprinde pădurile și tufărișurile termofile cantonate la marginea fitocenozelor de *Quercus pubescens*. Fitocenozele acestor tufărișuri degradate și xeroterme sunt cantonate pe stâncării și povârnișuri, ajungându-se la tipurile actuale de șiblic cu liliac, mojdrean și cărpiniță. Acestea vegetează pe subtraturi cu roci ce ies frecvent la suprafață.

Caracterizarea generală, cenotaxoni, caracteristici abiotice. Se întâlnește la altitudini de 150- 350 m, în treimea mijlocie a munților Măcinului, la baza versanților stâncoși sau pe grohotișuri. Stratul arborescent de 5-6 m este dominat de *Celtis glabrata*, izolat mai apar *Prunus mahaleb*, *Fraxinus ornus*, *Carpinus orientalis*, *Quercus pubescens*. Arbuștii apar sporadic și sunt reprezentați de *Crataegus monogyna*, *Rosa canina*, *Cornus mas*. Stratul ierbos, cu acoperire de 15-30%, prezintă sinuzia vernală pe *Gymnospermium altaicum* ca specie de recunoaștere, alături de *Anthriscus cerefolium ssp. trichosperma*, *Corydalis solida*, *Stellaria media*. Prezența multor elemente stepice ca: *Melica ciliata*, *Poa bulbosa*, *Achillea coarctata* și a unora saxicole petrofile dobrogene, încadrate în alianța *Pimpinello-Thymion zygoidi* ca: *Campanula romanica*, *Moehringia grisebachii*, *Alussum saxatile*, *Sedum*

sartorianum spp. *hillebrandtii*, atestă caracterul stepic al asociației. Subasociația *tilietosum* Petrescu 2004 prezintă în etajul arborilor ca dominante pe *Tilia tomentosa* și *T. platyphyllos*.

Corespondența cu sistemul de clasificare al habitatelor Natura 2000. Asociația are echivalență cu habitatul prioritar 40C0* - *Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice*, habitat întâlnit în zona de stepă cu arbuști din regiunile pontică și sarmatică și ale teritoriilor adiacente din interiorul sau din afara zonei de limita estică a pădurilor de stejari, arțar tăărăsc și a pădurilor subeuxinice, care fac parte din habitatul 9110 – *Păduri stepice euro-siberiene cu Quercus* spp.

Corespondența cu sistemul de clasificare al habitatelor din România. Fără echivalență.

2.3.2 FAUNA

2.3.2.1 SPECIILE DE PĂSĂRI

În prezent Formularul standard Natura 2000 al sitului ROSPA0032 Deniz Tepe include **25 de specii de pasări menționate în Anexa I a Directivei Păsări (Directiva 2009/147/EC)**, precum și **16 specii de pasări cu migrație regulată nemenționate în Anexa I a Directivei Păsări**.

Observațiile avifaunistice realizate pe parcursul anului 2013 în interiorul și în imediata vecinătate a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0032 Deniz Tepe au permis identificarea unui număr total de 112 specii de pasări, cu un efectiv total de 56.825 exemplare. Observațiile ornitologice au dus la identificarea celor mai multe dintre speciile de pasări listate în Formularul standard Natura 2000 al sitului ROSPA0032 Deniz Tepe, dar și a unor specii de pasări nemenționate în Formularul standard Natura 2000, dar listate în Anexa I a Directivei Păsări, sau a altor specii de pasări cu migrație regulată nemenționate în Formularul standard Natura 2000 al sitului. Astfel, dintre cele 25 de specii de pasări incluse în Anexa I a Directivei Păsări (respectiv Anexa 3 a OUG 57/2007) menționate în Formularul standard Natura 2000 al sitului ROSPA0032 Deniz Tepe nu au putut fi identificate în teren trei specii, respectiv caprimulgul (*Caprimulgus europaeus*), acvila de câmp (*Aquila heliaca*) și buha (*Bubo bubo*).

Exceptând cele 25 de specii de pasări incluse în Anexa I a Directivei Păsări (respectiv Anexa 3 a OUG 57/2007) menționate în Formularul standard Natura 2000 al sitului ROSPA0032 Deniz Tepe au mai fost identificate în teren, în timpul perioadei de studiu, alte 13 specii de pasări.

În ceea ce privește speciile de pasări cu migrație regulată nemenționate în Anexa I a Directivei Păsări incluse în Formularul standard Natura 2000 al sitului ROSPA0032 Deniz Tepe, din cele 16 specii precizate în Formularul standard Natura 2000 al sitului au fost identificate în teren 14, două dintre ele neputând fi observate. Este vorba despre lăcustar (*Sturnus roseus*) și despre mierla de piatră (*Monticola saxatilis*). De asemenea au mai fost identificate în teren 31 de specii de pasări cu migrație regulată, nemenționate în Anexa I a Directivei Păsări și nemenționate de Formularul standard Natura 2000.

În decursul programului de inventariere au fost identificate în interiorul ROSPA0032 Deniz Tepe 39 de specii de pasări cuibăritoare, iar în vecinătatea sitului 7 specii. În timpul perioadei de iernare au fost identificate 18 de specii de pasări, iar în timpul celor două perioade de pasaj au fost observate 60 de specii de pasări. În decursul programului de inventariere, au fost identificate în interiorul ROSPA0032 Deniz Tepe 37 de specii de pasări rezidente.

Tabel 6 Lista completă a speciilor de pasări identificate în teren în ROSPA0032 Deniz Tepe

Nr. Crt.	Specia (denumire științifică)	IUCN	Directiva Păsări	OUG 57/2007	Cartea Roșie a Vertebratelor	Convenția de la Berna	Convenția de la Bonn
1	<i>Accipiter brevipes</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie vulnerabilă	Anexa II	Anexa II
2	<i>Accipiter nisus</i>	LC				Anexa II	Anexa II

Nr. Crt.	Specia (denumire științifică)	IUCN	Directiva Păsări	OUG 57/2007	Cartea Roșie a Vertebratelor	Convenția de la Berna	Convenția de la Bonn
3	<i>Aegypius monachus</i>	NT	Anexa I	Anexa 3	Specie extinctă	Anexa II	Anexa II
4	<i>Alauda arvensis</i>	LC	Anexa II/2	Anexa 5c		Anexa III	
5	<i>Anas crecca</i>	LC	Anexa II/1	Anexa 5e		Anexa III	Anexa II
6	<i>Anas platyrhynchos</i>						
7	<i>Anser albifrons</i>	LC	Anexa II/2	Anexa 5c		Anexa III	Anexa II
8	<i>Anser anser</i>						
9	<i>Anthus campestris</i>	LC	Anexa I	Anexa 3		Anexa II	
10	<i>Anthus pratensis</i>	LC				Anexa II	
11	<i>Anthus trivialis</i>	LC				Anexa II	
12	<i>Apus apus</i>	LC				Anexa III	
13	<i>Aquila clanga</i>	VU	Anexa I		Specie critic periclitată	Anexa II	Anexa II
14	<i>Aquila pomarina</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie vulnerabilă	Anexa II	Anexa II
15	<i>Ardea cinerea</i>	LC				Anexa III	
16	<i>Asio otus</i>	LC				Anexa II	
17	<i>Athene noctua</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	
18	<i>Burhinus oedicnemus</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie periclitată	Anexa II	Anexa II
19	<i>Buteo buteo</i>	LC				Anexa II	Anexa II
20	<i>Buteo buteo vulpinus</i>	LC				Anexa II	Anexa II
21	<i>Buteo lagopus</i>	LC				Anexa II	Anexa II
22	<i>Buteo rufinus</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie vulnerabilă		
23	<i>Calandrella brachydactyla</i>	LC	Anexa I	Anexa 3		Anexa II	
24	<i>Carduelis cannabina</i>	LC				Anexa II	
25	<i>Carduelis carduelis</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	
26	<i>Carduelis chloris</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	
27	<i>Carduelis spinus</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	
28	<i>Casmerodius albus (Egretta alba)</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie periclitată	Anexa II	
29	<i>Ciconia ciconia</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie vulnerabilă	Anexa II	Anexa II
30	<i>Ciconia nigra</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie vulnerabilă	Anexa II	Anexa II
31	<i>Circaetus gallicus</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie vulnerabilă	Anexa II	Anexa II
32	<i>Circus aeruginosus</i>	LC	Anexa I	Anexa 3		Anexa II	Anexa II
33	<i>Circus cyaneus</i>	LC	Anexa I	Anexa 3		Anexa II	Anexa II
34	<i>Circus macrourus</i>	NT	Anexa I	Anexa 3	Specie periclitată	Anexa II	Anexa II
35	<i>Circus pygargus</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie periclitată	Anexa II	Anexa II
36	<i>Columba palumbus</i>	LC	Anexa III/1	Anexa 5c			
37	<i>Coracias garrulus</i>	NT	Anexa I	Anexa 3		Anexa II	Anexa II
38	<i>Corvus corax</i>	LC		Anexa 4b	Specie periclitată	Anexa III	
39	<i>Corvus cornix</i>	LC		Anexa 5c			
40	<i>Corvus frugilegus</i>	LC	Anexa II/2	Anexa 5c			
41	<i>Corvus monedula</i>	LC	Anexa II/2	Anexa 5c			
42	<i>Coturnix coturnix</i>	LC	Anexa II/2	Anexa 5c		Anexa III	Anexa II
43	<i>Cuculus canorus</i>	LC				Anexa III	
44	<i>Cyanistes (Parus) caeruleus</i>	LC				Anexa II	
45	<i>Delichon urbicum</i>	LC				Anexa II	
46	<i>Dendrocopos syriacus</i>	LC	Anexa I	Anexa 3		Anexa II	
47	<i>Emberiza calandra (Miliaria calandra)</i>	LC		Anexa 4b		Anexa III	
48	<i>Emberiza citrinella</i>	LC				Anexa II	
49	<i>Emberiza hortulana</i>	LC	Anexa I	Anexa 3		Anexa III	
50	<i>Emberiza schoeniclus</i>	LC				Anexa II	
51	<i>Erithacus rubecula</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	

Nr. Crt.	Specia (denumire științifică)	IUCN	Directiva Păsări	OUG 57/2007	Cartea Roșie a Vertebratelor	Convenția de la Berna	Convenția de la Bonn
52	<i>Falco cherrug</i>	EN	Anexa I	Anexa 3	Specie critic periclitată	Anexa II	Anexa II
53	<i>Falco columbarius</i>	LC	Anexa I			Anexa II	Anexa II
54	<i>Falco peregrinus</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie periclitată	Anexa II	Anexa II
55	<i>Falco subbuteo</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	Anexa II
56	<i>Falco tinnunculus</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	Anexa II
57	<i>Falco vespertinus</i>	NT	Anexa I	Anexa 3	Specie vulnerabilă	Anexa II	Anexa II
58	<i>Ficedula parva</i>	LC	Anexa I	Anexa 3		Anexa II	Anexa II
59	<i>Fringilla coelebs</i>	LC				Anexa III	
60	<i>Galerida cristata</i>	LC				Anexa III	
61	<i>Garrulus glandarius</i>	LC	Anexa II/2	Anexa 5c			
62	<i>Hieraetus pennatus (Aquila pennata)</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie critic periclitată	Anexa II	Anexa II
63	<i>Hippolais pallida</i>	LC				Anexa II	
64	<i>Hirundo rustica</i>	LC				Anexa II	
65	<i>Jynx torquilla</i>	LC		Anexa 4b	Specie periclitată	Anexa II	
66	<i>Lanius collurio</i>	LC	Anexa I	Anexa 3		Anexa II	
67	<i>Lanius minor</i>	LC	Anexa I	Anexa 3		Anexa II	
68	<i>Larus cachinnans (Larus argentatus)</i>	LC	Anexa II/2				
69	<i>Larus canus</i>	LC	Anexa II/2			Anexa III	
70	<i>Larus melanocephalus</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie periclitată	Anexa II	Anexa II
71	<i>Larus ridibundus</i>	LC	Anexa II/2			Anexa III	
72	<i>Lullula arborea</i>	LC	Anexa I	Anexa 3		Anexa III	
73	<i>Melanocorypha calandra</i>	LC	Anexa I	Anexa 3		Anexa II	
74	<i>Merops apiaster</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	Anexa II
75	<i>Milvus migrans</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie critic periclitată	Anexa II	Anexa II
76	<i>Motacilla alba</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	
77	<i>Motacilla flava</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	
78	<i>Muscicapa striata</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	Anexa II
79	<i>Oenanthe hispanica</i>	LC				Anexa II	
80	<i>Oenanthe isabellina</i>	LC			Specie vulnerabilă	Anexa II	
81	<i>Oenanthe oenanthe</i>	LC				Anexa II	
82	<i>Oenanthe pleschanka</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie vulnerabilă	Anexa II	
83	<i>Oriolus oriolus</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	
84	<i>Parus major</i>	LC				Anexa II	
85	<i>Passer domesticus</i>	LC					
86	<i>Passer hispaniolensis</i>	LC		Anexa 4b		Anexa III	
87	<i>Passer montanus</i>	LC				Anexa III	
88	<i>Pelecanus crispus</i>	VU	Anexa I	Anexa 3	Specie critic periclitată	Anexa II	Anexa I, Anexa II
89	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie vulnerabilă	Anexa II	Anexa I, Anexa II
90	<i>Perdix perdix</i>	LC	Anexa II/1, Anexa III/1	Anexa 5c		Anexa III	
91	<i>Pernis apivorus</i>	LC	Anexa I	Anexa 3	Specie vulnerabilă	Anexa II	Anexa II
92	<i>Phasianus colchicus</i>	LC	Anexa II/1, Anexa III/1	Anexa 5c		Anexa III	
93	<i>Phoenicurus ochrurus</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	Anexa II
94	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	Anexa II
95	<i>Phylloscopus collybita</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	
96	<i>Phylloscopus trochilus</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	
97	<i>Pica pica</i>	LC	Anexa II/2	Anexa 5c			
98	<i>Riparia riparia</i>	LC				Anexa II	
99	<i>Saxicola rubetra</i>	LC				Anexa II	

Nr. Crt.	Specia (denumire științifică)	IUCN	Directiva Păsări	OUG 57/2007	Cartea Roșie a Vertebratelor	Convenția de la Berna	Convenția de la Bonn
100	<i>Saxicola torquata</i>	LC				Anexa II	
101	<i>Scolopax rusticola</i>	LC	Anexa II/1, Anexa III/2	Anexa 5c, Anexa 5e		Anexa III	Anexa II
102	<i>Serinus serinus</i>	LC		Anexa 4b		Anexa II	
103	<i>Streptopelia decaocto</i>	LC	Anexa II/2	Anexa 5c		Anexa III	
104	<i>Streptopelia turtur</i>	LC	Anexa II/2	Anexa 5c	Specie vulnerabilă	Anexa III	
105	<i>Sturnus vulgaris</i>	LC	Anexa II/2	Anexa 5c			
106	<i>Sylvia curruca</i>	LC				Anexa II	
107	<i>Tringa ochropus</i>						
108	<i>Troglodytes troglodytes</i>	LC				Anexa II	
109	<i>Turdus merula</i>	LC	Anexa II/2			Anexa III	
110	<i>Turdus philomelos</i>	LC	Anexa II/2	Anexa 5c		Anexa III	
111	<i>Turdus pilaris</i>	LC	Anexa II/2	Anexa 5c		Anexa III	
112	<i>Upupa epops</i>	LC		Anexa 4b	Specie vulnerabilă	Anexa II	
-	<i>Răpitor neidentificat</i>	-	-	-	-	-	-
-	<i>Larus sp.</i>	-	-	-	-	-	-
-	<i>Falco sp.</i>	-	-	-	-	-	-
-	<i>Aquila sp.</i>	-	-	-	-	-	-

- IUCN: „LC” – specie a cărei conservare nu prezintă un grad de îngrijorare; „VU” – specie vulnerabilă; „EN” – specie amenințată; „NT” – specie aproape amenințată;
- Directiva Păsări: Anexa II/1 - Speciile enumerate în anexa II partea 1 pot fi vâdate în zona geografică maritimă și terestră de aplicare a prezentei directive ; Anexa II/2 - Speciile enumerate în anexa II partea a 2-a pot fi vâdate numai în Statele Membre pentru care ele sunt menționate; Anexa III/1 - Activitățile prevăzute la alineatul 1 nu trebuie să fie interzise în cazul speciilor menționate în anexă cu condiția ca păsările să fi fost ucise în mod legal sau capturate sau altfel dobândite în mod legal. Anexa III/2 - Statele membre pot, pentru speciile enumerate în anexă, permite pe teritoriul lor a activităților menționate în paragraful 1, care să prevadă anumite restricții, cu condiția că păsările au fost ucise sau capturate în mod legal sau altfel dobândite în mod legal.
- OUG57/2007: Anexa 3 – Specii de plante și de animale a căror conservare necesită desemnarea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică; Anexa 4b – Specii de interes național. Specii de animale și de plante care necesită o protecție strictă; Anexa 5c – Specii de interes comunitar a căror vânătoare este permisă; Anexa 5e – Specii de păsări de interes comunitar a căror comercializare este permisă în condiții speciale;
- Convenția de la Berna: Anexa II - Specii de faună strict protejate; Anexa III – Specii de faună protejate;
- Convenția de la Bonn: Anexa I – Specii migratoare amenințate; Anexa II – Specii migratoare ce trebuie să facă obiectul acordurilor între state.

2.3.2.2 MAMIFERE ȘI REPTILE

Situl Natura 2000 ROSCI0067 Deniz Tepe a fost desemnat ca sit de importanță comunitară pentru protecția unei singure specii de mamifere *Spermophilus citellus* (popândăul) și a unei specii de reptile, *Elaphe quatuorlineata*, al căror statut legal de protecție este ilustrat în tabelul 8.

Tabel 7 Statutul de protecție al speciilor de mamifere și reptile

Cod Natura 2000	Specia	Directiva Habitate (anexe)	OUG 57/2007 (anexe)
1335	<i>Spermophilus citellus</i> (popândăul, șuiță)	Anexa II, Anexa IV	Anexa 3, Anexa 4A
1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i> (balaurul dobrogean)	Anexa II	Anexa 4A

***Spermophilus citellus* (popândăul, șuiță)** este un rozător din Familia Sciuridae, Ordinul Rodentia (IUCN Red List of Threatened Species, 2014.1). Are circa 22-24 cm lungime, fără coadă, aceasta având 5-8 cm lungime. Este suplu, cu urechi mici, cu blana cu peri scurți de culoare gri-gălbuie pe spate, ruginiu-gălbuie în zonele lateral-abdominale și alb în zona gâtului, bărbiei și toracelui. Se înmulțește primăvara și se hrănește cu semințe și rădăcini de plante. Trăiește pe ogoare, izlazuri, șanțuri, diguri, marginea drumurilor, nedepășind altitudinea de 300 m. Poate fi prezent în mod permanent în terenurile cultivate cu plante perene (pentru a peîntâmpina distrugerea galeriilor), precum culturile de trifoi sau lucernă (Coroiu 2008, Turrini et al. 2008). Din cauza reducerii resurselor trofice în aria sa de distribuție, popândăul populează și habitate cu condiții ecologice suboptimale speciei, cu soluri mai grele sau inundate ocazional (Hapl et al. 2006).

Își sapă galerii lungi de 30 - 150 m cu adâncimi de 60 cm - 5m unde își adună provizii pentru iarnă când hibernează. Galeria pot avea una sau mai multe deschideri, iar culoarele lor pot fi uneori ramificate (Katona et al. 2002, Călinescu 1956). În solurile favorabile, popândăii construiesc două tipuri de galerii: galerii temporare (de refugiu), în care se ascund provizoriu și se hrănesc și galerii permanente (galerii locuință), în care se nasc, trăiesc, își adună provizii, hibernează, nasc și își cresc puii (Călinescu 1956, Hamar 1967). Un singur individ are mai multe galerii temporare, așezate la diferite distanțe de galeria permanentă. Galeria temporale sunt galerii simple sau prevăzute cu o cameră la capătul lor, cu o singură deschidere, situate la o adâncime de 20-40 cm și având o lungime diferită, de la 30-40 cm până la 3-6 m. Galeria permanente au o structură mai complicată, cu o ieșire verticală și una oblică sau cu 3-4 ieșiri verticale și sunt situate, de obicei, la o adâncime de 80 cm (Hamar 1967).

În acest sit variația este dată în principal de structura solului, care devine mai pietros și pe măsură ce crește altitudinea. De asemenea, se poate constata că numărul popândăilor nu este foarte mare (în cazuri ideale un număr de 60 de indivizi/ha nu este neobișnuit). Acest lucru se datorează mai multor factori (naturali și legați de activitatea omului în zonă) care exercită o constrângere limitativă semnificativă asupra populației de popândăi: extinderea proceselor de eroziune de adâncime și alunecări de teren produse descurgerile apelor pluviale care formează ogașe, extinderea suprafețelor dominate de speciile lemnoase cu caracter invaziv, datorită capacității acestora de bune competitori și eliminare a speciilor native, suprapășunatul datorat ovinelor, caprinelor și bovinelor pe toată perioada anului, menținerea și dezvoltarea infrastructurii de drumuri, incluzând atât practicarea/utilizarea drumurilor de exploatare, cât și lucrările de întreținere și extindere, urbanizarea prin extinderea intravilanului localității Lăstuni din vecinătatea ariei protejate, inclusiv depozitarea necontrolată a deșeurilor, turismul și activitățile recreative în special prin practicarea sporturilor extreme cu deltaplan și parapantă.

***Elaphe quatuorlineata* (balaurul dobrogean)** face parte din Familia Colubridae, Ordinul Squamata și este un șarpe neveninos de talie mare, putând atinge până la 2,6 m, însă, în general, nu depășește lungimea de 1,6 - 1,8 m, (IUCN Red List of Threatened Species, 2014.1).

Capul și coada sunt alungite, iar botul este obtuz. Pupila este rotundă, iar nara este așezată între nazal și postnazal. Rostralul este mai lat decât înalt, frontalul mai scurt decât parietalele, preocular mare, subocular mic, deține 2-3 postoculare, temporale 5 sau 7, 8 supralabiale. Solzii dorsali dispuși pe un șir transversal sunt slab carenați și sunt în număr de 25, plăcile ventrale sunt între 195-234, subcaudalele între 56-90, iar anala este întreagă sau divizată (Fuhn I.E., Vancea Șt.). Este cafeniu închis sau brun roșcat pe un fond alb-gălbui. Capul este uniform cafeniu închis cu o pată deschisă post-occipitală, de la ochi la colțul gurii pornește o dungă închisă. Pe partea dorsală a corpului se diferențiază patru șiruri longitudinale de pete mari cafenii, neconfluente. Partea ventrală a corpului este de culoare galbenă, uneori pătată cu brun. Juvenilii sunt cenușii sau brun-gălbui cu 4 sau 5 șiruri de pete de culoare neagră sau brună (Fuhn I.E., Vancea Șt.). *Elaphe sauromates* trăiește în regiunile de stepă, fiind uneori întâlnit și în apropierea așezărilor omenești. Se hrănește cu rozătoare, păsări și unele șopârle pe care le omoară prin constricție. Reproducerea are loc în lunile iunie-iulie, iar femelele depun pontă cel mai târziu la sfârșitul lunii iulie. Ouăle sunt depuse în sol și sunt în număr de 6-16, iar puii eclozează după 2,5-3 luni (septembrie-octombrie) (Fuhn I.E., Vancea Șt.).

Pe baza literaturii de specialitate se știe că specia *Elaphe quatuorlineata* este foarte slab reprezentată în România, iar acest lucru înseamnă că este extrem de periclitată. În urma chestionării localnicilor și turiștilor din zonă, rezultă existența unor exemplare, dar în timpul activităților desfășurate în teren nu s-a localizat niciun exemplar din specia *Elaphe quatuorlineata* în aria de studiu. Cu toate acestea, drd. Tiberiu Săhlean, și drd. Cătălin Stanciu, au văzut și au fotografiat un exemplar de *Elaphe sauromates* în ROSCI 0067 Deniz Tepe,

înregistrând și locul incidentului. În luna iunie, anul 2013, a mai fost văzut și înregistrat un exemplar mort de *Elaphe quatuorlineata* pe drumul din estul sitului ROSCI0067 Deniz Tepe.

2.3.3 HABITATE ȘI ECOSISTEME

Formularul Natura 2000 al sitului ROSCI0067 Deniz Tepe nominalizează 2 tipuri de habitate prezente în sit: 62C0* Stepe ponto-sarmatice și 40C0* Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice. Situl a fost de asemenea declarat pentru protecția unei specii de floră de interes comunitar, inclusă în Anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE: *Campanula romanica*. Suprafața totală ocupată de habitatele Natura 2000 este de 342,08 ha, reprezentând 82,69% din suprafața analizată a ROSCI0067 Deniz Tepe.

În ceea ce privește starea de conservare, populația de *Campanula romanica* Săvul. din cadrul ROSCI0067 Deniz Tepe a fost evaluată cu statut de conservare favorabil, iar pentru menținerea acestui statut s-au propus o serie de măsuri. Un habitat Natura 2000 (40C0* - Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice) a fost evaluat ca având o stare favorabilă de conservare și un habitat Natura 2000 (62C0* - Stepe ponto-sarmatice) au fost evaluate cu statut de conservare nefavorabil total neadecvat.

Tabel 8 Statutul de protecție al speciilor de interes comunitar

Cod Natura 2000	Specia	Directiva Habitate (anexe)	OUG 57/2007 (anexe)
62C0*	Stepe ponto-sarmatice	Anexa II	
40C0*	Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice	Anexa II	Anexa 4A
2236	<i>Campanula romanica</i>		Anexa 3

1. CAMPANULA ROMANICA SĂVUL. (C. ROTUNDIFOLIA L. SUBSP. ROMANICA (SĂVUL.) HAYEK) – CLOPOȚELUL DOBROGEAN

Sistematică. *Campanula romanica* Săvul. (C. rotundifolia L. subsp. romanica (Săvul.) Hayek) este inclusă în Ordinul Campanulales, Familia Campanulaceae. Familia Campanulaceae cuprinde plante erbacee cu laticifere, frunze simple, de obicei alterne, fără stipele; flori hermafrodite, actinomorfe, pe tipul 5, gamosepale și gamopetale, caliciu persistent, stamine cu filamente libere și antere uneori unite; fruct capsulă.

Taxonomie. *Campanula romanica* Săvul. este o specie perenă; rizomatoasă de până la 35 cm; pubescentă la bază, cu frunze bazale subrotund cordate (suborbiculare), serate, absente la înflorire, cele superioare întregi; cu boboci erecti, ovar papilos, dinții caliciului adpreși, colora de 8-10 mm, îngust campanulată, iar capsula pendulă, coriacee; tubul caliciului glanduros-papilos, cu lacinii scurți și subulați. După Dihoru și Negrean (2009), se consideră că taxonul ar putea avea poziția mai adecvată ca subtaxon, deoarece deosebirile de taxonii vecini sunt în general cantitative, dar arealul oarecum izolat și micile caractere specifice permit deocamdată să fie tratat ca specie. D. Grecescu (1898) a confundat-o cu *C. crassipes* (C. crassipes Grec., non Heuffel). Este recunoscută în Flora Europaea, dar Hayek (1933) și Beldie (1979) o tratează ca subtaxon: *Campanula rotundifolia* L. subsp. romanica (Săvul.) Hayek. Pe de altă parte, Prodan (1939) și Rațiu, Gergely & Silaghi (1961) susțin că în Dobrogea ("Munții stâncoși de la Măcin", "Babadag și pădurea Codru") ar crește și *C. bulgarica* Witaș. *Campanula rotundifolia* L. are rizom subțire, frunze tulpinale întregi sau crenate, flori pendule, capsula membranoasă.

Areal (caracterizarea fitogeografică). Element dobrogean (de stâncării) localizat numai în Dobrogea românească, în populații destul de sărace.

Habitat, cenologie. Specie saxicolă, legată mai ales de stâncăriile calcaroase masive, dar crește și pe cele granitice, la 200-300 m altitudine, cohabitând cu *Allium moschatum*, *Dianthus nardiformis*, *Moehringia jankae* etc. (*Asplenietea trichomanes* și *Pimpinello-Thymion zygoidi*).

Biologie. Specie perenă cu rizom lemnos; entomofilă. Înmulțirea se produce prin semințe (barocoră, anemocoră), perioada înfloririi sau maturării: iunie-august. După caracterele morfologice și numărul de cromozomi, poate fi apreciată ca paleoendemit. Cercetări morfo-anatomice au fost efectuate de Angela Toniuc (Toniuc, 1987). Polenul are 38 μm diametru (la *C. rotundifolia* diametrul este de 52 μm).

Importanță. Endemit descris de botanist român; prezintă interes taxonomic; plantă ornamentală.

Factori limitativi. Pășunatul supraaglomerat, mai ales cu capre care se cațără pe stânci. Deschiderea de noi

cariere pentru exploatarea calcarului. Populații foarte sărace din cauza habitatului stâncos. Planta este adesea parazitată de *Coleosporium tussilaginis* (Ordinul Uredinales).

Măsuri de conservare. Este cuprinsă în cadrul Parcului Național Munții Măcinului, ca și a rezervațiilor: Dealul Consul (Grințescu, 1927), "Cetatea Heraclea", Canaralele din Portul Hârșova, Dealul Alah-Bair, Recifii jurasici Cheia, Gura Dobrogei. Încercarea de cultivare "ex-situ", în grădini botanice. Obligatorietatea controlului stării populațiilor.

Statut zoologic/de protecție. EN (Endangered) – periclitat de stingere, când taxonul nu este CR (Critically Endangered – critic (grav) periclitat de dispariție, când taxonul este confruntat cu un risc extrem de ridicat de stingere în sălbăcie în viitorul imediat), dar este confruntat cu un risc foarte ridicat de stingere în sălbăcie în viitorul apropiat.

Regim de protecție. Taxon menționat în Anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE și Anexa 3 – Specii de plante și de animale a căror conservare necesită desemnarea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică a OUG 57/2007.

2. 62C0* - STEPE PONTO-SARMATICE

Caracterizarea generală și caracteristici abiotice (conform Gafta și Mountford, 2008). Stepe ale câmpiilor, platourilor și dealurilor situate la vest de Marea Neagră, de Nistru și bazinele Transilvaniei și Traciei de nord, inclusiv al cursului inferior al Dunării, limitei sudice și văilor platoului podolic, platoului Rus Central, platoului Volgăi, Orenburg și Bachkiria, cu graminee precum *Stipa capillata*, *S. Lessingiana*, *Kochia prostrata*, *Koeleria lobata* (*K. Degeni*), *Festuca valesiaca*, *Dichanthium ischaemum* (*Bothriochloa ischaemum*). Acest habitat include tipuri de vegetație din alianțele Festucion valesiaca, Stipion lessingiana, Agropyro-Kochion și Pimpinello-Thymion zygioidi. Habitatul 60C0* - Stepe ponto-sarmatice este uneori în asociere cu habitatele 40C0* - Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice și 91AA – Păduri est-europene de stejar pufos.

Compoziția floristică (conform Gafta și Mountford, 2008): alianța Festucion valesiaca – *Poa angustifolia*, *Festuca valesiaca*, *Chrysopogon gryllus*, *Alyssum saxatile*, *Agropyron pectiniforme*, *Koeleria macrantha*, *Dichanthium ischaemum*, *Stipa capillata*, *S. Ucrainica*, *Elymus hispidus*; alianța Stipion lessingiana – *Stipa lessingiana*, *S. Pulcherrima*, *S. Joannis*, *Vinca herbacea*, *Salvia nutans*, *Cephalaria uralensis*, *Teucrium polium*, *Iris pumila*, *Bromus barcensis*, *Euphorbia dobrogensis*, *Crambe tatarica*; alianța Artemisio-Kochion – *Kochia prostrata*; alianța Pimpinello-Thymion zygioidi – *Agropyron brandzae*, *Thymus zygioides*, *Artemisia caucasica*, *A. Pedemontana*, *A. Lerchiana*, *Koeleria lobata*, *Festuca callieri*, *Sedum hillebrandtii*, *Polythricum piliferum*, *Melica ciliata*, *Dianthus nardiformis*, *D. Pseudarmeria*, *Satureja coerulea*, *Pimpinella tragium* subsp. *Lithophila*.

Cenotaxonii vegetali din România asociați habitatului (conform Gafta și Mountford, 2008): *Carici humilis-Stipetum joannis* Pop et Hodișan 1985; *Chrysopogono-Caricetum humilis* Zólyomi (1950) 1958; *Danthonio-Stipetum stenophyllae* Ghișa 1941; *Stipetum stenophyllae* Soó 1944; *Stipetum lessingiana* Soó (1927 n.n.) 1947; *Stipetum pulcherrimae* Soó 1942; *Astragalo ponticae-Stipetum ucrainicae* (Dihoru 1969, 1970) Sanda et Popescu 1999; *Stipo ucrainicae-Festucetum valesiaca* Dihoru 1970; *Artemisio austriacae-Poëtum bulbosae* Pop 1970; *Cynodonto-Poëtum angustifoliae* (Rapaics 1926) Soó 1957; *Koelero-Artemisietum lerchiana* Dihoru 1970; *Agropyro-Kochietum prostratae* Zólyomi (1957) 1958; *Agropyretum pectiniformis* (Prodan 1939) Dihoru 1970; *Taraxaco serotini-Bothriochloëtum ischaemi* (Burduja et al. 1956) Sârbu et al. 1999; *Taraxaco serotini-Festucetum valesiaca* (Burduja et al. 1956, Răvăruț et al. 1956) Sârbu et al. 1999; *Elytrigietum hispidi* (Dihoru 1970) Popescu et Sanda 1988.

Habitatele corespunzătoare clasificării din România (Doniță și colab., 2005): R3406 – Pajiști daco-sarmatice de *Carex humilis*, *Stipa joannis* și *Brachypodium pinnatum*; R3407 – Pajiști ponto-panonice de *Stipa stenophylla* (*S. Tirsia*) și *Danthonia (provincialis) alpina*; R3409 – Pajiști pontice de *Stipa lessingiana*, *S. Pulcherrima* și *S. Joannis*; R3418 – Pajiști ponto-panonice de *Agropyron cristatum* și *Kochia prostrata*; R3419 – Pajiști vest-pontice de *Stipa ucrainica* și *Stipa dasyphylla*; R3420 – Pajiști vest-pontice de *Poa bulbosa*, *Artemisia austriaca*, *Cynodon dactylon* și *Poa angustifolia*; R3421 – Pajiști ponto-balcanice de *Artemisia lerchiana*, *Koeleria lobata* și *Agropyron brandzae*.

3. 40C0* - TUFĂRIȘURI CADUCIFOLIATE PONTO-SARMATICE

Caracterizarea generală și caracteristici abiotice (conform Gafta și Mountford, 2008). Tufărișuri caducifoliolate ale zonei de stepă cu arbuști din regiunile pontică și sarmatică și ale teritoriilor adiacente din interiorul sau din afara zonei de limita estică a pădurilor de stejari cu *Potentilla alba*, din zona pădurilor stepice de stejari și arțar tătäresc și pădurilor stepice subeuxinice, care fac parte din habitatul 9110 - Păduri stepice euro-siberiene cu *Quercus* spp. Habitatul include mai multe comunități vegetale cu specii endemice pentru Dobrogea, cum sunt asociațiile *Asphodelino luteae-Paliuretum* și *Rhamno catharticae-Jasminietum fruticantis*.

Compoziția floristică (conform Gafta și Mountford, 2008): *Prunus spinosa*, *Crataegus monogyna*, *Caragana frutex*, *Spiraea crenifolia* (*S. crenata*), *Prunus tenella* (*Amygdalus nana*), *Jasminum fruticans*, *Paliurus spinachristi*, *Rhamnus catharticus*, *Asparagus verticillatus*, *Asphodeline lutea*, *Bromus inermis*, *Dianthus nardiformis*, *Kochia prostrata*, *Medicago minima*, *Genista sessilifolia*, *Moehringia grisebachii*, *M. jankae*, *Orlaya grandiflora*, *Ornithogalum amphibolum*, *Paeonia tenuifolia*, *Salvia ringens*, *Thymus zygioides*, *Veronica austriaca*.

Cenotaxonii vegetali din România asociați habitatului (conform Gafta și Mountford, 2008): *Asphodelino luteae-Paliuretum* Sanda et Popescu 1999; *Rhamno catharticae-Jasminietum fruticantis* (Mihai et al. 1964) Mititelu et al. 1993; asociație cu *Caragana frutex* Dihoru et al. 1970; *Gymnospermio altaicae-Celtetum glabratae* Petrescu 2000-2001; *Prunetum tenellae* Soó 1947 (*Prunetum nanae* Borza 1931); *Pruno spinosae-Crataegetum* Soó (1927) 1931.

Habitatele corespunzătoare clasificării din România (*Doniță și colab.*, 2005): R3128 – Tufărișuri balcanice de păliur (*Paliurus spina-christi*); R3129 – Tufărișuri balcanice de iasmin (*Jasminum fruticans*); R3131 – Tufărișuri ponto-panonice de migdal pitic (*Amygdalus nana*); R3132 – Tufărișuri ponto-sarmatice de *Caragana frutex*.

2.3.4 PEISAJ

Dealul Deniz Tepe constituie un martor de eroziune de varsta jurasica. Versantul sau estic este caracterizat prin prezenta celei mai complete succesiuni a liasicului. Peste gresile cu inocerami urmeaza gresii, argile si marne cu fucoide (MUTIHAC 1990). In partea estica a dealului, la baza acestuia, sunt prezente aluviuni, depozite coluviale, de varsta cuaternara (MIRAUTA et al.).

Relieful este caracterizat prin prezenta culmilor rotunjite, abrupturilor stancoase si a versantilor accentuati, in special spre est, precum si pante mai line spre vest si nord.

Dealul Denzi Tepe este situat, conform hartii pedologice (COTET, POPOVICI 1972), in zona cernoziomurilor carbonatice. Din observatii proprii rezulta ca in rezervatie sunt prezente si litosoluri. In rezervatie nu exista decat un singur izvor, ce nu formeaza cursuri de apa. Formatiunile torentiale sunt reprezentate prin ravene sapate in loess si in substratul geologic.

Rezervatia se incadreaza in climatul de soluri joase, in sectorul de influenta estica, continentală (TUFESCU 1974). Valorile medii anuale ale temperaturii corespund izotermei 11 ° C. Precipitatiile inregistreaza valori anuale sub 400 mm (COTET, POPOVICI 1972). Punctele de perspectiva asupra lacurilor Babadag si Razim, precum si asupra Podisurilor Niculitel si Babadag, precum si silueta impresionanta a acestui martor de eroziune, vizibila din lungul drumului national DN 22 Constanta-Tulcea, confera acestei rezervatii o mare valoare peisagistica.

Habitat, vegetatie, specii amenintate

In covorul vegetal se impun in primul rand formatiunile ierboase, reprezentate prin pajisti stepice, ce includ si suprafete restranse de tufarisuri (86,22%), stancariile/vegetatia saxicola ocupand arii reduse (13,78 %), toate acestea fiind grupate in 8 cenotaxoni. Singurul izvor situat in estul rezervatiei, se incadreaza in habitatul "54.1 Izvoare".

Vegetatia ierboasa intalnita pe cumile pietroase ale dealurilor, in cuprinsul stepei petrofile a fost incadrata in asociatiile *Sedo hillebrandtii-Polytrichetum piliferi* (Horeanu et Serbanescu 1974), *Agropyro-Thymetum zygioidi* (Dihoru 1969 si 1970) si *Festucetum callierii* (Serbanescu 1965), (Dihoru 1969, 1970). In zonele cu sol ceva mai profund au fost identificate asociatiile stepei de loess primare- *Stipetum capillatae* (Hueck 1931, Krausch 1961) sau secundare- *Botriochloetum ischaemi* (Kist. 1973, Pop 1937), *Artemisio austriacae-Poetum bulbosae* (Pop

1970).

Vegetatia arbustiva este reprezentata prin asociatia *Pruno spinosae-Crataegetum* (Soó 1927,1931). Vegetatia forestiera este foarte slab reprezentata doar prin asociatia *Gymnospermio altaicae-Celtetum glabratae*, cu aspect fragmentar, puternic rarit, pe suprafete extrem de reduse. Speciile amenintate sunt reprezentate prin 13 taxoni, din care *Campanula romanica* este considerata specie de interes comunitar.

2.4 INFORMAȚII SOCIO-ECONOMICE ȘI CULTURALE: PERSPECTIVĂ ISTORICĂ

2.4.1 FOLOSINȚA ȘI MANAGEMENTUL TERENURILOR ÎN TRECUT

Zona a înflorit în epoca străveche prin prezența citadelor romane și grecești unde se desfășura o intensă activitate comercială cu produse agricole, animale domestice, pește, lemn. Cererea mare pe piață pentru aceste produse și apropierea de Dunăre pe unde se făcea transportul mărfurilor a condus la intensificarea activităților de cultivare a pământului, creșterea animalelor și exploatarea forestieră.

După 1418, când Dobrogea a fost inclusă în Imperiul Otoman, a fost instituționalizat pentru prima dată un regim de administrare forestieră. Războaiele ruso-turce din a doua jumătate a sec. XIX au dus la depopularea zonei și la despădurirea zonelor importante din zona Munții Măcinului.

După unirea Principatelor Române din anul 1878 și alipirea Dobrogei la acestea, zona a fost repopulată prin transhumanță. S-a înregistrat o extindere a terenului de pășunat, probabil ca rezultat al defrișărilor în masă care avuseseră loc în perioada precedentă. Revoluția industrială a oferit suficiente mijloace de exploatare a resurselor.

La sfârșitul secolului IX prima carieră de piatră a apărut în zona Greci. Regele Carol I a încurajat migrarea lucrătorilor în piatră italieni, oferindu-le pământ pentru a se stabili în zonă. Mărturii scrise despre existența carierelor de granit din Valea Budurului datează din 1930.

Intensificarea agriculturii s-a realizat prin administrarea Bazinului Dunării. Nivelul apei a fost redus prin drenaj în terenurile umede de-a lungul fluviului: Balta Brăilei a fost transformată în insulă cu terenuri agricole, Bălțile Jijilei, Carcaliului, Văcăreniului, Luncaviței, Smârdanului. Ca și consecință este posibil ca schimbările de climă să se datoreze acestui fapt, cu media anuală de precipitații în scădere de la 500 mm la 400 mm pe an.

Dezvoltarea intensivă a industriei de construcții, nevoia de refacere și construcție a drumurilor după 1990, a dus la o cerere crescândă de piatră brută și de produse secundare: macadam, piatră spartă și nisip, care au avut ca rezultat intensificarea activității carierelor existente și redeschiderea celor părăsite.

2.5 INFORMAȚII SOCIO-ECONOMICE ȘI CULTURALE: SITUAȚIA PREZENTĂ

2.5.1 COMUNITĂȚI LOCALE: INFORMAȚII SOCIO-ECONOMICE

În comunele Mihail Kogălniceanu, Mihai Bravu și Nalbant se înregistrează, la nivelul anului 2012, 8.404 locuitori. Din punct de vedere social, se înregistrează situație de deficit demografic. Populația activă înregistrată este disproporționat reprezentată în raport cu cea inactivă. Imposibilitatea comunelor de a asigura o școlarizare a populației tinere la un nivel mai ridicat și cât mai apropiat de posibilitățile și cerințele socio-economice duce la deplasarea tot mai mare spre școlile din mediul urban a populației tinere, implicit la accentuarea fenomenului îmbătrânirii populației. Slaba pregătire educațională la nivelul comunității este completată și de o slabă calificare a forței de muncă existente.

Problemele sociale cel mai acut resimțite sunt reprezentate de: sărăcie, migrația tinerilor și slaba calificare a forței de muncă.

Ocupațiile de bază rămân cultura cerealelor și creșterea vitelor, precum și din forme de asociere familiale. Nivelul de trai al mării majorității a populației este modest, lucru care se reflectă și în aspectul gospodăriilor, mai ales spre periferie.

Din evoluția populației în ultimii ani se poate observa o anumită stabilitate, deranjată doar de fenomenul de migrare definitivă sau temporară în străinătate, care pune numeroase și serioase probleme demografice.

Nivelul de pregătire al populației este scăzut, ponderea cea mai mare având-o persoanele care au pregătire elementară, urmând apoi persoanele cu studii liceale și cu studii universitare în proporție mică.

Dezvoltarea comunelor din punct de vedere economic se bazează pe următoarele sectoare, cu potențial de dezvoltare: creșterea animalelor și agricultura, potențial eolian și resursele forestiere. Formele de parteneriat între autoritățile publice locale și între mediul de afaceri sunt inexistente sau se conturează lent. Cu toate acestea, sectorul public transmite semnale pozitive pentru elaborarea de proiecte comune cu operatorii economici în beneficiul comunității. Un element favorabil pentru dezvoltarea comunității îl constituie existența parteneriatelor public-privat. Mediul de dezvoltare a afacerilor a rămas neschimbat în ultimii ani, iar baza economică a înregistrat o creștere lentă. Cu toate acestea, noi investiții existente în comuna autoritățile locale sunt încă în etapa de identificare a unui program pentru elaborarea de programe/proiecte în comun cu mediul de afaceri în folosul comunității. Comerțul, piscicultura și prestările de servicii sunt alte domenii în care își desfășoară activitatea o bună parte din locuitorii acestor comune. Mediul de dezvoltare a afacerilor a rămas neschimbat în ultimii 3 ani, iar baza economică a înregistrat o creștere lentă. Cei mai atractivi factori din comunitate pentru potențialii investitori rămân: poziția geografică favorabilă pentru dezvoltarea agroturismului și potențialul eolian. Obstacolele pentru potențialii investitori sunt distanța mare de centru de județ și resursele umane îmbătrânite, incapabile de a răspunde cerințelor de forță de muncă ale comunității. Dezvoltarea acestor comune din punct de vedere economic se bazează pe sectorul agricol, care înregistrează un trend pozitiv în ultimii ani precum și pe beneficiile pe care le pot genera noile investiții atrase. Zootehnia ar putea fi un sector cu premise de dezvoltare, comunele dispunând de resurse semnificative. În prezent însă, prețul materiei prime este foarte scăzut. Cei mai atractivi factori din comunitate pentru potențialii investitori rămân poziția geografică favorabilă pentru dezvoltarea agroturismului. Obstacolele pentru potențialii investitori sunt distanța mare de centru de județ și resursele umane îmbătrânite, incapabile de a răspunde cerințelor de forță de muncă ale comunității. Principalele resurse turistice ale acestor comune sunt reprezentate de: proximitatea Parcului Național Munții Măcinului și obiective culturale religioase.

Tabel 9 Comunitățile locale din jurul ariei protejate

Comuna	Localități	Suprafață (km ²)	Populația	Acces	Distanța până la Tulcea (km)	Unități de învățământ
Mihai Bravu	Mihai Bravu Satu Nou Turda	73,47	2.356	DN22		1 grădiniță și 1 școală de învățământ gimnazial
Mihail Kogălniceanu	Lăstuni Mihail Kogălniceanu Rândunica	140,16	3.261	DN 22	20	1 cămin, 3 gradinite și 3 școli de învățământ primar și gimnazial.
Nalbant	Nalbant Nicolae Bălcescu Trestenic	119,43	2.834	DN22A	25	2 școli de învățământ primar și gimnazial

2.5.2 FACTORI INTERESAȚI

Informațiile referitoare la analiza factorilor interesați sunt grupate în funcție de tipul de influență pe care o exercită asupra sitului Natura 2000 Deniz Tepe, după cum urmează:

Factori interesați primari – cei a căror activitate are o influență directă și sunt reprezentați de instituțiile care dau permise/ avize de desfășurare a activităților sau care finanțează realizarea unui management durabil al conservării speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate - autorități naționale/ regionale/ administratorii sitului, la care se adaugă și factorii ai căror activitate este direct influențată de existența ariei protejate în zona lor (Rientjes S. et al., 2000.):

1. Custozii Sitului Natura 2000 ROSPA0032, ROSCI0067 Deniz Tepe și ariei naturale protejate de interes național Dealul Deniz Tepe (cod IV.70) – Fundația Eco-Pontica și Societatea Ornitologică Română

2. Primăriile comunelor Mihai Bravu, Mihail Kogalniceanu, Nalbant
3. Proprietarii de terenuri

Factori interesați secundari – cei ai caror activitate are o influență indirectă asupra ariei protejate:

1. Ferma agricola SC ADAFLOR din localitatea Mihai Bravu
2. Asociația de pastori din localitatea Mihail Kogalniceanu
3. Garda de Mediu (Comisariatul Județean Tulcea)
4. Agenția pentru Protecția Mediului Tulcea (APM Tulcea)
5. Agenția Națională de Protecție a Mediului (ANPM)
6. Organizații non-guvernamentale: Aerial Club Galati,

2.5.3 FOLOSINȚA ACTUALĂ A TERENURILOR

Conform claselor de utilizare a terenului, în arealul aferent sitului Natura 2000 Deniz Tepe se găsesc 5 clase diferite de utilizare, acestea fiind: pășuni, bolovănișuri, teren arabil, rape și ravene, cariere de piatră. Repartiția acestora nu este tocmai uniformă, și poate fi vizualizată pe harta din **Anexa 2** - Harta utilizării terenurilor pe principalele tipuri de utilizare.

Tabel 10 Utilizarea terenurilor din Situl Natura 2000 Deniz Tepe

Categoria folosită	Folosire curentă	Perimetrul ariei al categoriei folosite (ha)	Suprafață din perimetrul sitului
Pășuni	Pășunat	387,52	21%
Bolovănișuri	Neadministrată	52,21	2.98%
Teren arabil	Cultivat	1446,3	76%
Răpe, ravene	Neadministrată	5,694	0.1%
Cariere	Exploatare minieră	0,88	0.1%
TOTAL		1.900	100%

2.5.4 FACILITĂȚILE PENTRU ACTIVITĂȚI EDUCATIVE

Regiunea Dobrogea este caracterizată de o istorie bogată și de o mare diversitate istorică și culturală. Multe popoare și civilizații s-au stabilit sau au trecut prin aceste locuri; săpăturile arheologice au dovedit locuiri din perioadele neolitică și geto-dacică, ruine ale cetăților romane sau genoveze, vestigii turcești. Dobrogea este cea mai cosmopolită regiune a țării din punct de vedere etnic: turci, macedo-români, unguri, tătari, italieni, ruși, lipoveni, rromi, ucraineni, greci, armeni, evrei, germani și bulgari, trăiesc pașnic împreună aici și păstrează tradițiile lor specifice.

Multe din aceste comunități încă poartă costumele tradiționale la ocazii speciale cum ar fi vacanțele, spectacole folclorice, festivaluri și parade. Formele tradiționale de muzică și bucătărie sunt de asemenea practicate încă. Formele tradiționale de construcție și arhitectură sunt de asemenea păstrate.

Conservarea valorilor istorice, spirituale și culturale a fost salvată de la dispariția sigură de prezența numeroaselor mănăstiri și a bisericilor creștine sau a altor locuri sfinte, constituind atributul cheie în conservarea unor obiceiuri tradiționale locale.

De o importanță specială pentru sit sunt de asemenea cunoștințele tradiționale despre agricultura ecologică și recoltarea și folosirea produselor naturale.

2.5.5 UTILIZARE ȘI FACILITĂȚI PENTRU TURISM-RECREERE

Turism în aria protejată

Situl Natura 2000 Deniz Tepe nu este în acest moment o destinație turistică bine cunoscută iar în jurul acestuia există o structură turistică prea puțin dezvoltată. Este situat la doar 3 -4 Km de Delta Dunării, care atrage zeci de mii de vizitatori anual și la aproximativ 24 km de Parcul Național Munții Măcinului.

Situl are potențial turistic, în special eco-turistic (observarea speciilor de faună și floră și a peisajului), dar misiunea custozilor ariei protejate este să monitorizeze ca această valorificare să se producă treptat, pe măsură ce se crează o infrastructură turistică adecvată pentru practicare și gestionarea unui turism responsabil.

Turism extins

Situl este situat în apropierea Deltei Dunării, una dintre atracțiile principale ale României, mai ales pentru turiștii care preferă natura. Mai mult, există câteva atracții culturale și istorice în vecinătatea sa:

Cetăți, situri arheologice

- Cetatea Medievală de la Enisala : Ruinele fortaretei medievale se afla la 2 km de localitatea Enisala, pe un deal care domina zona lacurilor Razim și Babadag.
- Fortificația Romană - Babadag : Situată la 5 km nord de Babadag.
- Cetatea Halmyris - Murighiol: Situat la aproximativ 2,5 km est de comuna Murighiol și aproximativ 3 km de Dunavatul de Jos.
- Cetatea Troesmis – Turcoaia :Se află în nord-vestul Dobrogei, situată pe malul bratului Macin al Dunării, în dreptul localității Turcoaia, la o distanță de 3 km de aceasta.
- Cetatea Arrubium –Macin : Se situează pe teritoriul orașului Macin în partea de nord-vest.
- Cetatea Aegyssus – Tulcea: Situată pe Dealul Monumentului, în partea estică a orașului Tulcea.
- Cetatea Salsovia - Mahmudia: Amplasată pe un promontoriu la baza cărui se afla bratul Sfântului Gheorghe.
- Cetatea Beroe - Ostrov : Situată pe malul Dunării, la 3 km sud de comuna Ostrov.
- Babadag Cetate - Situat la aproximativ 2,5 km NE de orașul Babadag, pe malul lacului cu același nume, la circa 30 m stânga de varsarea paraului Taban

Case memoriale, muzee

- Enisala-Gospodăria Taranească «In Situ»: Gospodăria «in situ» este situată pe soseaua principală a localității Enisala în partea centrală a satului.
- Cerna - Gospodăria și Expoziția Memorială: Obiectivul muzeal este situat în mijlocul localității Cerna, peste râul Cerna.
- Casa Panaghia – Babadag : Casa Panaghia este situată în localitatea Babadag.

Monumente istorice

- Geamia turcească și Mormântul lui Ali Gaza-Pasa - Babadag: Monument istoric și de arhitectură religioasă situat în centrul orașului Babadag.
- Cismeaua Kalaigi - Babadag: Monument istoric ce datează din epoca medievală. Cisma este situată în centrul orașului Babadag, fiind săpată de către pelerini musulmani la sfârșitul sec. XVII .
- Turbeaua lui Sari Saltuk este un monument situat în Babadag.
- Monumentul Paleocrestin - Niculitel : Monumentul paleocrestin din Niculitel se afla situat în zona de nord-est a localității, la poalele dealului Piatra Rosie.
- Langa cetatea Garvan-Dinogetia la sud de capul dealului Bugeac, a fost ridicat la sfârșitul sec. XIX, de către regimentul Riazan un monument comemorativ închinat primilor eroi romani căzuți în timpul războiului de Independență, în luptele pentru eliberarea Dobrogei.
- Geamia catedrală "Azzizie" - Tulcea: Situată pe strada 14 Noiembrie, Tulcea.

3.1 SPECII, HABITATE, ECOSISTEME ȘI PEISAJE

3.1.1 VALORI ȘI OPORTUNITĂȚI

Rezultatele evaluării statutului de conservare relevă faptul că cea mai mare pondere a populațiilor analizate prezintă o stare de conservare favorabilă, acesta fiind cazul pentru 25 de populații (20 de specii) reprezentând 51% din total. Statutul de conservare nefavorabil neadecvat se regăsește în cazul a 19 populații (17 specii) din cele 49 analizate, reprezentând 39% din totalul populațiilor. Statutul de conservare nefavorabil total neadecvat prezintă cea mai mică pondere, acesta regăsindu-se doar în cazul ciocănitorei de grădini (*Dendrocopos syriacus*). Raportat la totalul populațiilor analizate, statutul de conservare nefavorabil total neadecvat este acordat doar pentru 2% din totalul populațiilor.

Statutul de conservare favorabil se regăsește în cazul celor mai multe dintre populațiile și speciile analizate, respectiv 16 specii de păsări aflate în pasaj, trei specii de oaspeți de iarnă și șase specii de păsări cuibăritoare în sit sau în vecinătatea acestuia. Statutul de conservare nefavorabil neadecvat se regăsește în cazul a 11 populații cuibăritoare în sit și în vecinătatea acestuia, șapte populații aflate în pasaj în cadrul sitului și una prezentă ocazional în sit.

Statutul de conservare nefavorabil neadecvat a fost acordat în cazul unei singure specii, ciocănitorea de grădini (*Dendrocopos syriacus*) pentru care habitatul de hrănire și de cuibărire este slab reprezentat în cadrul sitului. Practic această specie se poate hrăni pe suprafețe reduse în cadrul sitului, reprezentate de scurte aliniamente de arbori, iar habitatele potențiale de cuibărire se regăsesc în vecinătatea sitului respectiv în apropierea fostei stații de pompare a apei (plopi izolați).

Pentru patru specii de păsări nu a putut fi stabilit statutul de conservare datorită prezenței accidentale sau a lipsei habitatelor de interes pentru specie, aceasta fiind doar în tranzit în cadrul sitului. Speciile de păsări pentru care nu a putut fi stabilit statutul de conservare sunt vulturul negru (*Aegypius monachus*), pescărușul cu cap negru (*Larus melanocephalus*), pelicanul creț (*Pelecanus crispus*) și pelicanul comun (*Pelecanus onocrotalus*). Dintre speciile de păsări analizate, pentru unele nu s-a putut stabili statutul de conservare din punct de vedere al mărimii populației, în lipsa unor informații care să reflecte mărimea populațiilor în trecut. Astfel sunt 13 specii de păsări migratoare, trei specii de păsări cuibăritoare în vecinătatea sitului ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire, o specie ce poate cuibări în cadrul sitului, trei specii prezente în cadrul sitului în timpul perioadei de iernare, două specii prezente accidental în zona sitului, iar pentru acestea nu sunt prezentate în Formularul standard efective ale acestora în pasaj la nivelul sitului.

Evaluarea stării de conservare a speciilor de păsări a fost realizată folosind patru indicatori: aria de repartiție, populația, impactul asupra habitatului speciei și perspectivele viitoare. Evaluarea globală a speciilor de păsări analizate a fost realizată pe baza codurilor de culoare primite pentru fiecare dintre cei patru indicatori urmând următoarele reguli:

- a) Unul sau mai mulți indicatori de culoare portocalie (Nefavorabil neadecvat) indică stare generală de conservare culoarea portocalie (Nefavorabil neadecvat);
- b) Unul sau mai mulți indicatori de culoare roșie (Nefavorabil total neadecvat) indică stare generală de conservare culoarea roșie (Nefavorabil total neadecvat);
- c) Toți indicatorii de culoare verde (Favorabil) sau trei de culoare verde (Favorabil) și unul gri (Necunoscut/Informații insuficiente) indică stare generală de conservare culoarea verde (Favorabil);
- d) Doi sau mai mulți indicatori de culoare gri (Necunoscut/Informații insuficiente) indică stare generală de conservare culoarea gri (Necunoscut/Informații insuficiente).

În tabelul de mai jos (Tabelul nr. 11) este prezentată starea de conservare generală a celor 35 de specii de păsări de interes comunitar analizate și starea de conservare în funcție de fiecare din cei patru parametri analizați.

Tabel 11 Starea de conservare a speciilor de păsări de interes conservativ din perimetrul ROSPA0032 Deniz Tepe Tabel

Specia analizată	Tip de populație	Aria de repartiție	Populația	Habitatul speciei	Perspective viitoare	Starea generală de conservare a speciei
				Descriere		
<i>Accipiter brevipes</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	Situl oferă posibilitatea speciei de a se hrăni în timpul migrației (în habitate precum culturi agricole, pășuni, tufărișuri)	Înălțimea minimă la care a fost observată specia a fost de 200 de metri. În acest context putem afirma faptul că specia, în prezent nu pune probleme din punct de vedere al presiunilor antropice	Favorabil
<i>Aegypius monachus</i>	Specie prezentă în zona de migrație accidental	Necunoscut - Prezența speciei este accidentală	Necunoscut - Prezența speciei este accidentală	În timpul pasajului, poate folosi o gama variată de habitate pentru hrănire, în cadrul sitului poate folosi peste 98% din suprafața acestuia	În timpul observațiilor a fost observat un singur individ zburând la înălțimea de aproximativ 800 de metri. Datorită înălțimii mari de zbor a speciei putem afirma faptul că nu este influențat de factorii antropici din sit	Necunoscut
<i>Anthus campestris</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	În timpul pasajului poate folosi ca habitate de hrănire cea mai mare parte a suprafeței sitului (98%) reprezentată de culturi agricole și pășuni	Datorită zborului la înălțime mică a speciei, cu numeroase opriri, se poate afirma că nu este influențat de factorii antropici din sit	Favorabil
<i>Anthus campestris</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire și cuibărire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Nefavorabil neadekvat - Mai mică decât estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	În cadrul sitului specia poate utiliza habitate cu suprafețe extinse pentru cuibărire și hrănire (culturi agricole, pășuni)	În timpul perioadei de cuibărire, amenințările asupra speciei sunt reprezentate de pășunatul intensiv, de arderea vegetației și de drumurile de exploatare	Nefavorabil neadekvat
<i>Aquila clanga</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	Specia se poate hrăni în timpul pasajului pe suprafețe extinse în cadrul sitului, reprezentate de culturi agricole, pășuni și tufărișuri	În timpul perioadei de migrație a fost observat un singur individ zburând la înălțimea de circa 700 de metri, astfel considerăm, pe baza observațiilor realizate că factorii antropici din sit nu au un impact asupra speciei	Favorabil
<i>Aquila pomarina</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Favorabil - Mai mare decât estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	În timpul pasajului, situl poate reprezenta o zonă importantă de hrănire (culturi agricole, pășuni, tufărișuri)	Specia a fost observată zburând între 50 de metri și 1000 de metri altitudine, astfel specia este predispusă coliziunii cu liniile electrice aeriene	Favorabil

Specia analizată	Tip de populație	Aria de repartiție	Populația	Habitatul speciei	Perspective viitoare	Starea generală de conservare a speciei
				Descriere		
<i>Aquila pomarina</i>	Efective cuibăritoare în vecinătatea sitului ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului doar pentru hrănire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	Specia nu cuibărește în cadrul sitului, acesta fiind folosit strict pentru hrănire (culturi agricole, pășuni, tufărișuri)	Liniile electrice aeriene reprezintă o amenințare asupra speciei în timpul perioadei de cuibărire, aceasta fiind observată zburând între 15 și 200 de metri înălțime	Favorabil
<i>Burhinus oedicnemus</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire și cuibărire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	Specia poate cuibări și se poate hrăni pe suprafețe extinse în cadrul sitului (reprezentate de culturi agricole și pășuni)	În timpul perioadei de cuibărire, amenințările asupra speciei sunt reprezentate de pășunatul intensiv, de arderea vegetației, de utilizarea drumurilor de exploatare și practicarea sporturilor extreme în zona Dealului Deniz Tepe	Nefavorabil neadecvat
<i>Buteo rufinus</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire și cuibărire (în cazul unei perechi)	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	În timpul perioadei de cuibărire, situl poate reprezenta zone importante de hrănire (culturi agricole, pășuni, tufărișuri), de asemenea în cadrul sitului a fost identificată o pereche cuibăritoare în zona de stâncărie	În timpul perioadei de cuibărire și iernare, specia a fost observată zburând în intervalul 0-300 de metri înălțime, astfel liniile electrice aeriene reprezintă o amenințare asupra speciei. De asemenea, pășunatul intensiv practicat în pajiștile de pe Dealul Deniz Tepe reprezintă o amenințare la adresa perechii cuibăritoare de șorecar mare	Favorabil
<i>Buteo rufinus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	În timpul pasajului specia poate utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire (culturile agricole, pășunile și tufărișurile)	În timpul pasajului specia a fost observată zburând de la nivelul solului până la înălțimea de 250 de metri, astfel considerăm liniile electrice aeriene o amenințare la adresa speciei în timpul pasajului	Favorabil
<i>Calandrella brachydactyla</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire și cuibărire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	Situl oferă habitate de cuibărire și hrănire pentru specie. Pot fi utilizate suprafețe extinse de culturi agricole, pășuni și tufărișuri	Fiind o specie de pasăre cuibăritoare pe sol, ciocârlia de stol este supusă impactului datorat pășunatului intensiv, arderii vegetației și utilizării drumurilor de exploatare	Nefavorabil neadecvat

Specia analizată	Tip de populație	Aria de repartiție	Populația	Habitatul speciei	Perspective viitoare	Starea generală de conservare a speciei
				Descriere		
<i>Ciconia ciconia</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Nefavorabil neadecvat - Mai mică decât estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	Specia poate folosi în anumite condiții unele habitate din cadrul sitului în timpul pasajului (pășunile, cursul pârairilor și unele canale de irigații)	Specia a fost observată zburând la înălțimi de peste 100 de metri, astfel considerăm că factorii antropici din cadrul sitului nu au impact asupra speciei	Nefavorabil neadecvat
<i>Ciconia ciconia</i>	Efective cuibăritoare în vecinătatea sitului ce pot utiliza ocazional habitatele din cadrul sitului doar pentru hrănire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	Specia nu cuibărește în cadrul sitului, acesta fiind folosit de către specie doar în anumite condiții	În timpul perioadei de cuibărire, berzele au fost observate pe sol. Astfel se poate spune că, liniile electrice aeriene reprezintă o formă de impact asupra speciei	Nefavorabil neadecvat
<i>Ciconia nigra</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	Specia poate folosi suprafețe reduse din cadrul sitului pentru hrănire în timpul perioadei de migrație (cursul pârairilor, pășuni)	Berzele negre observate se aflau în migrație, zburând la o înălțime minimă de 200 de metri, astfel considerăm că factorii antropici prezenți în sit nu au un impact asupra speciei	Favorabil
<i>Circaetus gallicus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	Culturile agricole, pășunile și tufărișurile pot reprezenta habitate de hrănire pentru specie în timpul migrației	Șerpii observați în zbor în timpul migrației zburau la o înălțime minimă de 50 de metri, intrând astfel în zona de acțiune a liniilor electrice aeriene, astfel acestea reprezintă principala amenințare asupra speciei în timpul pasajului.	Favorabil
<i>Circaetus gallicus</i>	Efective cuibăritoare în vecinătatea sitului ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului doar pentru hrănire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	Specia nu cuibărește în cadrul sitului, acesta fiind folosit strict pentru hrănire (culturi agricole, pășuni, tufărișuri)	În timpul perioadei de cuibărire, deși înălțimea de zbor a speciei a fost de minimum 100 de metri, utilizarea habitatelor din cadrul sitului pentru hrănire presupune și zborul la înălțimi mai mici, astfel că liniile electrice aeriene reprezintă o amenințare	Favorabil
<i>Circus aeruginosus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Nefavorabil neadecvat - Mai mică decât estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	Situl oferă habitate de hrănire pentru specie în timpul pasajului (culturi agricole, pășuni, tufărișuri)	În timpul migrației, ereții de stuf au fost observați zburând la înălțimi relativ mici, intrând astfel în zona de risc al liniilor electrice aeriene	Nefavorabil neadecvat

Specia analizată	Tip de populație	Aria de repartiție	Populația	Habitatul speciei	Perspective viitoare	Starea generală de conservare a speciei
				Descriere		
<i>Circus aeruginosus</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului doar pentru hrănire, acestea necuibărind în cadrul limitelor sitului	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	În interiorul sitului nu sunt prezente habitate de cuibărire, specia cuibărind în vecinătatea acestuia. Habitatele sitului pot fi utilizate doar pentru hrănire (culturi agricole, pășuni, tufărișuri, stufărișuri)	În timpul perioadei de cuibărire și iernare, specia a fost observată zburând la înălțimi mici, cuprinse între 3 și 100 de metri, astfel liniile electrice aeriene reprezintă o amenințare asupra speciei, aceasta fiind predispusă riscului de coliziune și electrocutare	Favorabil
<i>Circus cyaneus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Nefavorabil neadecvat - Mai mică decât estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	În timpul pasajului, situl oferă habitate importante pentru hrănire (culturi agricole, pășuni, cursuri de apă, tufărișuri, stufărișuri)	Cele mai multe exemplare observate erau staționare, dar au fost observate și exemplare zburând la înălțimi de 50 de metri, fiind astfel predispușe riscului de coliziune cu liniile electrice aeriene	Nefavorabil neadecvat
<i>Circus cyaneus</i>	Efective prezente în cartierele de iernare ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului doar pentru hrănire	Favorabil - Specia este în cartierele de iernare	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	În timpul perioadei de iernare, situl este utilizat de către specie pentru hrănire (culturi agricole, pășuni, stufărișuri, tufărișuri)	Liniile electrice aeriene reprezintă o amenințare asupra speciei în timpul perioadei de iernare, cele mai multe dintre exemplare zburând în zona de risc a acestora	Favorabil
<i>Circus macrourus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 ROSPA0031 (2011)	Specia poate utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire (culturi agricole, pășuni, stufărișuri, tufărișuri)	În timpul pasajului au fost observate exemplare zburând la înălțimi comparabile cu înălțimea liniilor electrice aeriene, astfel fiind predispușe riscului de coliziune	Favorabil
<i>Circus pygargus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Nefavorabil neadecvat - Mai mică decât estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	În timpul migrației, specia poate utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire (98% din suprafața sitului), reprezentate de culturi agricole, pășuni, cursuri de apă, stufărișuri și tufărișuri	Un singur exemplar a fost observat în timpul pasajului zburând la nivelul liniilor electrice aeriene, astfel riscul de coliziune cu acestea este redus dar prezent	Nefavorabil neadecvat
<i>Circus pygargus</i>	Efective cuibăritoare în vecinătatea sitului ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului doar pentru hrănire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	Specia nu poate cuibări în cadrul sitului însă habitatele din sit pot fi utilizate pentru hrănire (culturi agricole, pajiști, tufărișuri, stufărișuri)	În timpul perioadei de cuibărire, a fost observat un singur exemplar, zburând la înălțime mică, astfel apreciem că riscul de coliziune cu liniile electrice aeriene este prezent însă redus	Favorabil

Specia analizată	Tip de populație	Aria de repartiție	Populația	Habitatul speciei	Perspective viitoare	Starea generală de conservare a speciei
				Descriere		
<i>Coracias garrulus</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire și cuibărire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 ROSPA0031 (2011)	În cadrul sitului specia poate cuibări în anumite habitate (ravenele formate de cursurile temporare de apă și tufărișuri). Habitatele folosite de către specie pentru hrănire sunt reprezentate de culturi agricole, pășuni, cursuri de apă și tufărișuri)	În timpul perioadei de cuibărire, amenințările asupra speciei sunt reprezentate de liniile electrice aeriene, de utilizarea drumurilor de exploatare, de practicarea sporturilor extreme și de arderea vegetației	Nefavorabil neadecvat
<i>Coracias garrulus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	Indivizii prezenți în zona sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe în timpul pasajului pot utiliza habitatele din sit pentru hrănire, astfel suprafețele reprezentate de culturile agricole, de pășuni, de cursurile de apă și de tufărișuri pot reprezenta habitate de hrănire	În timpul migrației, un singur exemplar a fost observat, acesta se deplasa în zbor, la o înălțime mică, astfel apreciem faptul că presiunile antropice din cadrul sitului nu au un impact asupra speciei în timpul migrației	Favorabil
<i>Dendrocopos syriacus</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire și cuibărire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 ROSPA0031 (2007)	Situl prezintă condiții foarte reduse de habitat favorabil pentru aceasta specie. Nu a fost observată cuibărind în interiorul sitului. În imediata vecinătate a sitului există unele arborete ce ar putea adăposti cuiburi ale speciei	Specia nu este supusă unor amenințări majore în cadrul sitului	Nefavorabil total neadecvat
<i>Casmerodius albus (Egretta alba)</i>	Efectiv prezent în cadrul sitului ocazional	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Necunoscut - Prezența speciei în sit este ocazională	Specia se poate hrăni în cadrul sitului în anumite condiții, astfel cursul pârăului Tăița și unele sectoare ale canalelor de irigații pot reprezenta habitate de hrănire pentru această specie. Suprafața acestor habitate este redusă	Specia a fost observată în cadrul sitului doar în timpul perioadei de iernare, astfel aceasta a fost observată la nivelul solului sau zburând la înălțime mică, apreciem astfel un impact redus al factorilor antropici asupra speciei	Nefavorabil neadecvat
<i>Emberiza hortulana</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire și cuibărire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	În interiorul sitului specia poate cuibări în tufărișuri sau în unele pășuni. De asemenea aceste habitate pot fi utilizate de către specie pentru hrănire	Amenințările asupra speciei sunt reprezentate de pășunatul intensiv, utilizarea drumurilor de exploatare, practicarea sporturilor extreme în zona Dealului Deniz Tepe și arderea vegetației	Nefavorabil neadecvat

Specia analizată	Tip de populație	Aria de repartiție	Populația	Habitatul speciei	Perspective viitoare	Starea generală de conservare a speciei
				Descriere		
<i>Falco cherrug</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	Specia a fost observată în timpul pasajului utilizând habitatele din cadrul sitului pentru hrănire. Astfel suprafețele reprezentate de culturi agricole, pășuni, cursuri de apă, stufărișuri și tufărișuri	Specia a fost observată în două ocazii zburând la 25 și respectiv 350 de metri. Apreciem redus riscul de coliziune al șoimilor dunăreni cu liniile electrice aeriene. De asemenea stâlpii de susținere ai liniilor electrice aeriene sunt dotati cu cuiburi artificiale menite să încurajeze cuibărirea speciei în sit	Favorabil
<i>Falco columbarius</i>	Efective prezente în cartierele de iernare ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului doar pentru hrănire	Favorabil - Specia este în cartierele de iernare	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	În timpul perioadei de iernare specia poate folosi culturile agricole, pășunile, zonele cu tufărișuri și stufărișuri pentru procurarea hranei. Specia a fost observată preponderent în culturile agricole.	În timpul perioadei de iernare, au fost observate exemplare zburând la înălțimi mici, astfel riscul de coliziune al speciilor cu liniile electrice aeriene este prezent dar redus	Favorabil
<i>Falco columbarius</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	Situl poate oferi, pe timpul migrației habitate de hrănire pentru specie, astfel culturile agricole, pășunile, stufărișurile și tufărișurile oferă o suprafață de circa 98% din suprafața sitului ce poate fi utilizată pentru hrănire	În timpul pasajului un singur exemplar a fost observat, acesta zbura la o înălțime de circa 15 metri. Apreciem astfel că riscul de coliziune cu liniile electrice aeriene este prezent dar redus	Favorabil
<i>Falco peregrinus</i>	Efective prezente în cartierele de iernare ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului doar pentru hrănire	Favorabil - Specia este în cartierele de iernare	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	A fost observat zburând la înălțime mică în căutare de hrană în zonele de pajiște ale sitului. Culturile agricole, stufărișul și zonele cu tufărișuri pot de asemenea reprezenta habitate de hrănire pentru specie	În timpul perioadei de iernare, au fost observate exemplare zburând la înălțimi mici, astfel riscul de coliziune al speciilor cu liniile electrice aeriene este prezent dar redus	Favorabil
<i>Falco vespertinus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Nefavorabil neadecvat - Mai mică decât estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	Deși specia a fost observată doar în timpul migrației, aceasta poate utiliza culturile agricole, pășunile, cursurile de apă, zonele cu stufărișuri și tufărișuri din cadrul sitului pentru hrănire	Cele mai multe exemplare observate în migrație zburau la înălțimi de peste 150 de metri. Un singur exemplar a fost observat zburând la o înălțime de 50 de metri. Apreciem astfel că riscul de coliziune cu liniile electrice aeriene este prezent dar redus, dată fiind înălțimea de zbor a indivizilor observați	Nefavorabil neadecvat

Specia analizată	Tip de populație	Aria de repartiție	Populația	Habitatul speciei	Perspective viitoare	Starea generală de conservare a speciei
				Descriere		
<i>Ficedula parva</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	Specia utilizează în timpul migrației habitatele din cadrul sitului pentru hrănire, aceasta a fost observată utilizând vegetația ruderală de la marginea culturilor agricole și drumurilor. De asemenea tufărișurile pot fi utilizate pentru procurarea hranei în timpul migrației	În timpul migrației, specia a fost observată zburând la înălțimi mici, cu multiple staționări, astfel apreciem că presiunile antropice din sit nu au un impact asupra speciei în timpul pasajului	Favorabil
<i>Hieraetus pennatus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 ROSPA0031 (2011)	În timpul migrației, specia poate utiliza suprafețe mari de habitate din cadrul sitului pentru hrănire. Astfel, 98% din suprafața sitului (culturi agricole, pășuni, cursuri de apă, stufărișuri și tufărișuri) reprezintă habitate de hrănire	Cele mai multe exemplare observate zburau la înălțimi mari, unul singur la înălțimea de 50 de metri, astfel apreciem faptul că liniile electrice aeriene reprezintă o amenințare asupra speciei în timpul pasajului, iar riscul de coliziune cu acestea este prezent dar redus	Favorabil
<i>Hieraetus pennatus</i>	Efective cuibăritoare în vecinătatea sitului ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului doar pentru hrănire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2007)	Specia nu cuibărește în interiorul sitului și în vecinătatea acestuia, totuși situl suprafețele din cadrul sitului sunt utilizate pentru hrănire. Astfel 98% din cadrul sitului reprezintă habitate de hrănire (culturi agricole, pășuni, cursul pârâului Tăița, stufărișurile și tufărișurile)	Multe dintre exemplarele observate zburau la nivelul liniilor electrice aeriene, astfel apreciem că acestea reprezintă o amenințare asupra speciei în timpul perioadei de cuibărire	Favorabil
<i>Lanius collurio</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	Habitatele din cadrul sitului poate oferi speciei posibilitatea hrănirii pe parcursul migrației. Astfel pășunile, tufărișurile și marginea culturilor agricole acoperită cu vegetație ruderală poate fi utilizată de către specie pentru hrănire.	Specia nu este supusă unor amenințări majore în cadrul sitului	Favorabil

Specia analizată	Tip de populație	Aria de repartiție	Populația	Habitatul speciei	Perspective viitoare	Starea generală de conservare a speciei
				Descriere		
<i>Lanius collurio</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire și cuibărire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 ROSPA0031 (2011)	În interiorul sitului specia poate cuibări în tufărișuri și în vegetația ruderală de la marginea culturilor agricole. Pajiștile și culturile agricole pot reprezenta habitate de hrănire pentru specie în timpul perioadei de cuibărire	În timpul perioadei de cuibărire, amenințările asupra speciei sunt reprezentate de pășunatul intensiv, de arderea vegetației, de practicarea sporturilor extreme în interiorul sitului și de utilizarea drumurilor de exploatare	Nefavorabil neadecvat
<i>Lanius minor</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire și cuibărire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Favorabil - Mai mare decât estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	În cadrul sitului specia poate folosi tufărișurile, vegetația ruderală de la marginea drumurilor și pajiștile cu tufărișuri pentru cuibărire. De asemenea marginea culturilor agricole pot reprezenta habitate de hrănire pentru specie. În cadrul sitului, pentru hrănire și cuibărire, specia poate utiliza până la 98% din suprafața sitului	În timpul perioadei de cuibărire, amenințările asupra speciei sunt reprezentate de pășunatul intensiv, de arderea vegetației, de practicarea sporturilor extreme în interiorul sitului și de utilizarea drumurilor de exploatare	Nefavorabil neadecvat
<i>Larus melanocephalus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce nu pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	În lipsa unor corpuri de apă suficient de mari în cadrul sitului, specia nu poate găsi habitate favorabile pentru hrănire	Indivizii observați tranzitând situl zburau la nivelul liniilor electrice aeriene, astfel riscul de coliziune cu acestea este prezent însă redus dat fiind faptul că specia nu tranzitează în mod regulat situl	Necunoscut
<i>Lullula arborea</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	În timpul migrației, specia poate utiliza tufărișurile, culturile agricole și pajiștile pentru hrănire. Astfel că situl este important pentru specie în timpul migrației	Specia nu este supusă unor amenințări majore în cadrul sitului în timpul migrației	Favorabil
<i>Lullula arborea</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire și cuibărire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Nefavorabil neadecvat - Mai mică decât estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2007)	O pondere importantă din suprafața sitului este reprezentată de habitate ce pot fi folosite de către specie pentru cuibărire și hrănire. Astfel, specia poate utiliza până la 98% din suprafața sitului, reprezentată de culturi agricole, pășuni sau tufărișuri pentru cuibărire sau hrănire	Amenințările asupra speciei sunt reprezentate de pășunatul intensiv, utilizarea drumurilor de exploatare și arderea vegetației	Nefavorabil neadecvat

Specia analizată	Tip de populație	Aria de repartiție	Populația	Habitatul speciei	Perspective viitoare	Starea generală de conservare a speciei
				Descriere		
<i>Melanocorypha calandra</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire și cuibărire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Favorabil - Comparabil cu estimările din Formularul Standard Natura 2000 ROSPA0031 (2011)	Situl prezintă suprafețe importante de culturi agricole și pășuni (peste 98%) în care specia a fost observată hrănindu-se sau cuibărind	În timpul perioadei de cuibărire, amenințările asupra speciei sunt reprezentate de pășunatul intensiv, de arderea vegetației și de utilizarea drumurilor de exploatare	Nefavorabil neadecvat
<i>Milvus migrans</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	În timpul pasajului, situl poate fi utilizat de către această specie pentru procurarea hranei, acesta oferind suprafețe importante (98%) de culturi agricole, pășuni, stuărișuri și tufărișuri	Un singur exemplar a fost observat în timpul migrației, acesta zbura la o înălțime de circa 700 metri, astfel apreciem că factorii antropici din sit nu au impact asupra speciei	Favorabil
<i>Oenanthe pleschanka</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	O pondere relativ scăzută a suprafeței sitului (28%) poate fi utilizată de către specie pentru hrănire în timpul migrației. Această suprafață este reprezentată de pajiștile din zona Dealului Deniz Tepe	Liniile electrice aeriene nu reprezintă o amenințare asupra speciei în timpul pasajului, aceasta preferând zborul la înălțimi mai mici	Nefavorabil neadecvat
<i>Oenanthe pleschanka</i>	Efective ce pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire și cuibărire	Favorabil - Specia este în arealul de cuibărire	Favorabil - Mai mare decât estimările din Formularul Standard Natura 2000 (2011)	Din totalul suprafeței sitului, această specie poate cuibări și se poate hrăni doar pe circa 28%, această suprafață fiind reprezentată de pajiștea din zona Dealului Deniz Tepe. Menționăm faptul că pajiștea din zona dealului a fost singurul habitat în care specia a fost observată	În timpul perioadei de cuibărire, amenințările asupra speciei sunt reprezentate de pășunatul intensiv, de arderea vegetației, de utilizarea drumurilor de exploatare și practicarea sporturilor extreme în zona Dealului Deniz Tepe	Nefavorabil neadecvat
<i>Pelecanus crispus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce nu pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	Situl Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe nu poate oferi habitate de hrănire pentru această specie	Liniile electrice aeriene nu reprezintă o amenințare asupra speciei, aceasta zburând la înălțimi mari	Necunoscut
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce nu pot utiliza habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	Specia a fost observată doar tranzitând situl, acesta nu poate oferi habitate de cuibărire sau de hrănire pentru această specie	Liniile electrice aeriene nu reprezintă o amenințare asupra speciei, aceasta zburând la înălțimi mari	Necunoscut

Specia analizată	Tip de populație	Aria de repartiție	Populația	Habitatul speciei	Perspective viitoare	Starea generală de conservare a speciei
				Descriere		
<i>Pernis apivorus</i>	Efective prezente în zona de migrație, ce pot folosi habitatele din cadrul sitului pentru hrănire	Favorabil - Specia este în zona de migrație	Necunoscut - Este primul studiu realizat asupra speciei	În timpul pasajului viesparul poate folosi circa 33% din suprafața sitului pentru hrănire. Această suprafață este reprezentată de pășuni, ravenele formate în urma torenților și tufărișuri	Toate exemplarele observate zburau peste nivelul liniilor electrice aeriene, astfel riscul de coliziune cu acestea este redus	Nefavorabil neadecvat

În ceea ce privește starea de conservare a florei și a habitatelor de interes comunitar, populația de *Campanula romanica* Săvul. din cadrul ROSCI0067 Deniz Tepe a fost evaluată cu statut de conservare favorabil. Șase asociații vegetale (*Agropyro brandzae-Thymetum zygoidi* Dihoru (1969) 1970, *Festucetum callierii* Șerbanescu 1965 apud Dihoru (1969) 1970, *Gymnospermio altaicae-Celtetum glabratae* M. Petrescu 2004, *Pruno spinosae-Crataegetum* (Soó 1927) Hueck 1931, *Sedo hillebrandtii-Polytrichetum piliferi* Horeanu et Mihai 1974 și *Stipetum capillatae* (Hueck 1931) Krausch 1961) au fost evaluate ca având o stare favorabilă de conservare, iar două (*Artemisio austriacae-Poëtum bulbosae* Pop 1970 și *Botriochloëtum (Andropogonetum) ischaemi* (Kristiansen 1937) Pop 1977) au fost încadrate în categoria nefavorabilă total neadecvată. Un habitat Natura 2000 (40C0* - Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice) a fost evaluat ca având o stare favorabilă de conservare iar un habitat prioritar de interes comunitar (62C0* - Stepe ponto-sarmatice) a fost evaluat cu statut de conservare nefavorabil total neadecvat.

Structura pajiștilor este caracterizată prin prezența a patru asociații vegetale, dintre care trei au corespondență la două habitate Natura 2000 (asociația *Artemisio austriacae-Poëtum bulbosae* Pop 1970 la habitatul 62C0* - Stepe ponto-sarmatice, iar asociațiile *Botriochloëtum (Andropogonetum) ischaemi* (Kristiansen 1937) Pop 1977 și *Stipetum capillatae* (Hueck 1931) Krausch 1961.

Analiza particularităților biologice și areal-geografice ale speciilor componente vegetației pajiștilor identificate scoate în evidență ponderea mare a speciilor anuale, perene, terofite, hemicriptofite și a elementelor nordice (eurasiatice, europene și circumpolare). Sub aspectul particularităților ecologice, speciile componente acestor pajiști prezintă o largă amplitudine a valențelor ecologice față de principalii factori de mediu. Valoarea pastorală a tipurilor de pajiști identificate este foarte slabă, indicele acestui parametru fiind de 11,25% pentru pajiștile stepice și 9,44% pentru pajiștile stepice petrofile. Capacitatea de suport pentru pășunat a celor două tipuri de pajiști identificate înregistrează valori apropiate (0,42 UVM/ha în cazul pajiștilor stepice și 0,38 UVM/ha în cazul celor stepice petrofile). Conform datelor furnizate de Cabinetul Sanitar Veterinar Mihail Kogălniceanu, în prezent pe suprafața pajiștilor pășunează 7850 de oi și capre de diferite categorii și 480 de bovine de diferite categorii (doar din cadrul satului Lăstuni, comuna Mihail Kogălniceanu), numărul acestora fiind de aproximativ 9,29 ori (în cazul ovinelor și caprinelor) și respectiv 3,1 ori (în cazul bovinelor) mai mare decât capacitatea de suport a acestor pajiști.

Comparând valorile furnizate de către CSV M. Kogălniceanu cu cele din anii anteriori, se constată că dinamica efectivelor animalelor îngrijitorilor din satul Lăstuni înregistrează o tendință crescătoare, ceea ce reflectă o situație și mai îngrijorătoare pe viitor în ceea ce privește capacitatea de suport a pajiștilor componente din cadrul ROSCI0067 Deniz Tepe.

Tabel 12 Matricea evaluării statutului de conservare al speciei *Campanula romanica* Săvul. din cadrul ROSCI0067 Deniz Tepe

Parametru	Limitele acceptate	Observații privind evaluarea parametrului
Atribute directe		
A. Structura populației:		
Mărimea	Planta trebuie să fie prezentă în localizările indicate în Fișa speciei. În funcție de mărimea sitului, populația poate varia de la câțiva indivizi la numeroși	Specia este menționată în Fișa Standard Natura 2000 pentru ROSCI0067 Deniz Tepe. Populația formează tufe cu diametre cuprinse între 10 și 50 cm (maxim 75+80 de indivizi/tufă), numărul indivizilor este mai mare de 1000, ceea ce se poate considera o populație stabilă.
Tendința	Nu poate fi acceptată o reducere a numărului de indivizi/site	Sursele bibliografice nu indică mărimea populației. Totuși, din experiența expertului, pe baza cunoștințelor empirice din teren acumulate, se presupune o creștere numerică a populației.
Viabilitatea minimă		Populația nu înregistrează un declin numeric. Chiar și în situațiile condițiilor nefavorabile naturale potențiale (îngheț, secetă prelungită etc.), indivizii care se dezvoltă printre crăpăturile stâncilor ar ajunge la maturitate și ar putea asigura urmași.
B. Dinamica populației:		
Reproducerea	Semințe viabile la peste 50% din indivizii populației	Observațiile din cadrul deplasărilor în teren din cursul anului 2013 reflectă îndeplinită limita acceptată pentru acest parametru.
Structura pe vârste	În fiecare sit trebuie să fie prezenți indivizi de diferite	S-au observat indivizi sub forma de plantule, juvenili, plante mature cu flori și fructe în perioada iunie-noiembrie 2013.

Parametru	Limitele acceptate	Observații privind evaluarea parametrului
	vârste; poate exista o fluctuație anuală a numărului de indivizi înfloriți și cu fructe, fluctuație care nu afectează viabilitatea speciei	
Rata de supraviețuire	Cel puțin 1/3 din indivizi trebuie să ajungă la maturitate	Nu s-au realizat studii populaționale care să susțină acest raport, dar ținând cont de observațiile făcute pentru structura populației, se poate admite favorabilitatea pentru acest parametru.
Atribute indirecte		
C. Extinderea habitatului:		
Suprafața	Nu se admit reduceri ale suprafețelor în care se află <i>Campanula romanica</i>	Suprafața identificată a habitatului de <i>Campanula romanica</i> este de aproximativ 14,14 ha, adică 26,92% din suprafața totală a stâncăriilor la nivelul ROSCI0067 Deniz Tepe. Ținând cont de faptul că, stâncăriile din zona analizată oferă condiții de habitat pentru încă alte 3 asociații vegetale și de suprafețele menționate în sursele bibliografice, se presupune o extindere a habitatului de <i>Campanula romanica</i> față de referința anului 2007 (după Petrescu, M.). Specia este endemică pentru Dobrogea.
D. Condițiile habitatului:		
Structura asociată stratului vegetal	Aproximativ 20 cm înălțime, cu acoperire redusă	Este îndeplinită condiția de limită acceptată (conform Anexei nr. 4 I).
Compoziția specifică	<i>Melica ciliata</i> , <i>Asperula tenella</i> , <i>Festuca callieri</i> , <i>Crepis sancta</i> , <i>Minuartia adenotricha</i> , <i>Sedum sartorianum</i> subsp. <i>hillebrandii</i>	Este îndeplinită condiția de limită acceptată (conform Anexei nr. 4 I).
Substratul	Stâncării calcaroase și granitice, locuri însorite, suportă uscăciunea	Este îndeplinită condiția de limită acceptată (conform secțiunii 4.3.)
E. Concurența/prădători:		
Specii introduse / invazive	<i>Ailanthus altissima</i> nu trebuie să fie prezent	Deși a fost localizat cu indivizi izolați, dar și cu distribuție grupată, specia de <i>Ailanthus altissima</i> nu a fost identificată în cadrul habitatului de <i>Campanula romanica</i> .
F. Perturbări:		
Pășunatul și cositul	Pășcutul, planta putând fi consumată în special de oi	Turmele de oi nu au fost identificate în cadrul habitatului de <i>Campanula romanica</i> , datorită reliefului și substratului necaracteristice pășunatului pentru aceste animale. Accidental, pot apărea capre pe unele porțiuni ale stâncăriilor.
Mineritul	Exploatarea calcarelor	Activitățile extractive de granit au fost abandonate în 1990.
Activități forestiere	Terasări și plantări cu specii lemnoase	Terasările au fost realizate în nordul ariei protejate unde nu a fost identificat habitatul de <i>Campanula romanica</i> . În cuprinsul ROSCI0067 Deniz Tepe nu s-au identificat plantări cu specii lemnoase.

Tabel 13 Matricea de evaluare a stării de conservare a asociațiilor vegetale identificate în cadrul ROSCI0067 Deniz Tepe

Nr.	Asociație vegetală	Aria de repartiție	Suprafața acoperită de asociația vegetală	Structură și funcționalitate specifice	Perspectivă viitoare	Evaluarea statutului de conservare
1	<i>Agropyro brandzae-Thymetum zygioidi</i> Dihoru (1969) 1970	Stabilă	Stabilă. Asociația vegetală ocupă o suprafață de 21,84 ha (cca. 5,28% din suprafața ROSCI0067)	Asociația vegetală este caracterizată din punct de vedere structural de prezența a trei straturi (muscinal, ierbos și subarbustiv) cu o bogăție specifică de 49 taxoni (dintre care 5 specii sunt caracteristice asociației). Nivelul impactului datorat presiunilor este scăzut pe toată suprafața ocupată de această asociație, ceea ce îi conferă o stabilitate din punct de vedere funcțional.	Deși cu perspective viitoare bune, se recomandă aplicarea măsurilor de conservare* specifice (în special combaterea speciilor cu caracter invaziv din vecinătate) pentru această asociație vegetală.	Favorabil
2	<i>Artemisio austriacae-Poëtum bulbosae</i> Pop 1970	Stabilă	Stabilă. Asociația vegetală ocupă o suprafață de 61,66 ha (cca. 14,9% din suprafața ROSCI0067)	Asociația vegetală este caracterizată din punct de vedere structural de prezența unui singur strat ierbos cu o bogăție specifică de 42 taxoni (dintre care 4 specii sunt caracteristice asociației). Nivelul impactului datorat presiunilor este scăzut pe aprox. 5,62% din suprafață și mediu pe cca. 94,38% din suprafață, ceea ce îi conferă fluctuații ale stării de echilibru.	Perspectivă viitoare bune, ce depind însă de practicile de management adecvate (în special pășunatul rațional și combaterea speciilor cu caracter invaziv din vecinătate) pentru această asociație.	Nefavorabil total neadecvat
3	<i>Botriochloetum (Andropogonetum) ischaemi</i> (Kristiansen 1937) Pop 1977	Stabilă	Stabilă. Asociația vegetală ocupă o suprafață de 259,98 ha (cca. 62,84% din suprafața ROSCI0067)	Asociația vegetală este caracterizată din punct de vedere structural de prezența a trei straturi (ierbos, subarbustiv și arbustiv, ultimele două cu reprezentare slabă) cu o bogăție specifică de 104 taxoni (dintre care doar 3 specii sunt caracteristice asociației). Nivelul impactului datorat presiunilor este scăzut pe aprox. 62,89% din suprafață și mediu pe cca. 37,10% din suprafață, ceea ce îi conferă fluctuații ale stării de echilibru.	Perspectivă viitoare bune, ce depind însă de practicile de management adecvate (în special pășunatul rațional și combaterea speciilor cu caracter invaziv din vecinătate) pentru această asociație.	Nefavorabil total neadecvat
4	<i>Festucetum callierii</i> Șerbănescu 1965 apud Dihoru (1969) 1970	Stabilă	Stabilă. Asociația vegetală ocupă o suprafață de 5,46 ha (cca. 1,32% din suprafața ROSCI0067)	Asociația vegetală este caracterizată din punct de vedere structural de prezența a trei straturi (ierbos, subarbustiv și arbustiv, ultimele două cu reprezentare slabă) cu o bogăție specifică de 72 taxoni (dintre care 5 specii sunt caracteristice asociației). Nivelul impactului datorat presiunilor este scăzut pe toată suprafața ocupată de această asociație, ceea ce îi conferă o stabilitate din punct de vedere funcțional.	Deși cu perspective viitoare bune, se recomandă aplicarea măsurilor de conservare* specifice (în special reglementarea/controlul activităților de extracție a granitului și combaterea speciilor cu caracter invaziv din vecinătate) pentru această asociație vegetală.	Favorabil
5	<i>Gymnospermio altaicae-Celtetum glabratae</i> M. Petrescu	Stabilă	Stabilă. Asociația vegetală ocupă o suprafață de 0,55	Asociația vegetală este caracterizată din punct de vedere structural de prezența a trei straturi (ierbos,	Deși cu perspective viitoare bune, se recomandă aplicarea	Favorabil

Nr.	Asociație vegetală	Aria de repartitie	Suprafața acoperită de asociația vegetală	Structură și funcționalitate specifice	Perspectivă viitoare	Evaluarea statutului de conservare
	2004		ha (cca. 0,13% din suprafața ROSCI0067)	subarbustiv și arbustiv) cu o bogăție specifică de 17 taxoni (dintre care o specie este caracteristică asociației). Nivelul impactului datorat presiunilor este scăzut pe toată suprafața ocupată de această asociație, ceea ce îi conferă o stabilitate din punct de vedere funcțional.	măsurilor de conservare* specifice (în special combaterea speciilor cu caracter invaziv din vecinătate) pentru această asociație vegetală.	
6	<i>Pruno spinosae-Crataegetum</i> (Soó 1927) Hueck 1931	Stabilă	Stabilă. Asociația vegetală ocupă o suprafață de 19,33 ha (cca. 4,67% din suprafața ROSCI0067)	Asociația vegetală este caracterizată din punct de vedere structural de prezența a trei straturi (ierbos, subarbustiv și arbustiv) cu o bogăție specifică de 22 taxoni (dintre care 2 specii sunt caracteristice asociației). Nivelul impactului datorat presiunilor este scăzut pe toată suprafața ocupată de această asociație, ceea ce îi conferă o stabilitate din punct de vedere funcțional.	Deși cu perspectivă viitoare bune, se recomandă aplicarea măsurilor de conservare* specifice (în special combaterea speciilor cu caracter invaziv din vecinătate) pentru această asociație vegetală.	Favorabil
7	<i>Sedo hillebrandtii-Polytrichetum piliferi</i> Horeanu et Mihai 1974	Stabilă	Stabilă. Asociația vegetală ocupă o suprafață de 26,28 ha (cca. 6,35% din suprafața ROSCI0067)	Asociația vegetală este caracterizată din punct de vedere structural de prezența a trei straturi (muscinal, ierbos și subarbustiv) cu o bogăție specifică de 32 taxoni (dintre care 2 specii sunt caracteristice asociației). Nivelul impactului datorat presiunilor este scăzut pe toată suprafața ocupată de această asociație, ceea ce îi conferă o stabilitate din punct de vedere funcțional.	Deși cu perspectivă viitoare bune, se recomandă aplicarea măsurilor de conservare* specifice (în special reglementarea/controlul activităților de extracție a granitului și combaterea speciilor cu caracter invaziv din vecinătate) pentru această asociație vegetală.	Favorabil
8	<i>Stipetum capillatae</i> (Hueck 1931) Krausch 1961	Stabilă	Stabilă. Asociația vegetală ocupă o suprafață de 0,57 ha (cca. 0,14% din suprafața ROSCI0067)	Asociația vegetală este caracterizată din punct de vedere structural de prezența a două straturi (ierbos și subarbustiv) cu o bogăție specifică de 31 taxoni (dintre o specie este caracteristică asociației). Nivelul impactului datorat presiunilor este scăzut pe toată suprafața ocupată de această asociație, ceea ce îi conferă o stabilitate din punct de vedere funcțional.	Deși cu perspectivă viitoare bune, se recomandă aplicarea măsurilor de conservare* specifice (în special combaterea speciilor cu caracter invaziv din vecinătate) pentru această asociație vegetală.	Favorabil

Tabel 14 Matricea de evaluare a stării de conservare a habitatelor Natura 2000 identificate în cadrul ROSCI0067 Deniz Tepe

Nr.	Habitat Natura 2000	Aria de repartiție	Suprafața acoperită de habitatul Natura 2000	Structură și funcționalitate specifice	Perspectivă viitoare	Evaluarea statutului de conservare
1	40C0* - Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice	Stabilă	Stabilă. Habitatul ocupă o suprafață de 19,88 ha (cca. 4,81% din suprafața ROSCI0067)	Habitatul este caracterizat din punct de vedere structural de prezența a trei straturi (ierbos, subarbustiv și arbustiv) cu o bogăție specifică de 33 taxoni (dintre care 3 specii sunt caracteristice asociațiilor vegetale corespondente acestui habitat). Nivelul impactului datorat presiunilor este scăzut pe toată suprafața ocupată de această asociație, ceea ce îi conferă o stabilitate din punct de vedere funcțional.	Deși cu perspectivă viitoare bune, se recomandă aplicarea măsurilor de conservare* specifice (în special combaterea speciilor cu caracter invaziv din vecinătate) pentru acest habitat.	Favorabil
2	62C0* - Stepe ponto-sarmatice	Stabilă	Stabilă. Habitatul ocupă o suprafață de 322,2 ha (cca. 77,88% din suprafața ROSCI0067)	Habitatul este caracterizat din punct de vedere structural de prezența a trei straturi (ierbos, subarbustiv și arbustiv, ultimele două cu reprezentare slabă) cu o bogăție specifică de 110 taxoni (dintre care doar 6 specii sunt caracteristice asociațiilor vegetale corespondente acestui habitat). Nivelul impactului datorat presiunilor este scăzut pe aprox. 52% din suprafață și mediu pe cca. 48% din suprafață, ceea ce îi conferă fluctuații ale stării de echilibru.	Perspectivă viitoare bune, ce depind însă de practicile de management adecvate (în special pășunatul rațional și combaterea speciilor cu caracter invaziv din vecinătate) pentru acest habitat.	Nefavorabil total neadecvat

3.1.2 AMENINȚĂRI ȘI PROBLEME

3.1.2.1 IDENTIFICAREA AMENINȚĂRILOR ASUPRA SPECIILOR DE PĂSĂRI DE INTERES CONSERVATIV

Identificarea amenințărilor (presiunilor antropice) asupra speciilor de păsări de interes conservativ din interiorul sitului ROSPA0032 Deniz Tepe a fost realizată în timpul deplasărilor din teren. Au fost obținute informații cu privire la identitatea și locația factorilor perturbatori ai activității normale a speciilor de păsări.

a) Practicarea pășunatului în zonele de hrănire și de cuibărire ale speciilor de păsări de interes conservativ

În interiorul ROSPA0032 Deniz Tepe se practică pășunatul animalelor domestice în special în zonele de pajiște dar și în zonele stâncoase (unde pășunează în general caprinele). În timpul vizitelor din teren au fost identificate numeroase turme de animale domestice (bovine, caprine, ovine sau mixte) cu efective de ordinul zecilor de capete, uneori de ordinul sutelor. Turmele au fost identificate în toate vizitele din teren și se poate afirma că, în interiorul ROSPA0032 Deniz Tepe, această activitate are loc întregul an (fapt confirmat de unul dintre ciobani). Practicarea pășunatului în regim intensiv afectează în mod negativ populațiile de păsări din interiorul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe în special prin deranjarea păsărilor cuibăritoare având în vedere faptul că pășunatul se practică pe întreaga suprafață de pajiște din interiorul sitului. Cele mai afectate specii de păsări sunt cele care cuibăresc pe sol, unele dintre ele fiind menționate în Anexa I a Directivei Păsări, respectiv fâsa de câmp (*Anthus campestris*), ciocârlia de Bărăgan (*Melanocorypha calandra*), ciocârlia de stol (*Calandrella brachydactyla*) și pietrarul negru (*Oenanthe pleschanka*). De asemenea, din lipsa unui strat ierbos suficient de diversificat și dezvoltat pentru a susține efectivul de animale domestice aduse aici pentru a paște, acestea se pot hrăni cu frunzele arbuștilor prezenți în zonele de tufăriș ale Dealului Deniz Tepe, fiind astfel afectate populațiile de păsări cuibăritoare în arbuști, dintre care amintim sfrânciocul cu frunte neagră (*Lanius minor*), sfrânciocul roșiatic (*Lanius collurio*), presura de grădină (*Emberiza hortulana*) și muscarul mic (*Ficedula parva*). Turmele de animale domestice sunt însoțite de fiecare dată de câini ce nu au botniță sau jujeu și care manifestă un impact negativ asupra păsărilor ce cuibăresc la sol, datorită prădătorismului la cuib.

Stânele amplasate în perimetrul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe contribuie la distrugerea asociațiilor vegetale, micșorează suprafața de cuibărire disponibilă speciilor de păsări ce cuibăresc la sol și, după ce părăsesc zona, se instalează asociații vegetale segetale, nitrofile, fără valoare conservativă, fără atractivitate pentru păsările cuibăritoare și care se răspândesc în habitatele cu valoare conservativă ridicată, degradându-le.

b) Liniile electrice aeriene

În interiorul ROSPA0032 Deniz Tepe există două categorii de linii electrice aeriene, respectiv linii electrice de înaltă tensiune și linii electrice de medie tensiune. În interiorul ariei de protecție specială avifaunistică se află linii electrice aeriene de înaltă tensiune pe o lungime de 6,76 km și linii electrice de medie tensiune pe o lungime de 13,7 km. Liniile electrice aeriene, în special cele de înaltă tensiune, prezintă risc în ceea ce privește coliziunea cu păsările în zbor. În special în timpul perioadelor de pasaj, dar acesta nu este exclusiv în timpul perioadelor de cuibărire și de iernare. Prezența liniilor electrice aeriene poate avea și un impact pozitiv asupra păsărilor cuibăritoare din sit, stâlpii de susținere a acestora fiind utilizați de către păsări, în special de către speciile de păsări răpitoare, pentru a-și construi cuiburile.

c) Realizarea aducțiunilor de apă

În cadrul acestui sit Natura 2000 apa reprezintă o resursă care se găsește în cantități foarte mici, astfel că s-au realizat lucrări de aducțiune a apei și totodată au fost captate (în bazine improvizate) două mici izvoare, urmând ca și a treia captare să fie realizată. Astfel s-a modificat microclimatul local și a fost redusă suprafața de teren cu caracter mezohigrofil, împiedicând instalarea unor mici populații de păsări cu astfel de preferințe ecologice.

d) Practicarea sporturilor extreme

Practicarea sporturilor extreme are loc în interiorul ROSPA0032 Deniz Tepe în special în perioada de vară, în timpul cuibăririi. În ceea ce privește sporturile extreme practicate în interiorul ROSPA0032 Deniz Tepe, este vorba în special de zborul cu parapanta și motociclism. Elementul principal în practicarea celor două sporturi îl reprezintă Dealul Deniz Tepe, acesta fiind folosit ca loc de decolare în zborul parapanta, utilizând curenții ascendenți ce se formează deasupra acestuia și, în cazul motociclismului, utilizând panta dealului. În practicarea zborului cu parapanta, autoturismele utilizate în transportarea acestuia până la locul de decolare au un impact negativ asupra populațiilor cuibăritoare de păsări. Practicarea ambelor sporturi prezintă un impact negativ asupra populațiilor de păsări cuibăritoare prin deranjarea sau chiar distrugerea cuiburilor speciilor de păsări cuibăritoare pe sol.

e) Practicarea agriculturii

Practicarea agriculturii poate reprezenta o amenințare asupra speciilor de păsări din interiorul sitului, atât a celor cuibăritoare cât și a celorlalte specii de păsări, dar poate reprezenta și un factor benefic, oferind acestora habitat de cuibărire. Astfel, prin practicarea agriculturii folosind metode tradiționale se poate oferi populațiilor de păsări cuibăritoare pe sol un habitat de cuibărire important, având în vedere că cea mai mare parte a suprafeței sitului o reprezintă culturile agricole (77% conform Formularului Standard Natura 2000). În timpul perioadei de iernare, o parte din speciile de Passeriforme utilizează ca sursă de hrană culturile agricole, hrănindu-se cu semințe sau fragmente vegetale lăsate în urma utilajelor agricole în timpul recoltei. Practicarea agriculturii poate reprezenta și o amenințare la adresa populațiilor de păsări cuibăritoare din interiorul sitului, deoarece recoltarea culturilor în timpul perioadelor de cuibărire folosind utilaje mecanizate poate duce la distrugerea unor cuiburi. De asemenea, suprautilizarea fertilizanților sau a pesticidelor în interiorul culturilor agricole poate afecta, prin bioacumulare, capacitatea reproductivă a unor specii de păsări sau chiar scurtarea duratei de viață a acestora. Înainte de recoltatul rapiței se folosesc substanțe adezive, care sunt împrăștiate din elicopter, pentru a evita desfacerea tecilor de rapiță, în cazul în care viteza vântului este prea mare. Totodată, recipientii din material plastic cu conținut de substanțe chimice sunt abandonati pe câmp, în canale de irigații și în puțuri. De asemenea, succesiunea activităților agricole (însămânțat – tratat – recoltat – arat – însămânțat) este atât de alertă încât se manifestă un intens impact asupra speciilor cuibăritoare, în toate perioadele fenologice (cuibărit, creșterea puilor, iernat).

f) Tăierea arboretelor de *Elaeagnus angustifolia*

În decursul vizitelor din teren realizate în luna decembrie au fost observați mai mulți arbori de *Elaeagnus angustifolia* ce au fost tăiați, cel mai probabil acestea reprezentând lucrări de rărire. Din arboretul de sălcioară au fost tăiate doar exemplarele mari, permițând exemplarelor tinere să se dezvolte. La momentul realizării vizitelor din teren, arborii tăiați nu au fost extrași complet din aliniament, ci au fost aduși la marginea acestuia. Tăierea arborilor și arbuștilor poate avea un impact negativ la adresa speciilor de păsări cuibăritoare din interiorul sitului, însă în acest caz, impactul este minim și de scurtă durată, dat fiind faptul că tăierile au avut loc în afara sezonului de cuibărire și că tăierile nu au reprezentat schimbarea utilizării terenurilor.

g) Arderea vegetației

Arderea vegetației are loc în special în culturile agricole la sfârșitul recoltei, atunci când fermierii pregătesc solul pentru o nouă însămânțare sau primăvara, de asemenea înainte de însămânțare. În timpul vizitelor din teren au fost identificate suprafețe mici incendiate în mod voluntar (Figura nr. 8-5, imaginea din partea dreaptă). Deși suprafețele incendiate erau de dimensiuni mici și incendierea a fost realizată controlat, incendiile de vegetație trebuie privite ca o amenințare la adresa speciilor de păsări din interiorul sitului.

h) Stațiile electrice de transformare

Stațiile electrice de transformare sunt situate în vecinătatea sitului ROSPA0032 Deniz Tepe, în apropiere de Drumul Național 22 și în partea de nord-vest a acestuia. Aceste stații sunt privite ca o amenințare prin prisma riscului pe care o are coliziunea păsărilor cu una din structurile acestora (linii electrice, paratrăsnete etc.).

i) Drumul Național 22

Drumul Național 22 poate reprezenta o amenințare asupra păsărilor din interiorul sitului datorită riscului de mortalitate ridicat pe care acesta îl prezintă. Deși drumul național este la o distanță de minimum 300 de metri de limita sitului, acesta este prezentat ca o amenințare, fiind amplasat între situl Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe și situl Natura 2000 ROSPA0031 Delta Dunării și Complexul Razim, ambele fiind zone importante pentru hrănirea și cuibărirea mai multor specii de păsări.

j) Drumurile de exploatare, structurile antropice

Drumurile de exploatare pot reprezenta o amenințare la adresa speciilor de păsări de importanță comunitară și nu numai prin fragmentarea habitatelor pe care acestea le traversează. Riscul de mortalitate este mai redus decât în cazul drumului național datorită vitezei reduse și a numărului mic de vehicule ce circulă pe această categorie de drum. Un alt impact negativ pe care drumurile de exploatare îl pot avea la adresa speciilor de păsări din interiorul ROSPA0032 Deniz Tepe este reprezentat de deranjarea păsărilor în timpul perioadei de cuibărire de către vehiculele care circulă pe aceste drumuri. Structurile antropice prezente în interiorul ROSPA0032 Deniz Tepe, reprezentate în principal de construcții abandonate aparținând fostului sistem de irigații (apeduct și clădiri de mici dimensiuni) și fostei cariere (adăposturi pentru explozibil) reduc suprafața habitatelor de hrănire și (în unele cazuri) de cuibărire ale păsărilor. Cele mai multe dintre structurile antropice prezente în interiorul ROSPA0032 Deniz Tepe au devenit o parte integrată a habitatelor, astfel că, la momentul vizitelor din teren au fost identificate cuiburi de rândunică de casă (*Hirundo rustica*) în interiorul fostelor adăposturi de explozibil de la carieră. Datorită stării avansate de deteriorare a acestor adăposturi, o parte dintre ele s-au prăbușit, fiind astfel compromise și cuiburile identificate.

k) Braconajul și distrugerea cuiburilor

În interiorul stației de pompare din vestul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe au fost observate mai multe păsări moarte, dintre care amintim un pui de ciuf de pădure (*Asio otus*) omorât de un localnic, un individ de uliu păsărar (*Accipiter nisus*), un individ de pițigoii mare (*Parus major*) și un individ de pupăză (*Upupa epops*).

l) Prădătorismul datorat pisicilor și câinilor hoinari

Atât pisicile cât și câinii reprezintă o presiune negativă asupra speciilor de păsări ce cuibăresc la sol sau în arbuști de mică înălțime. Această presiune se manifestă în special în apropierea satelor sau a locuințelor izolate și fermelor.

3.1.2.2 PRINCIPALELE AMENINȚĂRI TRECUTE ȘI ACTUALE ASUPRA STABILITĂȚII SPECIEI DE FLORĂ, ASOCIAȚIILOR VEGETALE ȘI HABITATELOR NATURA 2000 IDENTIFICATE ÎN CADRUL ROSCI0067 DENIZ TEPE

Principalele amenințări trecute și actuale asupra stabilității speciei de *Campanula romanica* Săvul., celor opt asociații vegetale, respectiv două habitate Natura 2000 din cadrul ROSCI0067 Deniz Tepe sunt:

- a) **suprapășunatul**, datorat ovinelor, caprinelor și bovinelor pe toată perioada anului. Aceste activități produc perturbări majore în cadrul tuturor celor opt asociații vegetale (asociația vegetală *Sedo*

hillebrandtii-Polytrichetum piliferi Horeanu et Mihai 1974 oferă habitat și speciei de *Campanula romanica* Săvul.), respectiv două habitate Natura 2000, în general, și acestea în mod special, sunt dependente de un pășunat rațional. Pe baza calculelor realizate pentru studiul silvopastoral, capacitatea de suport pentru pășunat este echivalentă cu 845 oi și capre de toate vârstele sau 155 bovine de toate vârstele pe suprafața totală a pajiștilor investigate, care este de aproximativ 9,29 ori mai mare decât situația actuală. În aceste condiții, apar modificări structurale și funcționale majore, manifestându-se prin reducerea bogăției specifice a pajiștilor și invadarea acestora de către speciile colonizatoare și invazive. Aceasta se datorează, în primul rând, eliminării speciilor bune furajere, fapt ce permite dezvoltarea speciilor de buruieni și/sau invazive, dar și ca urmare a modificărilor la nivelul structurii solului datorită tasării și implicit a scăderii aerației solului, dar și datorită îmbogățirii solului în fosfor și azot din cauza dejecțiilor animale. Astfel, prin suprapășunat, speciile ruderales competitive și cele invazive elimină (vor elimina) speciile autohtone, determinând astfel o schimbare lentă, dar majoră a structurii asociațiilor vegetale/habitatelor Natura 2000;

- b) **târlirea**, care reprezintă o amenințare majoră pentru conservarea asociațiilor vegetale *Artemisia austriacae-Poëtum bulbosae* Pop 1970 și *Botriochloetum (Andropogonetum) ischaemi* (Kristiansen 1937) Pop 1977, respectiv a habitatului corespondent 62C0* - Stepe ponto-sarmatice, determinând schimbări majore ale principalilor factori edafici și implicit inițierea unor succesiuni secundare spre asociații ruderalizate *Onopordetum acanthii* Br.-Bl. et al. 1936 (locurile stânelor și imediata vecinătate a acestora). Târlirea cu oile și caprele produce schimbări aproape radicale în compoziția pajiștilor, începând chiar din primul an de aplicare (instalarea stânilor);
- c) **extinderea proceselor de eroziune de adâncime și alunecări de teren** produs de scurgerile apelor pluviale care formează ogașe (0,5÷3 m adâncime) și ravene (3÷30 m adâncime). Suprafața actuală a ogașelor și ravenelor constituie aproximativ 5,49 ha, reprezentând circa 1,33% din suprafața perimetrului investigat. Pe aceste suprafețe s-a observat instalarea speciilor lemnoase cu caracter invaziv (*Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle, *Elaeagnus angustifolia* L., *Morus nigra* L. și *Robinia pseudoacacia* L.) ce constituie o amenințare asupra vegetației din imediata vecinătate datorită capacității acestora de bune competitori și eliminare a speciilor native;
- d) **extinderea suprafețelor dominate de speciile lemnoase cu caracter invaziv**, datorită capacității acestora de bune competitori și eliminare a speciilor native, mărindu-și gradul de acoperire de la un an la altul. Această amenințare reprezintă un impact semnificativ asupra tuturor asociațiilor vegetale, respectiv habitatelor Natura 2000, care trebuie combătută pe baza unor studii și documentații în care se prevăd toate detaliile privind organizarea și efectuarea de lucrări specifice;
- e) **extinderea și intensificarea sistemelor de producție agricolă** prin transformarea pajiștilor din imediata vecinătate a ariei protejate în terenuri arabile (monoculturi) și amenajarea lor pentru aplicarea tehnologiilor de producție intensivă. Deși până în prezent nu s-au identificat suprafețe de pajiști din cadrul ariei protejate care să fi fost extinse în scop arabil, s-au observat extinderi ale aceleiași pajiști din imediata vecinătate localizate în sudul perimetrului investigat. Această pajiște este caracterizată de prezența asociației vegetale *Botriochloetum (Andropogonetum) ischaemi* (Kristiansen 1937) Pop 1977, respectiv a habitatului 62C0* - Pajiști ponto-sarmatice;
- f) **executarea de lucrări hidrotehnice**, prin aducția apei potabile în scopul amplasării adăpătoarelor pentru animale. Aceste lucrări produc perturbări pe termen scurt și mediu în stratul superficial al solului (unde este concentrată banca de semințe) datorate decopertărilor pentru realizarea șanțurilor săpate în scopul montării conductelor de apă potabilă și perturbări pe termen lung asupra vegetației ocupate de suprafețele pe care sunt (vor fi) montate adăpătoarele pentru animale. Conform ultimei vizite în teren din luna decembrie 2013, au fost amplasate două adăpătoare pentru animale în nordul și nord-estul ariei protejate, urmând a se instala încă una în vestul perimetrului analizat. Vegetația caracteristică suprafețelor în care au fost montate (se va monta) adăpătoare (adăpătorul) pentru animale este reprezentată de asociația vegetală *Botriochloetum (Andropogonetum) ischaemi* (Kristiansen 1937) Pop 1977, respectiv habitatul 62C0* - Pajiști ponto-sarmatice;
- g) **menținerea și dezvoltarea infrastructurii de drumuri**, incluzând atât practicarea/utilizarea drumurilor de exploatare, cât și lucrările de întreținere și extindere. În ceea ce privește dezvoltarea

infrastructurii de drumuri din cadrul ROSCI0067 Deniz Tepe, se pot preciza lucrările de întreținere a drumului de acces către stația de transformare electrică Zebil Nord din cadrul parcului eolian Sarichioi. Aceste lucrări de întreținere a drumului de acces reprezintă o amenințare asupra vegetației din nordul și nord-vestul ariei protejate, drept dovadă, instalarea asociației vegetale ruderale *Onopordetum acanthii* Br.-Bl. et al. 1936 în lungul drumului de acces;

- h) **urbanizare** prin extinderea intravilanelor localității Lăstuni din vecinătatea ariei protejate, inclusiv depozitarea gunoaielor în cadrul ariei protejate și prin amplasarea stânelor cu impact semnificativ asupra florei și vegetației (perspectiva apariției unor construcții izolate);
- i) **turismul și activitățile recreative** în special prin practicarea sporturilor extreme și utilizarea drumurilor de acces. Aceste activități constituie o amenințare în cazul asociației vegetale *Sedo hillebrandtii-Polytrichetum piliferi* Horeanu et Mihai 1974, implicit a habitatului oferit speciei *Campanula romanica* Săvul., care sunt atractive în special prin practicarea sporturilor extreme cu deltaplan și parapantă. Deși practicarea acestora nu afectează în mod direct covorul vegetal, totuși, tasarea solului din perioada fiziologic activă a indivizilor speciei *Campanula romanica* Săvul. și de briofit *Polytrichum piliferum* Hedwig poate determina un dezechilibru populațional;
- j) **extinderea activităților extractive** (de suprafață a granitului), în prezent semi-abandonate – active doar pentru necesitățile localnicilor, nu în scop comercial (figura nr. 4-57). Aceste activități reprezintă o amenințare majoră mai ales pentru asociațiile vegetale *Botriochloëtum (Andropogonetum) ischaemi* (Kristiansen 1937) Pop 1977, *Festucetum callierii* Șerbanescu 1965 apud Dihoru (1969) 1970 și *Stipetum capillatae* (Hueck 1931) Krausch 1961, respectiv pentru habitatul 62C0* - Stepe ponto-sarmatice, determinând schimbări majore ale principalilor factori edafici și implicit inițierea unor succesiuni secundare spre asociații derivate (ruderalizate). Deși exploatarea la scară largă (industrială) au fost abandonate în 1990 (conform Primăriei comunei M. Kogălniceanu), în prezent acestea sunt utilizate pentru extragerea granitului de către localnici, la scară mică, cu o frecvență redusă, pentru uz propriu;
- k) **incendierea necontrolată a vegetației** uscate de pe terenurile agricole (miriștilor) din vecinătate care se extinde pe suprafața pajiștilor investigate cu impact negativ asupra asociațiilor vegetale/habitatelor Natura 2000;
- l) **existența depozitelor de materiale explozive** – dinamită (cazemată), în prezent abandonate, reprezintă o amenințare asupra vegetației datorită degradării și ruinei (provocate de localnici) a cazematelor;
- m) **existența conductelor pentru rețeaua de irigație**, în prezent abandonată, care determină umbrirea vegetației (impact nesemnificativ) din imediata vecinătate a zonei investigate.

Aceste forme de impact reprezintă influența umană (cu excepția proceselor de eroziune de adâncime și alunecărilor de teren, care este naturală) trecută și/sau actuală, care afectează într-un mod cumulat sau separat viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciilor de plante, respectiv a tipurilor de asociații vegetale/habitate Natura 2000 identificate în Situl de importanță comunitară ROSCI0067 Deniz Tepe.

3.1.3 STRATEGIE DE MANAGEMENT

În perimetrul Sitului Natura 2000 Deniz Tepe măsurile de management în ce privește componenta biodiversitate sunt direcționate spre păstrarea nealterată a canalelor naturale de transfer a materiei, energiei și informației la nivelul asociațiilor floristice și a populațiilor componente faunistice și la nivelele intra și interecosistemice.

3.1.3.1 IMPLEMENTAREA MĂSURILOR GENERALE DE CONSERVARE PENTRU SPECIILE DE PĂSĂRI DIN SITUL NATURA 2000 ROSPA0032 DENIZ TEPE

M1. Adaptarea efectivului de animale domestice la capacitatea de suport a pajiștilor

Se consideră necesară adaptarea efectivului de animale domestice la capacitatea de suport a pajiștilor pentru a preveni degradarea acestora și pentru menținerea sau chiar îmbunătățirea stării de conservare a pajiștilor prezente în interiorul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe. Astfel se poate realiza o creștere a atractivității habitatelor de pajiște pentru speciile de păsări cuibăritoare pe sol, pentru speciile de răpitoare diurne ce folosesc aceste pajiști ca habitate de hrănire sau pentru speciile de păsări răpitoare ce folosesc pajiștile pentru cuibărire (vânturelul roșu, șorecarul mare).

Adaptarea efectivului de animale domestice la capacitatea de suport a pajiștilor se poate realiza prin organizarea unor întâlniri ale reprezentanților autorităților locale, autorităților de mediu, ONG-urilor și asociațiilor crescătorilor de animale ce utilizează suprafețele de pajiște din interiorul ROSPA0032 Deniz Tepe. Aceste întâlniri vor avea ca obiectiv principal identificarea unor soluții compensatorii privind reducerea efectivului de animale domestice ce pășunează în cadrul ROSPA0032 Deniz Tepe dar și stabilirea unor suprafețe de pajiște alternative ce pot fi folosite pentru pășunat.

M2. Pășunatul în cazul caprinelor se va realiza doar în zonele inferioare ale Dealului Deniz Tepe și în pajiștile din vecinătatea acestuia

Caprinele folosite pentru pășunat pot avea un impact mai puternic asupra pajiștilor decât ovinele sau bovinele datorită accesibilității acestora în zonele abrupte, stâncoase. Datorită mobilității ridicate ale caprinelor, acestea contribuie semnificativ la degradarea pajiștilor, în special a pajiștilor pietroase din zonele superioare ale Dealului Deniz Tepe prin consumarea selectivă a unor specii vegetale dar și prin distrugerea cuiburilor speciilor de păsări cuibăritoare pe sol în habitatele de pajiște din cadrul ROSPA0032 Deniz Tepe. Astfel, recomandăm ca pășunatul cu caprine în cadrul ROSPA0032 Deniz Tepe să se realizeze doar în pajiștile din jumătatea inferioară a Dealului Deniz Tepe.

M3 Reducerea la minimum a pășunatului în pajiștile de pe Dealul Deniz Tepe în perioada 15 aprilie – 15 iunie

Pentru reducerea impactului pe care practicarea pășunatului o poate avea asupra speciilor de păsări cuibăritoare pe sol, respectiv specii de păsări de talie mică dar și a șorecarului mare (*Buteo rufinus*), se recomandă reducerea frecvenței zilelor de pășunat pe Dealul Deniz Tepe în timpul de maximă activitate de cuibărire a speciilor de păsări cuibăritoare pe sol, respectiv în perioada 15 aprilie – 15 iunie.

Reducerea pășunatului în perioada 15 aprilie – 15 iunie poate duce la creșterea atractivității pajiștilor situate pe Dealul Deniz Tepe pentru speciile de păsări cuibăritoare pe sol (atât specii de păsări de talie mică cât și șorecarul mare).

M4 Utilizarea unor suprafețe de teren diferite în fiecare an pentru amplasarea stânelor

În vederea evitării degradării intense a unor suprafețe de pajiște prin instalarea speciilor de plante segetale, cu atractivitate redusă pentru speciile de păsări, se recomandă ca cel puțin anual să se schimbe locația stânelor amplasate pe pajiștile din cadrul ROSPA0032 Deniz Tepe. Astfel se poate asigura un aport nutritiv pentru speciile de plante atractive pentru păsări pe suprafețe mai largi.

Schimbarea locației stânelor se poate realiza în afara perioadei de cuibărire, în perioada 01 septembrie – 01 aprilie. Stabilirea unei perioade în care relocarea stânelor să se poată realiza este necesară pentru evitarea instalării stânelor în apropierea cuiburilor speciilor de păsări de interes conservativ.

M5 Plantarea pe marginea ravenelor a speciilor de arbuști autohtone în vederea fixării solului

Plantarea pe marginea ravenelor a speciilor de arbuști asigura crearea habitatelor potențiale de cuibărire pentru speciile de păsări cuibăritoare în arbori de talie mică și arbuști și, de asemenea, contribuie la fixarea solului.

Plantarea arbuștilor se poate realiza pe marginea ravenelor prezente în partea de nord-est a Dealului Deniz Tepe însă activitatea trebuie să se realizeze în afara perioadelor de cuibărire și folosind specii de arbuști din flora Dealului Deniz Tepe. Se pot planta arbuști ce aparțin speciilor *Crataegus monogyna*, *Rosa canina*, *Prunus spinosa*, *Celtis glabrata*, *Pirus piraster*, *Carpinus orientalis*. Se va evita cu desăvârșire plantarea arbuștilor din specia *Ailanthus altissima*.

În timpul plantării arbuștilor se poate avea în vedere înlocuirea speciei *Ailanthus altissima*, specie ce nu prezintă importanță pentru păsările de interes conservativ, cu specii de arbuști autohtone menționate mai sus.

M6 Stabilirea și respectarea unui calendar al practicării pășunatului, cu respectarea perioadelor de dezvoltare a vegetației

Este necesară stabilirea unui calendar al practicării pășunatului în cadrul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe ținând cont de precizările din prezentul set de măsuri de conservare și ținând cont de necesitățile fermierilor din comunele Mihail Kogălniceanu și Mihai Bravu. Stabilirea calendarului practicării pășunatului se poate realiza în cadrul unei întâlniri între reprezentanții celor două primării, reprezentanții asociațiilor crescătorilor de animale și reprezentanții custozilor sitului Natura 2000 ROSPA0032. După stabilirea calendarului, acesta trebuie adus la cunoștință tuturor factorilor interesați și respectat.

Acest calendar are rolul de a asigura dezvoltarea în timpul perioadelor de vegetație a speciilor de floră de importanță pentru păsări, de a diminua impactul pe care pășunatul îl are asupra speciilor de păsări cuibăritoare pe sol și în arbuști și astfel de a crește atractivitatea habitatelor de pajiște pentru speciile de păsări de interes comunitar.

M7 Instaurarea unei zone interzise pășunatului pe versantul sud-estic, în jumătatea superioară a Dealului Deniz Tepe, în perioada 01 aprilie-01 iunie

În urma identificării unui cuib de șorecar mare (*Buteo rufinus*) pe versantul sud-estic al Dealului Deniz Tepe și în urma observării unei întreruperi bruște a clocirii ouălor s-a constatat necesară implementarea unei măsuri de conservare menită să asigure diminuarea impactului datorat prezenței turmelor de animale în zona acestuia. Astfel am considerat necesară instaurarea unei zone în care, pe perioada cuibăririi pentru șorecarul mare (01 aprilie – 01 iunie), și în perioada de dependență, să fie interzis accesul turmelor de animale. În urma implementării acestei măsuri se poate obține o creștere a efectivelor de șorecar mare (*Buteo rufinus*) și o îmbunătățire a stării de conservare a speciei în zona sitului și a pajiștilor.

M8 Folosirea unui număr limitat de câini ciobănești (2-3 câini per turmă, aceștia fiind dotați cu jujeu

Câinii însoțitori ai turmelor de animale domestice (ciobănești) pot reprezenta, în special în cazul speciilor de păsări cuibăritoare la nivelul solului, prădători nespecifici, deoarece pot distruge cuiburile și consuma ouăle sau puii. În vederea reducerii impactului acestor câini asupra speciilor de păsări cuibăritoare pe sol se recomandă reducerea numărului câinilor însoțitori pentru fiecare turmă la maximum doi sau trei câini. De asemenea, aceștia trebuie dotați cu jujeu, care reduce mobilitatea câinilor, permițând astfel păsărilor să se îndepărteze.

M9 Evitarea folosirii utilajelor agricole mecanizate în interiorul sitului în timpul perioadei de cuibărire și de creștere a puilor pentru speciile de interes comunitar (aprilie-iulie)

În cazul speciilor de păsări cuibăritoare pe sol în culturi, folosirea utilajelor agricole în timpul perioadei de cuibărire poate avea un impact negativ prin creșterea riscului de mortalitate în rândul acestora. Astfel se recomandă evitarea folosirii acestor utilaje în perioada 01 aprilie – 01 iulie, când activitatea este maximă în rândul speciilor de păsări cuibăritoare în culturile agricole.

M10 Este recomandat ca în timpul recoltatului (în special la plante păioase) să fie lăsată o fâșie de un metru nerecoltată pe toate laturile solei agricole ale unui fermier, pentru ca speciile de păsări ce cuibăresc în acest ecosistem să se poată refugia în timpul acestor lucrări

Este recomandat ca, în cazul în care amânarea strângerii recoltei nu reprezintă o alternativă, aceasta să se realizeze lăsând pe fiecare din laturile solei agricole o fâșie de un metru nerecoltată pentru ca speciile de păsări cuibăritoare pe sol în culturile agricole să se poată refugia. Această măsură poate fi anulată în cazul în care este implementată măsura M12.

M11 Interzicerea depozitării și încurajarea renunțării la folosirea de îngrășăminte, pesticide și alte substanțe periculoase atât în cadrul ariei protejate cât și în imediata vecinătate a acesteia

Folosirea de îngrășăminte și pesticide sintetice poate avea un impact negativ asupra avifaunei sitului prin acumularea de substanțe toxice în țesuturile animale, ducând astfel la scurtarea duratei de viață sau la reducerea capacității reproductive a păsărilor. Se recomandă încurajarea fermierilor din situl Natura 2000

ROSPA0032 Deniz Tepe să adopte alternativa tradițională, prin renunțarea treptată la fertilizanți și pesticidele sintetice.

În urma administrării fertilizanților și a pesticidelor, recipientele folosite la păstrarea acestora se vor elimina respectând prevederile HG 621/2005 privind gestionarea ambalajelor și deșeurilor de ambalaje cu modificările și completările ulterioare.

M12 Crearea unor perdele forestiere la limita parcelelor agricole

Perdelele forestiere la limita culturilor agricole duc la creșterea suprafeței habitatelor importante pentru cuibărire în cazul speciilor de păsări cuibăritoare în arbori, arbuști sau pe sol. În vederea creării unor perdele forestiere la limita culturilor agricole se recomandă folosirea speciilor de arbori și arbuști din flora spontană a sitului Natura 2000 ROSCI000067 Deniz Tepe. Astfel, pot fi folosite speciile de *Crataegus monogyna*, *Rosa canina*, *Prunus spinosa*, *Celtis glabrata*, *Pirus piraster*, *Carpinus orient* sau poate avea în vedere extinderea aliniamentelor se sălcioară (*Eleagnus angustifolia*) din sudul și sud-vestul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe.

Crearea perdelelor forestiere va avea ca urmare creșterea atractivității habitatelor pentru speciile de păsări cuibăritoare în sit.

M13 În ceea ce privește recoltarea rapiței precum și a cerealelor (grâu, orz etc.), care se desfășoară în luna iunie (perioadă de cuibărire pentru unele specii de păsări), se recomandă derularea unor campanii de informare a localnicilor cu privire la importanța speciilor de păsări cuibăritoare

Campaniile de informare a localnicilor, în special a proprietarilor de terenuri agricole din cadrul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe, vor avea ca scop creșterea gradului de conștientizare a acestora cu privire la importanța ecologică a speciilor de păsări cuibăritoare în culturile agricole. Aceste campanii de informare pot fi realizate în cadrul întâlnirilor reprezentanților celor două primării cu reprezentanții asociațiilor crescătorilor de animale și reprezentanții custozilor sitului.

M14 Marcarea liniilor de înaltă tensiune cu dispozitive de semnalizare vizuală din 50 în 50 de m (măsură ce trebuie realizată de către deținătorii liniilor electrice)

Întreaga lungime a liniilor electrice aeriene de înaltă tensiune din perimetrul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe va fi marcată folosind dispozitive de semnalizare vizuală pentru a reduce riscul de mortalitate cauzat de coliziunea speciilor de păsări cu liniile electrice aeriene.

M15 Prevederea fiecărui stâlp LEA cu priză de pământ pentru a elimina riscul de electrocutare (măsură ce trebuie realizată de către deținătorii liniilor electrice)

Riscul de electrocutare al păsărilor reprezintă o amenințare pentru speciile din cadrul sitului și pentru a reduce acest risc se recomandă ca fiecare stâlp de susținere a liniilor electrice aeriene să fie prevăzut cu priză de pământ. De asemenea, se recomandă ca stâlpii de susținere să fie prevăzuți cu dispozitive antiberze pentru a reduce riscul de mortalitate a acestora.

M16 Montarea suporturilor pentru cuiburile speciilor de păsări răpitoare diurne pe stâlpii de susținere a liniilor electrice aeriene de înaltă și medie tensiune (măsură ce trebuie realizată de către deținătorii liniilor electrice)

În vederea creșterii atractivității sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe pentru speciile de păsări, în special pentru cele răpitoare, se recomandă montarea, pe fiecare stâlp de susținere a liniilor electrice aeriene a suporturilor pentru cuiburi.

M17 Interzicerea accesului pe Dealul Deniz Tepe cu vehicule motorizate

În cadrul ariei naturale protejate ROSPA0032 Deniz Tepe au fost observate vehicule motorizate în zonele superioare ale dealului. Accesul acestor vehicule poate duce la degradarea pajiștilor, la fragmentarea habitatelor și la crearea zonelor de deranj pentru păsările cuibăritoare. În acest sens se recomandă interzicerea accesului vehiculelor în zonele superioare ale Dealului Deniz Tepe prin întreruperea continuității drumurilor de exploatare folosite la exploatarea de granit din zona de sud a Dealului Deniz Tepe.

M18 Montarea panourilor informative pe drumurile de acces în interiorul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe

În vederea creșterii gradului de conștientizare a localnicilor dar și a turiștilor cu privire la importanța sitului, se recomandă montarea pe toate drumurile de acces către sit a panourilor informative. Aceste panouri pot oferi informații cu privire la regimul de protecție al sitului, biodiversitatea din sit și la activitățile permise sau interzise în perimetrul acestuia.

M19 Derularea unor campanii de informare a localnicilor cu privire la importanța speciilor de păsări răpitoare în cadrul ecosistemelor naturale și antropice

În urma identificării mai multor păsări răpitoare moarte în interiorul sitului, se consideră necesară derularea campaniilor de informare a localnicilor cu privire la importanța speciilor de păsări răpitoare în cadrul ecosistemelor și agrosistemelor. Campaniile de informare pot aduce la cunoștința agricultorilor și localnicilor detalii cu privire la biologia și ecologia speciilor, regimul de protecție al acestora dar și eventualele sancțiuni prevăzute de lege în cazul practicării braconajului.

M20 Controlul prădătorilor nespecifici (câini hoinari, pisici) în zonele de cuibărire

În decursul investigațiilor din teren au fost observate mai multe animale ferale (câini și pisici) în interiorul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe. Atât câinii cât și pisicile pot reprezenta o amenințare la adresa speciilor de păsări cuibăritoare pe sol și nu numai, aceștia vânând atât pui cât și juvenili sau exemplare adulte. Se recomandă ca, în vederea reducerii impactului cauzat de prădătorii nespecifici să se încerce limitarea accesului acestora în interiorul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe și derularea unei campanii de informare a localnicilor cu privire la impactul animalelor de companie libere asupra faunei sălbatice.

M21 Identificarea noilor amenințări sau presiuni la adresa avifaunei și stabilirea soluțiilor astfel încât impactul negativ să fie redus sau evitat

În vederea creșterii atractivității habitatelor prezente în situl Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe pentru speciile de păsări, se recomandă realizarea vizitelor regulate în teren de către reprezentanții custozilor, în vederea identificării noilor amenințări la adresa speciilor de păsări. Vizitele în teren pot viza și evoluția factorilor cu impact negativ deja identificați la adresa speciilor de păsări (linii electrice aeriene, drumuri de acces, practicarea pășunatului, practicarea agriculturii, practicarea sporturilor extreme, etc.) sau punerea în practică a setului de măsuri de conservare prezentate în raportul de față.

Identificarea noilor amenințări la adresa speciilor de păsări reprezintă o etapă importantă în menținerea sau îmbunătățirea stării actuale de conservare și care conduce la desemnarea măsurilor de reducere a impactului sau a măsurilor compensatorii.

M22 Încetarea practicii de tăiere a plantațiilor de *Eleagnus angustifolia* situate în partea de nord-vest precum și sud-vest față de dealul Deniz Tepe.

În timpul vizitelor din teren realizate la sfârșitul programului de inventariere a speciilor de păsări din cadrul sitului Natura 2000 s-a constatat tăierea unor arbuști de sălciară (*Eleagnus angustifolia*) într-unul din cele două astfel de aliniamente. La momentul observației tăierile nu erau de amploare și doar unele exemplare au fost tăiate, nefiind înlăturate complet. Considerăm că tăierile efectuate reprezentau lucrări de igienizare. Se recomandă încetarea practicii de tăiere a acestor aliniamente în vederea permiterii stabilirii desigurului de arborete ce reprezintă habitat de cuibărire pentru unele specii de păsări de talie mică.

M23 Interzicerea instalării parcurilor eoliene în interiorul sitului Natura 2000 și în imediata apropiere a acestuia (minim 1 km)

Instalarea parcurilor eoliene poate avea un impact puternic asupra speciilor de păsări din cadrul sitului. Implementarea unui proiect de această natură poate avea ca și consecință reducerea habitatelor de hrănire și de cuibărire prin construirea platformelor turbinelor eoliene, a stației de transformare și a drumurilor de exploatare, precum și coliziunea păsărilor cu turbinele eoliene.

M24 Instalarea parcurilor eoliene în vecinătatea sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe (1 – 3 km) se va realiza doar după ce dezvoltatorul aduce suficiente argumente și implementează suficiente măsuri de management în vederea eliminării riscului de coliziune al păsărilor cu palele turbinelor sau cu turnul turbinei

Implementarea unui proiect ce vizează construirea unui parc eolian în vecinătatea sitului Natura 2000 ROSPA0032 poate avea ca și consecințe instalarea unor noi surse de impact negativ amintite la punctul anterior. Construirea unui parc eolian în imediata vecinătate a sitului Natura 2000 se va putea realiza doar aplicând cele mai bune practici la nivel internațional și implementând măsuri de reducere a impactului și măsuri de compensare. Astfel, la construirea unui parc eolian în vecinătatea sitului se vor lua în considerare măsuri de reducere a riscului de coliziune al păsărilor cu palele turbinelor eoliene, se va asigura continuitatea rutelor de migrație dar și alte măsuri specifice locației.

M25 Interzicerea înființării sau redeschiderii carierelor de piatră în interiorul sitului

Înființarea sau redeschiderea carierelor în perimetrul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe va avea ca și consecințe creșterea traficului pe drumurile de exploatare din cadrul sitului, distrugerea habitatelor de hrănire și de cuibărire ale speciilor de păsări cuibăritoare pe sol sau în arbuști în zonele de pajiște stâncoasă, crearea unor zone de alertă în jurul perimetrelor de exploatare și a drumurilor de acces și scăderea drastică a atractivității habitatelor din cadrul sitului pentru speciile de păsări. Aceste consecințe pot duce la diminuarea efectivelor populațiilor speciilor de păsări pentru care a fost desemnat sit Natura 2000 și la reducerea diversității specifice. Se recomandă evitarea înființării sau redeschiderii carierelor în perimetrul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe.

M26 Se recomandă pe cât posibil utilizarea drumurilor de exploatare din afara sitului, redirijarea circulației de pe drumurile de exploatare din interiorul sitului către cele paralele aflate la distanțe mici, dar situate în afara limitelor sitului

În vederea reducerii impactului pe care rețeaua de drumuri de exploatare îl are asupra populațiilor de păsări din cadrul sitului se recomandă folosirea pe cât posibil a drumurilor de exploatare ocolitoare, situate în exteriorul sitului. Redirijarea traficului pe drumurile de exploatare alternative se va realiza doar în cazul vehiculelor motorizate (autoturisme, utilaje agricole).

M27 Realizarea vizitelor regulate în teren a personalului calificat în vederea descurajării practicării braconajului și a colectării ouălor

În urma vizitelor de teren s-a constatat că, în special în timpul verii, braconajul reprezintă o amenințare la adresa speciilor de păsări din cadrul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe. În consecință, se recomandă realizarea vizitelor în teren de către reprezentanții custozilor în vederea descurajării acestor practici. În cazul semnalării faptelor de braconaj, reprezentanții custozilor vor sesiza autoritățile locale (Poliția, Garda de Mediu, etc.) urmând ca acestea să intervină și să stabilească prejudiciile și eventual contravențiile.

M28 Interzicerea incendiilor de vegetație uscată de pe terenurile agricole (miriștile) din interiorul și vecinătatea sitului, cu excepția cazurilor în care s-ar impune ca o măsură de carantină fitosanitară, pentru prevenirea răspândirii unor boli sau dăunători specifici, cu luarea în aceste cazuri a unor măsuri de protecție a speciilor de păsări

În timpul vizitelor din teren s-a constatat că la marginea culturilor agricole fermierii incendiază deliberat vegetația în vederea pregătirii terenului pentru următoarea însămânțare. Interzicerea incendierii vegetației se va face prin înștiințarea fermierilor din perimetrul sitului cu privire la prevederile legale ale acestei practici și prin încurajarea folosirii resturilor vegetale rămase în urma recoltei pentru compostare.

Tabel 15 Măsurile specifice de conservare a speciilor de păsări de interes conservativ din cadrul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe

Nr. Crt.	Specia (den. științifică)	Specia (den. populară)	Presiuni/Amenințări								Măsurile de conservare aplicabile
			Pășunatul	Exploatarea agricole	Parcuri eoliene	Coliziunea cu liniile electrice aeriene	Practicarea sporturilor extreme	Arderea vegetației	Redeschiderea carierelor	Alte activități umane	
1	<i>Accipiter brevipes</i>	Uliu cu picioare scurte	X	X	X	X	X	-	X	X	M1, M2, M4, M5, M6, M7, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M19, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28
2	<i>Aegypius monachus</i>	Vultur negru	-	-	X	X	-	-	-	-	M14, M23, M24
3	<i>Alauda arvensis</i>	Ciocârlie de câmp	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M27, M28
4	<i>Anthus campestris</i>	Fâsă de câmp	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M27, M28
5	<i>Aquila clanga</i>	Acvilă țipătoare mare	X	X	X	X	X	-	X	X	M14, M23, M24, M27;
6	<i>Aquila pomarina</i>	Acvilă țipătoare mică	X	X	X	X	X	-	X	X	M1, M2, M4, M6, M7, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M19, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27;
7	<i>Burhinus oedicnemus</i>	Pasărea ogorului	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
8	<i>Buteo rufinus</i>	Șorecar mare	X	X	X	X	X	-	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M19, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28;

Nr. Crt.	Specia (den. științifică)	Specia (den. populară)	Presiuni/Amenințări								Măsuri de conservare aplicabile
			Pășunatul	Exploatarea agricole	Parcuri eoliene	Coliziunea cu liniile electrice aeriene	Practicarea sporturilor extreme	Arderea vegetației	Redeschiderea carierelor	Alte activități umane	
9	<i>Calandrella brachydactyla</i>	Ciocârlie de stol	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M14, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
10	<i>Casmerodius albus (Egretta alba)</i>	Egretă mare	X	X	X	X	-	-	-	-	M1, M6, M11, M14, M21, M23, M24, M27;
11	<i>Ciconia ciconia</i>	Barză albă	X	X	X	X	-	-	-	-	M1, M6, M11, M14, M21, M23, M24, M27;
12	<i>Ciconia nigra</i>	Barză neagră	-	-	X	X	-	-	-	X	M14, M23, M24, M27;
13	<i>Circaetus gallicus</i>	Șerpar	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M6, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M19, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
14	<i>Circus aeruginosus</i>	Erete de stuf	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M6, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M19, M21, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
15	<i>Circus cyaneus</i>	Erete vânăt	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M6, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M19, M21, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
16	<i>Circus macrourus</i>	Erete alb	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M6, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M19, M21, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
17	<i>Circus pygargus</i>	Erete sur	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M6, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M19, M21, M23, M24, M25, M26, M27, M28;

Nr. Crt.	Specia (den. științifică)	Specia (den. populară)	Presiuni/Amenințări								Măsuri de conservare aplicabile
			Pășunatul	Exploatarea agricole	Parcuri eoliene	Coliziunea cu liniile electrice aeriene	Practicarea sporturilor extreme	Arderea vegetației	Redeschiderea carierelor	Alte activități umane	
18	<i>Coracias garrulus</i>	Dumbrăveancă	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M5, M6, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
19	<i>Coturnix coturnix</i>	Prepeliță	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M27, M28;
20	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Ciocănițoare de grădini	-	-	-	-	X	X	X	X	M5, M12, M17, M18, M22, M23, M25, M28;
21	<i>Emberiza calandra (Miliaria calandra)</i>	Presură sură	-	-	-	-	-	-	-	-	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M11, M12, M17, M18, M19, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M28;
22	<i>Emberiza hortulana</i>	Presură de grădină	-	-	-	-	-	-	-	-	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M11, M12, M17, M18, M19, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M28;
23	<i>Falco cherrug</i>	Șoim dunărean	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M11, M12, M14, M15, M16, M17, M18, M19, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
24	<i>Falco columbarius</i>	Șoim de iarnă	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M5, M6, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M19, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28;

Nr. Crt.	Specia (den. științifică)	Specia (den. populară)	Presiuni/Amenințări								Măsuri de conservare aplicabile
			Pășunatul	Exploatarea agricole	Parcuri eoliene	Coliziunea cu liniile electrice aeriene	Practicarea sporturilor extreme	Arderea vegetației	Redeschiderea carierelor	Alte activități umane	
25	<i>Falco peregrinus</i>	Șoim călător	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M5, M6, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
26	<i>Falco tinnunculus</i>	Vânturel roșu	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M11, M12, M14, M15, M16, M17, M18, M19, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
27	<i>Falco vespertinus</i>	Vânturel de seară	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M11, M12, M14, M15, M16, M17, M18, M19, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
28	<i>Ficedula parva</i>	Muscar mic	X	-	X	-	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M12, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M28;
29	<i>Galerida cristata</i>	Ciocârlan	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M27, M28
30	<i>Hieraetus pennatus (Aquila pennata)</i>	Acvilă mică	X	X	X	X	X	-	X	X	M1, M2, M4, M6, M7, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M19, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27;
31	<i>Hirundo rustica</i>	Rândunică de casă	X	-	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M5, M6, M11, M12, M14, M17, M18, M21, M22, M23, M24, M25, M28;

Nr. Crt.	Specia (den. științifică)	Specia (den. populară)	Presiuni/Amenințări								Măsuri de conservare aplicabile
			Pășunatul	Exploatarea agricole	Parcuri eoliene	Coliziunea cu liniile electrice aeriene	Practicarea sporturilor extreme	Arderea vegetației	Redeschiderea carierelor	Alte activități umane	
32	<i>Lanius collurio</i>	Sfrâncioc roșiatic	X	-	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M5, M6, M8, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M24, M25, M28;
33	<i>Lanius minor</i>	Sfrâncioc cu frunte neagră	X	-	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M5, M6, M8, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M24, M25, M28;
34	<i>Larus melanocephalus</i>	Pescăruș cu cap negru	-	-	X	X	-	-	-	X	M14, M23, M24, M27;
35	<i>Lullula arborea</i>	Ciocârlie de pădure	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M24, M25, M27, M28;
36	<i>Melanocorypha calandra</i>	Ciocârlie de bărăgan	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M27, M28
37	<i>Merops apiaster</i>	Prigorie	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M5, M6, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M21, M22, M23, M24, M25, M27, M28;
38	<i>Milvus migrans</i>	Gaie neagră	X	X	X	X	X	-	X	X	M14, M23, M24, M27;
39	<i>Motacilla alba</i>	Codobatură albă	X	X	X	-	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M27, M28;

Nr. Crt.	Specia (den. științifică)	Specia (den. populară)	Presiuni/Amenințări								Măsuri de conservare aplicabile
			Pășunatul	Exploatarea agricole	Parcuri eoliene	Coliziunea cu liniile electrice aeriene	Practicarea sporturilor extreme	Arderea vegetației	Redeschiderea carierelor	Alte activități umane	
40	<i>Motacilla flava</i>	Codobatură galbenă	X	X	X	-	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M27, M28;
41	<i>Oenanthe isabellina</i>	Pietrar răsăritean	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M28;
42	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Pietrar sur	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M28;
43	<i>Oenanthe pleschanka</i>	Pietrar negru	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M11, M12, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M28;
44	<i>Pelecanus crispus</i>	Pelican creț	-	-	X	X	-	-	-	X	M14, M23, M24, M27;
45	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Pelican comun	-	-	X	X	-	-	-	X	M14, M23, M24, M27;
46	<i>Pernis apivorus</i>	Viespar	-	-	X	X	-	-	-	X	M14, M23, M24, M27;
47	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Codroș de munte	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M28;
48	<i>Saxicola torquata</i>	Mărăcinar negru	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M28;

Nr. Crt.	Specia (den. științifică)	Specia (den. populară)	Presiuni/Amenințări								Măsuri de conservare aplicabile
			Pășunatul	Exploatări agricole	Parcuri eoliene	Coliziunea cu liniile electrice aeriene	Practicarea sporturilor extreme	Arderea vegetației	Redeschiderea carierelor	Alte activități umane	
49	<i>Upupa epops</i>	Pupăză	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M5, M6, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M25, M26, M28;
Specii de păsări menționate în Formularul standard Natura2000 dar neidentificate în teren											
50	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Caprimulgul	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M11, M12, M14, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
51	<i>Aquila heliaca</i>	Acvila de câmp	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M4, M5, M6, M7, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M19, M21, M22, M23, M24, M25, M27;
52	<i>Bubo bubo</i>	Buha	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M11, M12, M14, M15, M17, M18, M19, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28;
53	<i>Sturnus roseus</i>	Lăcustarul	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M4, M5, M6, M11, M12, M14, M15, M16, M17, M18, M21, M22, M23, M24, M25, M27, M28;
54	<i>Monticola saxatilis</i>	Mierla de piatră	X	X	X	X	X	X	X	X	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M7, M8, M11, M12, M17, M18, M20, M21, M22, M23, M24, M25, M27, M28.

3.1.3.2 IMPLEMENTAREA MĂSURILOR PRIVIND CONSERVAREA SPECIILOR DE FLORĂ, ASOCIAȚIILOR VEGETALE ȘI HABITATELOR PRIORITARE IDENTIFICATE ÎN CADRUL ROSCI0067 DENIZ TEPE

În vederea menținerii într-o stare favorabilă sau îmbunătățirii statutului de conservare (de la nefavorabil total neadecvat sau nefavorabil neadecvat la cel favorabil) a stâncăriilor, pajiștilor și tufărișurilor caracterizate de specia *Campanula romanica* Săvul., cele opt asociații vegetale și respectiv cele două habitate Natura 2000, pe de o parte, și în deplin acord atât cu legislația europeană și națională existentă cât și cu cerințele ecologice ale acestora (elementele vizate de proiect), pe de altă parte, se propun următorul set de măsuri pentru ROSCI0067 Deniz Tepe:

(M1) pășunatul rațional și tradițional în acord cu capacitatea de suport a pășunatului din cadrul pajiștilor;

datorită capacității de suport pentru pășunat, pe suprafața pajiștilor se vor întreține maxim 845 oi și capre de toate vârstele sau 155 bovine de toate vârstele pe o durată de maxim 200 zile de pășunat din prima decadă a lunii aprilie până la sfârșit de octombrie, în rest, peste iarnă din noiembrie până în martie, pajiștile trebuie să stea în repaus pentru refacere, altfel conservarea florei și vegetației vizate de proiect este pusă în pericol;

(M2) fertilizarea naturală a pajiștilor prin târlirea controlată cu animale

staționarea peste limită a animalelor în același loc, din lipsa porțiilor de târlire sau/și din neglijența de a le muta la momentul oportun, duce la o concentrare excesivă a dejecțiilor lângă cele două stâne, care devin adevărate focare de infecție pentru animale și oameni, distrugând în același timp și covorul ierbos. Astfel, se recomandă, târlirea tradițională normală, care se face cu oile/caprele și anume 4÷6 nopți pentru 1 oaie sau capră/1m²;

(M3) combaterea eroziunii de adâncime și alunecării solului produsă de scurgerea apelor pluviale care formează ogașe și ravene

după declanșarea eroziunii de adâncime și alunecării solului sunt necesare lucrări (antierozivii) imediate de intervenție pentru stăvilirea acestora, înainte ca situația să se agraveze și mai mult. Pe suprafețele în pantă unde au apărut șiroiuri (0,01÷0,05 m adâncime) și rigole (0,05÷0,5 m adâncime) se pot lua măsuri de nivelare cu mijloace semi-mecanizate (grape cu discuri, nivelatoare etc.), pregătirea patului germinativ și semănatul unui amestec de ierburi perene adecvat zonei (specii identificate în cadrul habitatelor 62C0* - Stepe ponto-sarmatice și 40C0* - Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice) pentru consolidarea corespunzătoare a covorului ierbos protector. Pe terenuri unde eroziunea de adâncime a ajuns la stadiu de ogaș sau ravenă, sunt necesare elaborarea unor lucrări mai ample, în prealabil pe baza unui studiu științific aprofundat care să respecte statutul de rezervație peisagistică aprobat legal;

(M4) controlul extinderii terenurilor arabile și al depozitării/abandonării ambalajelor de pesticide din vecinătate

pentru punerea în aplicare a măsurii privind controlului extinderii terenurilor arabile din vecinătatea ariei protejate și a depozitării ambalajelor de pesticide, se recomandă organizarea unor adunări/întâlniri cu reprezentanții asociațiilor agricole din zonă (Asociația Crescătorilor de Animale "Hagilarea" – Lăstuni și Asociația Crescătorilor de Animale și Albine "Pajiștea" – M. Bravu), de preferat în cadrul Primăriilor M. Kogălniceanu și/sau M. Bravu, având drept scop informarea cu privire la măsurile de agromediu;

(M5) relocarea adăpătoarelor pentru animale în afara limitelor ariei protejate

relocarea adăpătoarelor pentru animale în afara limitelor ariei protejate, chiar dacă două dintre cele trei au fost deja instalate. Păstrarea locațiilor prezente a acestor adăpătoare va genera aglomerarea animalelor pe o perioadă îndelungată și implică târlirea acestor suprafețe;

(M6) reconstrucția/refacerea covorului ierbos din locațiile celor două stâne și din lungul drumului de acces către stația de transformare electrică Zebil Nord

îmbunătățirea prin refacerea radicală (reînsămânțare) a covorului ierbos degradate (caracterizate de asociația vegetală *Onopordetum acanthii* Br.-Bl. et al. 1936) care constă în distrugerea vechiului covor vegetal prin deștelenire și înlocuirea acestuia cu altă vegetație caracteristică zonei (specii identificate în cadrul habitatelor 62C0* - Stepe ponto-sarmatice și 40C0* - Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice) prin însămânțarea unui amestec de plante perene sau anuale;

(M7) reglementarea/controlul activităților turistice

monitorizarea și restricționarea accesului, mai ales cu vehicule, în perioada aprilie-octombrie pentru evitarea deteriorării și fragmentării habitatelor existente;

(M8) interzicerea activităților de extracție a granitului

interzicerea activităților de extracție a granitului în scopul conservării asociațiilor vegetale *Botriochloëtum (Andropogonetum) ischaemi* (Kristiansen 1937) Pop 1977, *Festucetum callierii* Șerbanescu 1965 apud Dihoru (1969) 1970 și *Stipetum capillatae* (Hueck 1931) Krausch 1961, respectiv habitatului 62C0* - Stepe ponto-sarmatice;

(M9) controlul incendiilor de vegetație uscată de pe terenurile agricole (miriștile) din vecinătate

incendiile de vegetație uscată se vor aplica doar cu aprobarea autorităților de mediu (inclusiv locale) și doar în cazuri speciale, ca ultimă alternativă și sub un control riguros;

(M10) combaterea speciilor cu caracter invaziv

În absența lucrărilor anuale de curățiri, speciile (în special lemnoase) cu caracter invaziv se instalează treptat pe suprafața pajiștilor, mărindu-și gradul de acoperire de la un an la altul. Astfel, datorită limitărilor impuse de măsurile de agromediu, eliminarea speciilor *Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle, *Elaeagnus angustifolia* L., *Morus nigra* L. și *Robinia pseudoacacia* L. se va face doar manual pe toate suprafețele în care acestea se instalează și se dezvoltă, inclusiv scoaterea rădăcinilor din care se poate reinstala vegetația lemnoasă, mai ales la speciile cu drajonare puternică. Sunt excluse de la defrișare suprafețele în care se afirmă speciile de *Carpinus orientalis* Mill., *Celtis glabrata* Steven ex Planch., *Crataegus monogyna* Jacq., *Prunus spinosa* L., *Pyrus pyraster* (L.) Burgsd., *Rosa canina* L., *Sambucus nigra* L. și *Ulmus minor* Mill. De reținut, combaterea speciilor cu caracter invaziv se face pe baza unor studii și documentații în care se prevăd toate detaliile privind organizarea și efectuarea lucrărilor;

(M11) combaterea speciilor segetale și ruderales de pe întreaga suprafață a pajiștilor;

aparitia și înmulțirea speciilor ruderales și segetale în cadrul pajiștilor este favorizată de manifestarea în exces sau deficit a unor factori ecologici, precum și de gospodărirea necorespunzătoare a pajiștilor (neexecutarea lucrărilor de curățire, nefolosirea unei încărcături cu animale adecvate producției pajiștei, neschimbarea locurilor de odihnă și adăpost pentru animale). Majoritatea acestor specii fac parte din categoria plantelor fără valoare furajeră, care practic sunt neconsumate de animale sau prezintă un grad

ridicat de toxicitate. Astfel, se recomandă combaterea (individuală) buruienilor folosind sapa și/sau coasa, care necesită urmărirea atentă a compoziției botanice și intervenția operativă în momentul în care se constată că unele specii de buruieni încep să se instaleze și să domine în covorul ierbos al pajiștei investigate (*Carduus acanthoides* L., *Carduus thoermeri* Weinm., *Carthamus lanatus* L., *Cirsium arvense* (L.) Scop., *Xanthium spinosum* L. și *Xanthium strumarium* L.). Combaterea buruienilor se face pe baza unor studii și documentații în care se prevăd toate detaliile privind organizarea și efectuarea lucrărilor;

(M12) monitorizarea anuală a elementelor vizate de proiect până la avizarea favorabilă a Planului de management

pentru evidențierea tendințelor dinamicii atât populaționale ale speciei de *Campanula romanica* Săvul., cât și structurale ale asociațiilor vegetale/habitatelor Natura 2000, se recomandă supravegherea controlată (monitorizarea) anuală a acestor elemente de floră și vegetație până la avizarea favorabilă a Planului de management. Planul de monitorizare se va stabili de către o echipă de specialiști, iar monitorizarea va fi realizată de către o echipă de personal calificat sau persoane instruite în prealabil;

(M13) avizarea necondiționată a tuturor proiectelor/activităților care sunt susceptibile de a genera impact negativ asupra florei și vegetației

avizarea proiectelor/activităților care sunt susceptibile de a genera impact negativ asupra florei și vegetației se va face necondiționat prin consultarea specialiștilor în domeniu.

3.2 EVALUARE CULTURALĂ

3.2.1 VALORI ȘI OPORTUNITĂȚI

Regiunea Dobrogea este caracterizată de o istorie bogată și de o mare diversitate istorică și culturală. Multe popoare și civilizații s-au stabilit sau au trecut prin aceste locuri; săpăturile arheologice au dovedit locuiri din perioadele neolitică și geto-dacică, ruine ale cetăților romane sau genoveze, vestigii turcești. Dobrogea este cea mai cosmopolită regiune a țării din punct de vedere etnic: turci, macedo-români, unguri, tătari, italieni, ruși, lipoveni, rromi, ucraineni, greci, armeni, evrei, germani și bulgari, trăiesc pașnic împreună aici și păstrează tradițiile lor specifice.

Multe din aceste comunități încă poartă costumele tradiționale la ocazii speciale cum ar fi vacanțele, spectacole folclorice, festivaluri și parade. Formele tradiționale de muzică și bucătărie sunt de asemenea practicate încă. Formele tradiționale de construcție și arhitectură sunt de asemenea păstrate.

Conservarea valorilor istorice, spirituale și culturale a fost salvată de la dispariția sigură de prezența numeroaselor mănăstiri și a bisericilor creștine sau a altor locuri sfinte, constituind atributul cheie în conservarea unor obiceiuri tradiționale locale.

De o importanță specială pentru sit sunt de asemenea cunoștințele tradiționale despre agricultura ecologică și recoltarea și folosirea produselor naturale.

3.2.2 AMENINȚĂRI ȘI PROBLEME

Există îngrijorarea că multe tradiții și obiceiuri locale sunt în declin și produsele tradiționale pe cale de dispariție. Unul dintre motive ar fi acela că mulți tineri părăsesc zona pentru a căuta condiții economice mai

bune în altă parte și din această cauză cunoștințele și meșteșugurile tradiționale nu se transmit generațiilor viitoare.

Este o provocare pentru sit să încurajeze și să sprijine tradițiile locale și în același timp să încurajeze și să inițieze dezvoltarea economiei locale și apariția unor noi oportunități de angajare. Disponibilitatea de tehnologii moderne și mai eficiente, terenuri de construcție și tehnici de management al resurselor și materialelor, toate fac ca obiceiurile tradiționale să se erodeze și să afecteze peisajul zonei.

Nu este posibil să se păstreze comunitățile așa cum erau acum 50 de ani, dar este important ca oamenii să fie convinși că păstrarea obiceiurilor și meseriilor tradiționale și stilul arhitectonic local oferă posibilitatea localnicilor să beneficieze de noile oportunități datorate agriculturii ecologice, pieței de produse naturale și a eco și agroturismului.

3.2.3 STRATEGIE DE MANAGEMENT

Custozii Sitului Natura 2000 Deniz Tepe trebuie să identifice și să încurajeze și acolo unde este posibil să susțină, obiceiurile tradiționale care pot contribui la protejarea sitului, să continue folosirea resurselor naturale durabile, să păstreze peisajul cultural tradițional, să ajute la dezvoltarea întreprinderilor noi favorabile mediului și să promoveze zona ca destinație turistică.

3.3 EVALUAREA ACTIVITĂȚILOR RECREATIVE ȘI TURISMULUI

3.3.1 VALORI ȘI OPORTUNITĂȚI

Numărul activităților turistice din Situl Natura 2000 Deniz Tepe este încă scăzut. Principalele valori ale zonei în ceea ce privește turismul sunt următoarele:

Zona oferă un contrast atractiv în ceea ce privește relieful, peisajul, vegetația și sălbăticia, câmpiile aride întinse. De aceea ele reprezintă atracții unice și diferite oferind posibilitatea de a vedea stânci și panorame deosebite asupra peisajului înconjurător.

Pentru iubitorii eco-turismului, situl oferă de asemenea oportunități locale unice, asigurând vizitatorilor interesați șansa de a observa speciile de păsări și de a vedea plante endemice rare.

Stilurile tradiționale de viață și culturile locale diverse ale comunităților din jurul sitului oferă oportunități pentru turismul agrocultural și cresc șansele comunităților locale de a beneficia direct de o creștere a numărului de vizitatori în sit.

3.3.2 AMENINȚĂRI ȘI PROBLEME

Dezvoltarea turismului are ca efect și creșterea riscului unui comportament iresponsabil, ce duce la deteriorarea zonei:

- a) Prezența locurilor de campare și de picnic crește semnificativ riscul de izbucnire a incendiilor;
- b) Vizitatorii care campează și organizează picnicuri în sit pot provoca tasări ale terenului și poluări ale cursurilor de apă cu gunoi și deșeuri;
- c) Vizitatorii pot produce pagube în mod voit ecosistemelor culegând plante, crengi pentru foc, sau omorând specii nepopulare cum sunt șerpii;

- d) Folosirea vehiculelor în afara drumurilor publice în sit poate provoca pagube și perturbări și poate să afecteze vizitatorii pedestri;
- e) Practicarea sporturilor extreme (parapanta)
- f) Gunoiul este deja o problemă majoră de-a lungul drumurilor publice, această problemă fiind pe cale de a se înrăutăți pe măsură ce numărul vizitatorilor crește, în cazul în care nu se vor lua măsuri ferme și nu se vor impune regulamente și măsuri educative.

Există un număr de alte cauze ce constituie limite în practicarea turismului responsabil în zonă și implică în aducerea de noi beneficii pentru comunitățile locale prin practicarea diverselor forme ale ecoturismului :

- a) Infrastructura turistică în comunități este ca și inexistentă și nu există resursele financiare necesare pentru investițiile necesare acestora;
- b) Comunitățile locale nu au încredere în posibilele beneficii pe care turismul le poate aduce în zonă.
- c) Odată cu trecerea timpului produsele tradiționale reprezentative pentru turismul local își pierd din importanță în percepția comunităților din jur.

3.3.3 STRATEGIE DE MANAGEMENT

Custozii Sitului Natura 2000 Deniz Tepe vor promova turismul științific și peisagistic, importanța biodiversității la nivel local, regional și național dar și valoarea de patrimoniu natural comunitar. Astfel, se vor promova obiectivele de interes natural, turistic, istoric, rural și de agrement, altfel încât vizitatorii pot avea o perspectivă a acestei zone, vor încuraja dezvoltarea serviciilor și amenajărilor turistice de către comunitatea locală, vor susține dezvoltarea economică în zonele limitrofe sitului în limita capacității de suport a ecosistemelor naturale, vor contribui la crearea unei imagini reale asupra importanței serviciilor de mediu aduse de biodiversitatea din perimetrul sitului, a unei conștientizări în rândul vizitatorilor asupra acestui aspect.

Vor fi vizate 3 grupuri țintă de vizitatori: turiștii români și străini care vizitează Delta Dunării care pot fi încurajați să adauge excursiei lor una sau două zile în care pot vizita zona Deniz Tepe, turiștii români și străini interesați în mod special de natură și biodiversitate, localnici în căutare de oportunități de excursii recreative în week-end și în vacanțe.

Principalele tipuri de oportunități de recreere pe care situl intenționează să le ofere și să le promoveze sunt următoarele: drumețiile în natură pentru a observa păsări, flora, faună iar turismul de cercetare specializat va fi de asemenea permis dacă metodele sunt adecvate și dacă obiectivele sunt conforme cu cele din planul de management, vizitele educaționale (a se vedea următorul capitol despre educație și conștientizare publică).

Pentru a avea garanția că programele de turism se dezvoltă viabil și durabil vor fi necesare studii ulterioare și planificări.

3.4 EVALUARE PENTRU EDUCAȚIE ȘI CONȘTIENTIZARE PUBLICĂ

3.4.1 VALORI ȘI OPORTUNITĂȚI

Pe raza comunelor limitrofe Sitului Natura 2000 Deniz Tepe există școli de nivel primar și gimnazial. Aceste școli sunt receptive la ideea dezvoltării unui parteneriat cu custozii ariei protejate, fie pentru că au beneficiat deja de acest parteneriat în utilizarea ariei protejate ca laborator natural de studii, fie că sunt

conștiente de necesitatea educației ecologice în școli iar această zonă, prin diversitatea sa specifică poate fi cel mai apropiat și cunoscut perimetru natural sau seminatural de studiu. Multe din aceste școli au avut deja activități de colaborare cu custozii sitului.

Unii dintre operatorii turistici din Tulcea și din alte regiuni ale țării sunt conștienți de potențialul turistic pe care îl deține situl și există deja proiecte care îl includ în programe și pachete turistice ce conexează bogăția biodiversității stepice cu cea a Deltei Dunării, a turismului religios practicat la mănăstirile din Dobrogea și Moldova, a turismului estival practicat la Marea Neagră.

3.4.2 AMENINȚĂRI ȘI PROBLEME

Biodiversitatea din sit și importanța acesteia la nivel local, regional sau internațional nu sunt cunoscute în totalitate în rândul iubitorilor de natură și drumeții deoarece încă nu există un pachet complet publicitar, hărți, broșuri, pliante, disponibil în cadrul unui Centru de Informare .

Mulți dintre localnici nu au încă o imagine clară despre activitățile și obiectivele ariei protejate și de oportunitățile acestuia. Există o nevoie reală de a convinge localnicii de beneficiile adoptării unei abordări integrate a agriculturii, turismului, conservării moștenirilor culturale și conservării. Deși există o conștientizare a potențialului sitului ca destinație turistică suplimentară, aceasta rămâne totuși limitată. Succesul programelor turistice propuse va depinde de crearea unei imagini mai bune.

3.4.3 STRATEGIE DE MANAGEMENT

Beneficiile conștientizării publice sunt: folosirea durabilă a resurselor, conservarea biodiversității, și creșterea numărului de turiști în zonă. Programele de conștientizare publică ar trebui să conducă la o mai bună cunoaștere a valorilor biodiversității din zonă și a celor etno-culturale, istorice, traditionale meșteșugărești din vecinătatea sitului, astfel încât comunitățile locale să poată aprecia ca benefică de existența acestuia și fiecare din următoarele grupuri țintă să devină „ ambasadori “ ai ariei protejate: localnici, proprietari, fermieri și crescători de animale, copii, elevi, studenți, profesori, vizitatori, agenții de călătorie locale, sponsori, ONG-uri

Programul de conștientizare publică ar trebui să se concentreze pe păstrarea unicității peisajului, nevoia de protejare și conservare a biodiversității, nevoia de a respecta regulamentul sitului și de comportament responsabil pe durata vizitării acestuia, beneficiile practicării turismului ecologic responsabil, nevoia și beneficiile eco-dezvoltării pe termen lung în zonă, importanța implicării comunităților locale în planificarea și administrarea zonei, celebrarea, promovarea și respectarea culturii regiunii, a tradițiilor și a produselor tradiționale.

3.5 EVALUAREA MANAGEMENTULUI SITULUI

3.5.1 VALORI ȘI OPORTUNITĂȚI

Asociația Eco-Pontica și Societatea Ornitologică Română au preluat, în 2010, custodia asupra sitului Natura 2000 ROSPA0032, ROSCI0067 Deniz Tepe și a ariei naturale protejată de interes național Dealul Deniz Tepe (cod IV.70). Până în acel moment nu au fost derulate activități în scopul menținerii și conservării

biodiversitatii, existand doar Planul de actiune pentru exercitarea custodiei asupra sitului, care contine informatii generale despre sit (cadrul natural, habitate, vegetatie, specii amenintate), factorii cu potential impact negativ asupra ROSPA0032, ROSCI0067 Deniz Tepe si a ariei naturale protejata de interes national Dealul Deniz Tepe (cod IV.70) si actiuni care se impun. Ca urmare, informatiile privind cadrul fizico-geografic – acoperirea cu harti satelit (geologie, geomorfologie, soluri, clima, ape), mediul biologic (flora, fauna, peisaj, relatii si procese ecologice), aspecte socio-economice (dreptul de folosinta al terenurilor, factori interesati) si aspecte culturale (comunitate locala, activitati traditionale) erau insuficiente pentru un management conservativ eficient al sitului.

În 2012 a fost demarat proiectul “Elaborarea Planului de Management Integrat al sitului Natura 2000 ROSPA0032, ROSCI0067 Deniz Tepe si al ariei naturale protejate de interes national Dealul Deniz Tepe (cod IV.70) si imbunatatirea gradului de constientizare publica privind importanta conservarii biodiversitatii.” finanțat prin Programul Operațional Sectorial de Mediu. Prin activitățile desfășurate prin acest proiect se vor adopta o serie de masuri de management care pe termen lung vor duce la un management corespunzător al ariilor protejate și, implicit, stoparea degradării biodiversității și a resurselor naturale concomitent cu si creșterea gradului de conștientizare în ceea ce privește protecția mediului și comportamentul prietenos pentru mediu.

S-au achizitionat astfel echipamentele necesare realizarii unei baze de date geo-spațială (calculator, soft GIS, harti spectrale si satelitare) si implicit intaririi capacitatii custodelui de gestionare a ariei protejate. Ele servesc in viitor la continua întreținere și reactualizare a bazei de date geo-spatiale cu adăugarea de noi straturi de informații și la realizarea de diferite hărți tematice conform necesităților specifice din momentul respectiv.

Prin aprobarea Planului de management se va asigura un cadru legal managerial, fundamentat științific, de administrare a biodiversității din sit și vecinătatea sa și se va proceda, conform programelor din cadrul acestuia, la dezvoltarea unor parteneriate sau acorduri pe termen lung cu proprietarii sau administratorii de teren din sit și din vecinătate pentru atingerea obiectivelor prevăzute a se realiza prin cele 6 programe de lucru din Planul Operațional de Management. Este foarte importantă colaborarea cu proprietarii sau administratorii de teren din vecinătatea ariei protejate pentru desfășurarea în vecinătatea sa de activități prietenoase mediului, prin metode și tehnologii de lucru care să nu afecteze negativ dinamica asociațiilor vegetale sau dispersia populațională a componentei faunistice din sit și vecinătate.

3.5.2 AMENINȚĂRI ȘI PROBLEME

Personalul administrativ al ariei protejate este sub-dimensionat, fiind nevoie de personal calificat corespunzător pentru a face față problemelor specifice sitului. Salariile mici și întrederea de oportunități limitate în vederea avansării afectează de asemenea recrutarea de personal și păstrarea acestuia. Astfel, în eventualitatea cooptării de personal nou, acesta va avea nevoie de îmbunătățirea cunoștințelor necesare îndeplinirii sarcinilor specifice. Ca urmare, întărirea capacității administrative este un obiectiv permanent al custozilor sitului.

O preocuparea majoră a custozilor este durabilitatea activităților curente desfășurate și susținute în parte prin proiectul POS Mediu. Creșterea turismului ar putea aduce anumite venituri comunităților locale dar acestea nu cunosc cum se practică un turism responsabil și nici nu au încredere că această activitate poate deveni o alternativă de dezvoltare locală pe termen lung. Este necesară intensificarea eforturilor custozilor pentru a asigura o dezvoltare durabilă a resurselor rurale pentru comunitățile locale prin conștientizarea acestora asupra potențialului extraordinar pe care îl dețin în ceea ce privește valorificarea componentelor peisagistice din sit și a celei etno-culturale și meșteșugărești din vecinătate.

3.5.3 STRATEGIE DE MANAGEMENT

Custozii trebuie să întocmească un buget detaliat pentru implementarea planului de management și o strategie clară pentru găsirea resurselor necesare pentru un management eficient. Ei trebuie să aibă în vedere în mod special surse viitoare de finanțare din partea Uniunii Europene. În acest scop, custozii vor elabora noi proiecte pentru obținerea de fonduri externe care să susțină asigurarea statutului de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar. Astfel, se va încerca atragerea de fonduri pentru proiecte care are ca obiective principale îmbunătățirea infrastructurii turistice și realizarea unor lucrări de reconstrucție ecologică cauzate de activitățile antropice desfășurate înainte de luarea în custodie a sitului. De asemenea, este necesară elaborarea și implementarea unor proiecte care să pună în valoare rezultatele studiilor efectuate.

Custozii trebuie să dezvolte parteneriate cu comunitățile locale și cu utilizatorii resurselor și să-i implice îndeaproape pe aceștia și pe alți proprietari în administrare și luarea deciziilor. Implementarea cu succes a managementului va depinde de această colaborare. În același timp, ei vor trebui să aibă o abordare fermă dar corectă în aplicarea legilor în vigoare și a regulamentelor privind protecția speciilor, habitatelor și ecosistemelor, și să se opună deteriorării crescânde și degradării rezultate din turism și exploatarea resurselor.

Impactul efectiv al acțiunilor menționate în acest plan de management trebuie monitorizate cu grijă și măsurate, pentru a demonstra beneficiile managementului calificat și a iniția adaptarea activităților de management planificat în condițiile noilor amenințări sau acolo unde nu vor fi atinse obiectivele propuse.

4 SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT

4.1 SCOPUL PLANULUI DE MANAGEMENT

Scopul Planului de Management Integrat al sitului Natura 2000 ROSPA0032, ROSCI0067 Deniz Tepe și al ariei naturale protejate de interes național Dealul Deniz Tepe (cod IV.70) este **asigurarea și menținerea unui statut de conservare favorabil al speciilor de floră, faună și habitate de interes comunitar, în condițiile promovării dezvoltării durabile.**

4.2 PROGRAME, SUB-PROGRAME ȘI OBIECTIVE

Având în vedere complexitatea sitului atât din punct de vedere al atributelor definitorii pentru conservarea naturii, a resurselor naturale existente, precum și din punct de vedere al satisfacerii necesităților sistemului socio-uman în contextul dezvoltării durabile a zonei Luncii Buzăului, prin prezentul Plan de Management au fost formulate 6 programe principale, fiecare având câte un obiectiv general distinct. Fiecare dintre aceste programe este împărțit în sub-programe cu obiective specifice, după cum urmează:

Tabel 16 Viziune de ansamblu asupra temelor și a obiectivelor Planului Integrat de Management

Programe	Obiective generale	Subprograme	Obiective specifice
I. MANAGEMENTUL BIODIVERSITĂȚII	O1 Asigurarea stării favorabile de conservare pentru speciile de floră, faună și habitate de interes comunitar din cadrul sitului și din vecinătatea sa.	1.1 Date management	O 1.1 Dezvoltarea și gestionarea bazei de date operaționale privind biodiversitatea sitului
		1.2 Cercetare, studii	O 1.2 Evaluarea stării de conservare a biodiversității sitului și a funcționării ecosistemelor
		1.3 Monitorizare	O 1.3 Elaborarea și implementarea unui sistem de monitorizare pentru evaluarea schimbărilor parametrilor de stare la nivelul speciilor cheie, al habitatelor și ecosistemelor.
		1.4 Măsuri de conservare specifice	O 1.4 Îmbunătățirea stării de conservare a speciilor de floră și faună precum și a habitatelor de interes comunitar .
		1.5 Conștientizare și educație ecologică	O 1.5 Creșterea gradului de conștientizare cu privire la importanța sitului în rândurile factorilor interesați, localnicilor și turiștilorși promovarea educației ecologice.
II. FOLOSIREA TERENURILOR ȘI GESTIONAREA RESURSELOR NATURALE	O2 Păstrarea și încurajarea folosirii resurselor naturale durabile compatibile cu obiective de conservare ale sitului.	2.1 Folosirea durabilă a resurselor din cadrul sitului	O 2.1 Introducerea și menținerea practicilor legate de exploatarea în limita capacității de suport a pășunilor
		2.2 Agricultură durabilă în sit	O 2.2 Încurajarea agriculturii ecologice și durabile pentru conservarea biodiversității și a peisajului sitului și promovarea, în rândurile localnicilor, a

			produselor agroalimentare ecologice .
		2.3 Controlul și regularizarea dezvoltării industriale și urbane	O 2.3 Asigurarea compatibilității dezvoltării urbane și rurale cu obiectivele de conservare a biodiversității și a peisajului din cadrul sitului
III. TURISM ȘI RECREERE	O3 Crearea unei serii de oportunități de turism responsabil care să susțină comunitățile locale.	3.1 Infrastructură turism	O3.1 Crearea de facilități necesare pentru practicarea unui turism responsabil în concordanță cu obiectivele de conservare ale sitului
		3.2 Servicii de turism	O 3.2 Crearea unei serii de oportunități de recreere și servicii asociate pentru vizitatorii sitului și a comunităților înconjurătoare
		3.3 Promovarea oportunităților de turism și recreere	O3.3 Creșterea numărului de vizitatori și în comunitățile locale
IV. MANAGEMENT ADMINISTRATIV	O4 Asigurarea unui management eficient al sitului prin susținerea unei structuri funcționale de management pe durata de implementare a Planului Integrat de Management și optimizarea resurselor pentru implementarea a acestuia.	4.1 Finanțări	O 4.1 Asigurarea bugetului necesar pentru implementarea planului de management integrat
		4.2 Personal	O 4.2 Asigurarea unui nivel adecvat de pregătire a personalului implicat în gestionarea custodiei sitului.
		4.3 Cooperare și colaborare	O 4.3 Cooptarea partenerilor relevanți pentru implementarea cu succes a Planului de Management Integrat
		4.4 Exercițarea eficientă a atribuțiilor custodelui	O 4.4 Îmbunătățirea activităților custodelui în vederea eficientizării managementului conservățional al sitului

4.3 PLANUL DE ACTIVITĂȚI PENTRU IMPLEMENTAREA OBIECTIVELOR STRATEGICE ALE PLANULUI DE MANAGEMENT INTEGRAT

În următoarele tabele sunt prezentate planurile de acțiune detaliate pe următorii 5 ani în vederea implementării obiectivelor strategice definite în cadrul 6 programe principale și sub-programele.

Prioritatea asociată fiecărei acțiuni a fost estimată pe baza urgenței necesității aplicării măsurii respective și a existenței fondurilor necesare. Astfel, **1 = prioritate maximă** - acțiuni ce vor fi realizate de custode indiferent de existența fondurilor suplimentare, **2 = prioritate normală**, acțiuni necesare care necesită fonduri suplimentare pe care custodele le poate asigura pe baza angajamentelor anuale, **3 = prioritate scăzută** – acțiuni necesare dar care presupun un efort integrat al mai multor autorități pentru implementare și sunt condiționate de obținerea fondurilor suplimentare.

Program 1: MANAGEMENTUL BIODIVERSITĂȚII

Program 1:		MANAGEMENTUL ȘI MONITORIZAREA BIODIVERSITĂȚII											
Scop		<i>O1 - Asigurarea stării favorabile de conservare pentru speciile de floră, faună și habitate de interes comunitar din cadrul sitului și din vecinătatea sa.</i>											
Sub-programul 1.1:		DATE MANAGEMENT											
Obiectiv		O1.1 Dezvoltarea și administrarea bazei de date operaționale a biodiversității sitului											
Activitate	Indicator	Prioritate	Anul I		Anul II		Anul III		Anul IV		Anul V		Responsabil cu implementarea
			I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	
1.1.1 Actualizarea anuală a bazei de date cu hărțile GIS	hărți GIS sunt actualizate	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Specialist IT
1.1.2 Imbunătățirea mecanismelor de colectare , stocare și prelucrare a informațiilor în baza de date GIS	baza de date	1	☒	☒									Specialist IT Biolog
1.1.4. Actualizarea bazei de date cu rezultate obținute din teren prin monitorizarea biodiversității sau cu date obținute din alte surse.	date publicate incluse în baza de date date din rapoartele de monitorizare incluse în baza de date	2		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Specialist IT Biolog
Sub-programul 1.2:		CERCETARE, STUDII											
Obiectiv		O1.2 Evaluarea stării de conservare a biodiversității sitului și a funcționării ecosistemelor											
1.2.1. Colectarea datelor suplimentare privind distribuția și ecologia speciilor floristice importante din punct de vedere științific.	studiu	2				☒	☒						Biolog voluntari, ONG-uri
1.2.2. Colectarea datelor suplimentare privind distribuția și ecologia speciilor faunistice importante din punct de vedere științific.	studiu	2						☒	☒				Biolog voluntari, ONG-uri
1.2.3. Colectarea datelor suplimentare privind distribuția și ecologia habitatelor de interes comunitar importante din punct de vedere științific	studiu			☒	☒								Biolog voluntari, ONG-uri
1.2.4 Organizarea de programe de	cursuri de instruire	3		☒		☒		☒		☒		☒	Biolog

instruire pentru studenți în cadrul activităților în teren.														Universități
1.2.5. Studii asupra răspândirii și a impactului pe care îl au speciile invazive.	număr de studii și măsurile luate	1		☒	☒									Biolog universități, institute de specialitate, voluntari, ONG-uri
Sub-programul 1.3:		MONITORIZARE												
Obiectiv		<i>O1.3 Elaborarea și implementarea unui sistem de monitorizare pentru evaluarea schimbărilor parametrilor de stare la nivelul speciilor cheie, al habitatelor și ecosistemelor.</i>												
1.3.1. Perfecționarea și prezentarea sistemelor de monitorizare acceptate la nivel național și achiziționarea de echipamente de monitoring prin proiecte	protocoale de monitorizare; contracte de achiziție echipamente	1		☒	☒									Biolog voluntari, universități, instituții specializate
1.3.2. Culegerea datelor legate de distribuția speciilor prioritare prin aplicarea protocoalelor de monitorizare stabilite în planuri, programe sau proiecte de monitorizare	numar protocoale de monitorizare; rapoarte monitorizare	1		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Biolog voluntari, universități, instituții specializate
1.3.3. Monitorizarea anuală a speciilor de floră, faună și habitate de interes comunitar.	rapoarte monitorizare	2		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Biolog voluntari, universități, instituții specializate
1.3.4. Prelucrarea datelor de monitorizare pentru propunerea de măsuri de management	hărți, grafice, planuri de lucru anuale, adaptări plan de management	1			☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Biolog voluntari, universități, instituții specializate
1.3.5. Elaborarea unui sistem de monitorizare a factorilor abiotici pentru determinarea efectelor asupra schimbărilor climatice și adoptarea măsurilor de management corespunzătoare	Sistemul de monitorizare al factorilor abiotici este aplicabil	2		☒	☒	☒	☒							Biolog Specialist TI voluntari, universități, instituții specializate, ONG-uri
Sub-programul 1.4:		MĂSURI DE CONSERVARE SPECIFICE												
Obiectiv		<i>O1.4 Îmbunătățirea stării de conservare a speciilor de floră și faună precum și a habitatelor de interes comunitar</i>												
1.4.1 Crearea unor perdele forestiere la limita parcelelor agricole.	număr de arbori plantați	3			☒	☒	☒	☒	☒	☒				Custode, voluntari, ONG-uri

1.4.2. Marcarea liniilor de înaltă tensiune din perimetrul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe cu dispozitive de semnalizare vizuală din 50 în 50 de m, prevederea fiecărui stâlp LEA cu priză de pământ pentru a elimina riscul de electrocutare și montarea suporturilor pentru cuiburile speciilor de păsări răpitoare diurne.	Numar linii de inalta tensiune marcate Numar suporturi montate	1			☒	☒	☒	☒					Custode, reprezentanți autorităților de mediu,
1.4.3. Reglementarea și controlul accesului în zonele superioare ale Dealului Deniz Tepe cu vehicule motorizate prin întreruperea continuității drumurilor de exploatare folosite la exploatarea de granit din zona de sud a dealului.	acces interzis cu vehicule motorizate	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒					Custode, reprezentanți ai primariilor, autorităților de mediu
1.4.4. Reglementarea și controlul practicii de tăiere a plantațiilor de <i>Eleagnus angustifolia</i> situate în partea de nord-vest precum și sud-vest față de dealul Deniz Tepe.	tăiere controlată	3	☒	☒									custode
1.4.5. Reglementarea și controlul instalării parcurilor eoliene în interiorul sitului Natura 2000 și în imediata apropiere a acestuia în vederea eliminării riscului de coliziune al păsărilor cu palele turbinelor	Numar întâlniri organizate Instalare parcuri eoliene reglementată	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒			Custode, reprezentanți ai primariilor, autorităților de mediu, ONG-urilor
1.4.6 Realizarea vizitelor regulate în teren a personalului calificat în vederea descurajării practicării braconajului și a	Numar vizite in teren	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	custode

colectării ouălor														
1.4.18 Identificarea noilor amenințări sau presiuni la adresa avifaunei și stabilirea soluțiilor astfel încât impactul negativ să fie redus sau evitat	Numar vizite in teren	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	custode
Sub-programul 1.5:		CONȘTIENȚIZARE ȘI EDUCAȚIE ECOLOGICĂ												
Obiectiv		<i>O 1.5 Creșterea gradului de conștientizare cu privire la importanța sitului în rândurile factorilor interesați, localnicilor și turiștilorși promovarea educației ecologice.</i>												
1.5.1 Derularea unor campanii de informare a proprietarilor de terenuri agricole cu privire la importanța speciilor de păsări cuibăritoare.	Număr întâlniri organizate Proprietari de terenuri agricole informati	2			☒	☒								Custode, reprezentanți ai primariilor și asociațiilor de fermieri.
1.5.2 Montarea panourilor informative pe drumurile de acces în interiorul sitului Natura 2000 ROSPA0032 Deniz Tepe	Număr panouri montate	2	☒	☒	☒	☒								Custode, voluntari
1.5.3 Derularea unor campanii de informare a localnicilor cu privire la importanța speciilor de păsări răpitoare în cadrul ecosistemelor naturale și antropice	Număr localnici informati	2	☒	☒	☒	☒								Custode, reprezentanți ai primariilor și asociațiilor de fermieri.
1.5.4 Derularea unei campanii de informare a localnicilor cu privire la impactul animalelor de companie libere asupra faunei sălbatice.	Număr localnici informati	3			☒	☒								Custode, voluntari, ONGuri
1.5.5 Realizarea unor prezentări tematice	Număr prezentări realizate	3					☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode, voluntari, ONGuri

în școli														
1.5.6 Identificarea și marcarea în teren a unor trasee educaționale	Număr trasee marcate	3						☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode, voluntari, ONGuri
1.5.7 Organizare vizite educative pentru elevii din școlile din zonă.	Număr vizite organizate	3						☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode, voluntari, ONGuri
1.5.8. Actualizarea permanentă a paginii WEB a sitului	pagina web operațională număr de actualizări pagină web	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Specialist TI
1.5.9. Realizarea și distribuția unor materiale informative și ghiduri de bune practici în vederea sprijinirii măsurilor de conservare	Număr materiale informative și ghiduri de bune practici realizate	3					☒	☒						Custode, voluntari

Program 2: FOLOSIREA TERENULUI ȘI GESTIONAREA RESURSELOR NATURALE

Program 2:		FOLOSIREA TERENULUI ȘI GESTIONAREA DURABILĂ A RESURSELOR NATURALE											
Scop		O2. Păstrarea și încurajarea folosirii resurselor naturale durabile compatibile cu obiective de conservare ale sitului Natura 2000 Deniz Tepe											
Sub-programul 2.1:		FOLOSIREA DURABILĂ A RESURSELOR DIN CADRUL SITULUI											
Obiectiv		O 2.1 Introducerea și menținerea practicilor legate de exploatarea în limita capacității de suport a pășunilor											
Activitate	Indicator	Prioritate	Anul I		Anul II		Anul III		Anul IV		Anul V		Responsabil cu implementarea
			I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	
2.1.1 Adaptarea efectivului de animale domestice la capacitatea de suport a pășiștilor prin organizarea unor întâlniri ale reprezentanților autorităților locale, autorităților de mediu, ONG-urilor și asociațiilor crescătorilor de animale ce	număr întâlniri organizate	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒					Custode, reprezentanți ai primariilor, autorităților de mediu, ONG-urilor și asociațiilor crescătorilor de animale

utilizează suprafețele de pajiște din interiorul sitului.														
2.1.2. Reducerea la minimum a pășunatului în pajiștile de pe Dealul Deniz Tepe în perioada 15 aprilie – 15 iunie și instaurarea unei zone interzise pășunatului pe versantul sud-estic, în jumătatea superioară a Dealului Deniz Tepe, în perioada 01 aprilie-01 iunie.	număr zone protejate; numar întâlniri organizate	1	☒	☒										Custode, reprezentanți ai primariilor, autorităților de mediu, ONG-urilor și asociațiilor crescătorilor de animale
2.1.3. Schimbarea locației stânelor amplasate pe pajiștile din cadrul ROSPA0032 Deniz Tepe.	stâne relocate	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒					Custode, reprezentanți ai primariilor, autorităților de mediu și asociațiilor crescătorilor de animale
2.1.4. Stabilirea și respectarea unui calendar al practicării pășunatului, cu respectarea perioadelor de dezvoltare a vegetației	numar întâlniri organizate	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒					Custode, reprezentanți ai primariilor, autorităților de mediu și asociațiilor crescătorilor de animale.
2.1.5. Delimitarea zonelor de pășunat tradițional din sit și eliberarea avizelor??? (conform prevederilor legislative și a capacității de suport a pajiștilor) fermierilor locali	Număr de avize anuale emise	1			☒		☒		☒		☒			custode
2.1.6 Reglementarea și controlul activităților de extracție a granitului (carierelor de piatră) în interiorul sitului	Numar întâlniri organizate	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode, reprezentanți ai primariilor, autorităților de mediu
2.1.7 Efectuarea de lucrări de intervenție pentru stăvilirea eroziunii de adâncime și a alunecării solului.	Suprafețe de teren pe care s-au efectuat lucrări	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒			Custode, voluntari, instituții specializate
2.1.8 Îmbunătățirea prin refacerea radicală a covorului ierbos degradat, caracterizat de asociația vegetală <i>Onopordetum acanthi</i> .	Suprafețe refăcute	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒			Custode, voluntari, instituții specializate

2.1.9 Plantarea pe marginea ravenelor a speciilor de arbuști autohtone în vederea fixării solului care asigura crearea habitatelor potențiale de cuibărire pentru speciile de păsări cuibăritoare.	Numar arbusti plantati Suprafete protejate	2		☒		☒		☒						Custode, voluntari, ONG-uri
Sub-programul 2.2:		AGRICULTURĂ DURABILĂ ÎN SIT												
Obiectiv		O 2.2 Încurajarea agriculturii ecologice și durabile pentru conservarea biodiversității și a peisajului sitului și promovarea, în rândurile localnicilor, a produselor agroalimentare ecologice												
2.2.1 Evitarea folosirii utilajelor agricole mecanizate în interiorul sitului în timpul perioadei de cuibărire și de creștere a puilor pentru speciile de interes comunitar (aprilie-iulie).	număr întâlniri organizate	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒					Custode, reprezentanți ai primăriilor, autorităților de mediu și asociațiilor de fermieri.
2.2.2 Controlul extinderilor terenurilor arabile și interzicerea depozitării și încurajarea renunțării la folosirea de îngrășăminte, pesticide și alte substanțe periculoase atât în cadrul ariei protejate cât și în imediata vecinătate a acesteia	număr întâlniri organizate	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒					Custode, reprezentanți ai primăriilor, autorităților de mediu și asociațiilor de fermieri
2.2.3 Reglementarea și controlul incendiilor de vegetație uscată de pe terenurile agricole (miriștile) din interiorul și vecinătatea sitului, cu excepția cazurilor în care s-ar impune ca o măsură de carantină fitosanitară, pentru prevenirea răspândirii unor boli sau dăunători specifici, cu luarea în aceste cazuri a unor măsuri de protecție a speciilor de păsări.	Incendiere controlată Număr întâlniri organizate	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode, reprezentanți ai primăriilor, autorităților de mediu și asociațiilor de fermieri
2.2.4. Informarea comunităților locale despre importanța obținerii produselor naturale prin practicarea agriculturii	Număr de participări la seminarii și evenimente; număr de fermieri care adoptă măsuri ecologice în	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒					custode Asociații specializate Autoritati locale

ecologice	vecinătatea sitului													
2.2.5. Sprijinirea certificării ecologice sau omologarea de „brand local” pentru produsele locale	produse certificate Brand local omologat	3			☒	☒								custode Asociații specializate instituii autorizate
2.2.6. Acordarea de consultanță proprietarilor de terenuri agricole privitor la cele mai bune practici în vederea conservării biodiversității pe terenul lor	Număr de proprietari informați	2	☒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	custode
Sub-programul 2.3:		CONTROLUL ȘI REGULARIZAREA DEZVOLTĂRII URBALE ȘI INDUSTRIALE												
Obiectiv		O 2.3 Asigurarea compatibilității dezvoltării urbane și rurale cu obiectivele de conservare a biodiversității și a peisajului din cadrul sitului												
2.3.1 Efectuarea de inspecții trimestriale, pentru respectarea normelor și prevederilor impuse în aria protejată	rapoarte inspecție trimestriale	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	custode
2.3.2 Monitorizarea respectării condițiilor stabilite cu prilejul acordării avizelor pentru diferite activități din sit	rapoarte de monitorizare	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	custode
2.3.3 Consultarea cu Consiliile locale ale administrațiilor învecinate sitului privind planurile de dezvoltare și urbanism	Număr consultări	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	custode

Program 3: RECREERE ȘI TURISM

Program 3:	TURISM ȘI RECREERE
Scop	O3 Dezvoltarea unei serii de oportunități pentru turismul responsabil în situl Natura 2000 Deniz Tepe și în vecinătatea sa
Sub-programul 3.1:	INFRASTRUCTURĂ TURISM
Obiectiv	O 3.1 Crearea de facilități necesare pentru practicarea unui turism responsabil în concordanță cu obiectivele de conservare ale sitului

Activitate	Indicator	Prioritate	Anul I		Anul II		Anul III		Anul IV		Anul V		Responsabil cu implementarea	
			I	II	I	II	I	II	I	II	I	II		
3.1.1 Amenajarea unui punct de informare prin proiecte cu finanțare externă	Centru de vizitare construit	1	☒	☒	☒								Cusrode, ONG-uri	
3.1.2. Furnizarea infrastructurii corespunzătoare pentru turiștii care intră în sit: zone de campare, panouri indicatoare și de informare la intrare și pe trasee	infrastructură instalată : număr panouri; număr indicatoare; număr locuri popas; număr locuri campare amenajate.	1		☒	☒								Custode, ONG-uri, voluntari	
3.1.3 Trasee principale și infrastructură întreținute	Număr trasee și echipamente de promovare și informare bine întreținute	1	-	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode, ONG-uri, voluntari	
3.1.4. Trasee pentru cicloturism marcate și amenajate cu infrastructură corespunzătoare	Noi trasee localizate, marcate și echipate	3	☒	☒	☒	☒							Custode, ONG-uri, voluntari	
3.1.5. Delimitarea zonelor destinate picnicului, parcării și altor activități tradiționale recreative	număr zone delimitate	2	☒	☒	-	-	-	-	-	-	-	-	Custode, ONG-uri, voluntari	
3.1.6 Interzicerea accesului pe Dealul Deniz Tepe cu vehicule motorizate pentru a preveni degradarea pajiștilor, fragmentarea habitatelor și crearea zonelor de deranj pentru păsările cuibăritoare	Accesul cu vehicule motorizate reglementat	1	☒	☒									Custode, autoritati locale, APM	
3.1.7 Interzicerea practicării sporturilor extreme (parapanta) pe Dealul Deniz Tepe	Practicarea sporturilor extreme reglementata	1	☒	☒									Custode, autoritati locale, APM	
Sub-programul 3.2:		SERVICII TURISM												
Obiectiv		O 3.2. Crearea unei serii de oportunități de recreere și servicii asociate pentru vizitatorii sitului și a comunităților înconjurătoare												
3.2.1. Încurajarea comunităților locale de a oferi vizitatorilor și turiștilor din sit și vecinătate transport, cazare și alte facilități turistice	număr de gospodarii implicate în infrastructura turismului local	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode, coluntari, ONG-uri, operatori turistici

3.2.2. Efectuarea periodică de sondaje sau studii cu privire la desfășurarea activităților de turism în perimetrul sitului și în vecinătatea sa	Număr de chestionare aplicate Număr de studii	2		☒		☒		☒		☒		☒	Custode, coluntari, ONG-uri, operatori turistici
---	--	---	--	-------------------------------------	--	-------------------------------------	--	-------------------------------------	--	-------------------------------------	--	-------------------------------------	--

Program 4: MANAGEMENT ADMINISTRATIV

Program 4:		MANAGEMENT ADMINISTRATIV											
Scop		<i>O6 Asigurarea unui management eficient al sitului prin susținerea unei structuri funcționale de management pe durata de implementare a Planului Integrat de Management și optimizarea resurselor pentru implementarea acestuia.</i>											
Sub-programul 4.1:		FINANȚĂRI											
Obiectiv		<i>O 4.1 Asigurarea bugetului necesar pentru implementarea planului de management integrat</i>											
Activitate	Indicator	Prioritate	Anul I		Anul II		Anul III		Anul IV		Anul V		Responsabil cu implementarea
			I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	
4.1.1. Identificarea de surse de finanțare, elaborarea de proiecte și managementul acestora pentru asigurarea resurselor necesare menținerii unei echipe minime de management al sitului și implementării PMI.	cuantum finanțări/sponsorizării/do nații atrase	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode, parteneri
4.1.2. Perceperea de tarife pentru avizele acordate	cuantum sume încasate	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode
Sub-programul 4.2:		PERSONAL											
Obiectiv		<i>O 4.2 Asigurarea unui nivel adecvat de pregătire a personalului implicat în gestionarea custodiei sitului.</i>											
4.2.1 Schimburi de experiență cu alți custozi și administratori de arii protejate din țară și din străinătate	număr de întâlniri	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode
4.2.2 Participarea la cursuri de perfecționare pentru personalul custodelui.	număr cursuri	2	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode

Sub-programul 4.3:		COOPERARE ȘI COLABORARE												
Obiectiv		O 4.3 Cooptarea partenerilor relevanți pentru implementarea cu succes a Planului de Management Integrat.												
4.3.1 Identificarea parterilor potențiali și încheierea de contracte/protocoale de parteneriat/colaborare în vederea asigurării resurselor necesare implementării PMI.	număr parteneri număr contracte,protocoale semnate	1	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode
4.3.2. Participarea la evenimente/ programe specifice elaborate în cooperare cu autoritățile locale	număr evenimente	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode
4.3.3 Cooptare de voluntari și coordonarea activității acestora.	număr voluntari activi	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode, parteneri
Sub-programul 4.4:		EXERCITAREA EFICIENTA A ATRIBUTIILOR CUSTODELUI												
Obiectiv		O 4.4 Îmbunătățirea activităților custodelui în vederea efecientizării managementului conservațional al sitului .												
4.4.1 Ajustări anuale ale planului de acțiuni dacă rezultatele monitorizărilor anuale o indică	Număr propuneri de îmbunătățire	1			☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	custode
4.4.2 Achiziționarea elementelor de logistică necesare și întreținerea celor existente	Elemente de logistică achiziționate/funcționale	3					☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	custode
4.4.3. Asigurarea integrității sitului și a respectării prevederilor Regulamentului și Planului Integrat de Management prin controale periodice, conform prevederilor legale	Număr controale efectuate/an	1	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	Custode, institutii abilitate, voluntari
4.4.4 Realizarea raportărilor necesare către autoritățile competente din domeniul protecției mediului	Rapoarte elaborate si transmise	1		☒		☒		☒		☒		☒	☒	custode

5 CAPITOLUL 5 PLANUL DE MONITORIZARE AL IMPLEMENTĂRII PLANULUI INTEGRAT DE MANAGEMENT

Planul de monitorizare a fost elaborat cu scopul de a se urmări modul în care se respectă prevederile Planului Integrat de Management al sitului Natura 2000 Deniz Tepe și modul de desfășurare a activităților propuse. Planul de monitorizare conține programul de colectare a evidențelor privind implementarea acțiunilor prevăzute în Planului Integrat de Management.

Tabel 17 Monitorizarea modului de implementare a Planului de Management

Modalitatea / mijloacele de monitorizare	Acțiune	Frecv	Evidența monitorizării
Monitorizarea stării resurselor naturale	1.1.1, 1.2.5, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.8, 2.1.9, 3.1.6, 3.1.7	R	rapoarte de teren
Realizarea monitorizării sistematice anuale	1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 1.3.4, 1.3.5	R	Piețe de monitoring delimitate/marcate în teren și pe hartă, rapoarte de teren
Realizarea monitorizării / evaluării statutului zonelor și a speciilor de interes identificate.	1.3.2, 1.3.3, 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3, 1.4.5, 1.4.6, 1.4.7	R	Rapoarte
Elaborarea și implementarea unui sistem de colectare a înregistrărilor de date biologice de la voluntari și vizitatori	1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5	C	Registre cu observații punct de informare, carnete de teren de la personal
Elaborarea și actualizarea continuă a bazei de date GIS pentru datele biologice	1.1.2, 1.1.3	C	Bază de date actualizată
Elaborarea de rapoarte anuale asupra activităților de utilizare a resurselor desfășurate de alte agenții în sit	1.2.5, 4.2.1	R	Rapoarte
Elaborarea de rapoarte anuale asupra rezultatelor monitorizării florei și faunei pentru fundamentarea activităților specifice de conservare	1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 1.3.4, 1.3.5, 4.3.2	R	Rapoarte anuale
Monitorizarea stării resurselor fizice	1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 1.3.4, 1.3.5	R	Rapoarte
Asigurarea inspecției traseelor turistice și a marcajelor	1.4.3, 1.5.2, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.5, 4.1.6	R, N	Rapoarte de inspecție, rapoarte realizare lucrări, trasee/marcaje refăcute
Monitorizarea atitudinii și a comportamentului vizitatorilor	4.2.5, 5.1.2	R	Rapoarte

Colectarea de informații și documentarea comportamentului vizitatorilor	4.1.1, 4.2.5	C	Rapoarte de patrulare, chestionare
Monitorizarea anuală a vizitatorilor pentru obținerea de informații cantitative și calitative	3.2.2	R	Chestionare
Analiza nivelului de conștientizare și de înțelegere a problemelor legate de conservarea sitului/naturii după programele educative și activitățile de conștientizare	1.5.3, 1.5.4, 1.5.5, 1.5.6, 1.5.7, 2.2.4,	C	Chestionare, concursuri
Monitorizarea realizării planurilor de lucru	4.4.1, 4.4.3	C	Rapoarte
Monitorizarea realizării sarcinilor de teren de către membrii echipei	1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.5, 1.3.2, 1.4.6, 2.3.1, 4.4.3	C	Rapoarte lunare asupra deplasărilor în teren, hărți cu localizarea lucrărilor, fotografii, etc.
Analiza propunerilor de construcții/investiții (drumuri noi, infrastructură turistică) în vecinătatea sitului din punct de vedere al impactelor asupra mediului și a peisajului, conform prevederilor legale	1.4.5, 2.3.2, 2.3.3, 4.4.3	C	Documente avizate sau avize negative eliberate de APNMM
Monitorizarea realizării unui management participativ	2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.6, 2.2.1, 2.2.3, 2.2.4,	R	Rapoarte, procese verbale
Organizarea de grupuri de lucru și ateliere de lucru pe teme specifice	2.2.4, 2.2.6, 3.2.1	N	Rapoarte, liste participanți
Sesiuni de instruire a factorilor interesați privind mecanismele participative și/sau modul de lucru pentru elaborarea de strategii, organizarea de acțiuni în beneficiul comunității	2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.6, 2.2.1, 2.2.3, 2.2.4,	N	Rapoarte
Monitorizarea materialelor și a documentelor produse	1.3.2, 1.3.3, 1.3.4, 1.5.9, 2.3.1, 2.3.2, 4.3.1, 4.4.1, 4.4.4,	R	Arhivarea documentelor interne
Asigurarea de formate standard și a aprobărilor legale necesare pentru contracte și convenții, și a formatelor de raportare, inspecție și de monitoring.	1.3.2, 1.3.3, 1.3.4, 1.5.9, 2.3.1, 2.3.2, 4.3.1, 4.4.1, 4.4.4,	C	Formulare standard, formulare de contracte, convenții, de raportare și de monitoring
Întocmirea de procese verbale la întâlniri și arhivarea lor.	2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.6, 2.2.1, 2.2.3, 2.2.4, 4.3.1, 4.3.2	C	Procese verbale
Cercetătorii și cei care efectuează muncă de teren depun copii ale rapoartelor privind munca pe care au desfășurat-o în sit	1.1.4, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3	C	Rapoarte
Realizarea unei arhive a hărților importante și a altor informații referențiate spațial realizate și actualizate prin GIS	1.1.1, 1.1.2	C	Hărți GIS, alte hărți cu informații din sit
Ținerea evidenței proiectelor și a planurilor scrise pentru obiective ale	4.1.1, 4.3.2	C	Proiecte elaborate, aprobări proiecte

sitului sau ale comunităților și a evidenței proiectelor acceptate			
Analiza anuală a realizărilor conform planului de management și adaptarea activităților la rezultatele analizelor	4.4.1	R	Rapoarte, procese verbale

